În lumea cărților

Nr. 5, an școlar 2014/2015
ISSN 2248 – 163X

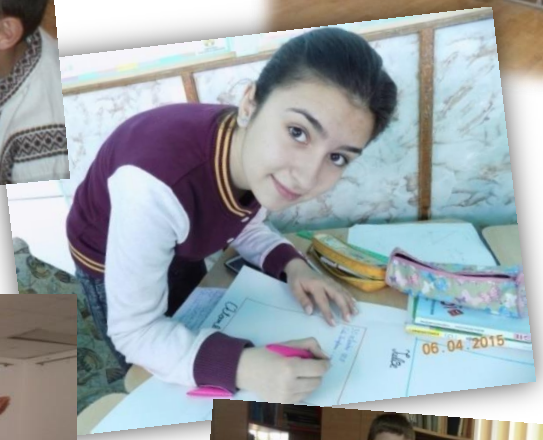

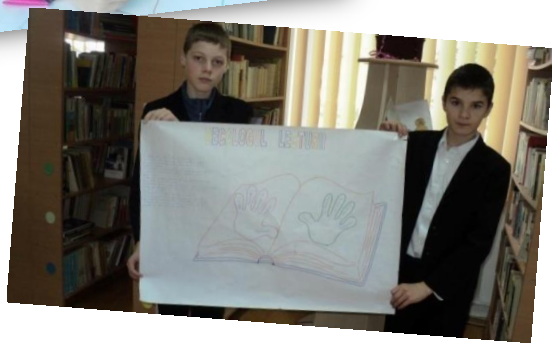

Profesor coordonator: prof. ***Kuschausen Cristina***
Echipa de organizare a proiectului:
Prof.Hrenciuc Carmen, prof.***Andronie Elisabeta,***
dir. prof. **Bogdan Lucia**, prof. inspector **Mandache Emilia**, prof. **Mandache Gheorghe**, director prof. **Groza Claudiu**, prof. **Sterian Adina**

Echipa de redacţie: Elevi: Feceu Beatrice, Feceu Daria, Detari Rebeca, Pleșa Ioana

Profesori colaboratori:

prof.Alexandru Alina (Colegiul Tehnic „Alexandru Domşa" Alba-Iulia), **prof.Artin Mihaela** (Liceul Tehnologic „Petru Rareş" Botoşani), **prof. înv. primar Begu Carmen** (Şcoala Gimnazială Nr.9 „Nicolae Orghidan", Braşov), **prof.Bîndiu Cristina**(Şcoala Gimnazială Vatra Moldoviţei, jud. Suceava),**prof. Bulai Mihaela,** (Şcoala Gimnazială nr.3 structură a Şcolii Gimnaziale *Sfântul Nicolae*Comuna Lieşti, Judeţul Galaţi), **prof.Bulgaru Liliana** (Şcoala Gimnazială,, Carmen Sylva", comuna Horia, jud. Neamţ), **prof.Buzilă Cristina** (Colegiul Tehnic „Dr I Raţiu" Turda), **director prof.Cerbu Vladimir** (Colegiul Naţional Militar „Ştefan cel Mare", Loc. Câmpulung Moldovenesc, jud.Suceava), **prof.Chirică Adriana** (Şcoala Gimnazială nr. 9, „Nicolae Orghidan" Braşov), **bibliotecar Chiricheş Gabriel** (Liceul cu Program Sportiv, Suceava), **prof.Cîmpan Mioara** (Colegiul Naţional Militar „Ştefan cel Mare", Loc. Câmpulung Moldovenesc, jud. Suceava),**bibliotecar Craiciu Mariana** (Şcoala Gimnazială „Ioan Bădilă Malu", jud. Giurgiu), **prof. Cîmpeanu Paula** (Colegiul Tehnic Energetic, Bucureşti), **bibliotecar Corb Luciana** (Colegiul Tehnic „Alexandru Domşa" Alba-Iulia), **prof.Creţu Elena Alina** (Colegiul Tehnic „Petru Muşat", Suceava),**bibliotecar Corb Luciana**(Colegiul Tehnic „Alexandru Domşa" Alba-Iulia), **bibliotecar Dâncă Cristina** (Liceul Tehnologic Adjudeni, jud. Neamţ), **prof.Dop Laura** (Şcoala Gimnazială „Constantin Stere", comuna Bucov, Structură Şcoala Gimnazială Chiţorani, jud.Prahova), **prof.Ediţoiu Cornelia** (Liceul Teoretic General Dragalina, Oraviţa), **prof.Enache Ana-Maria**(Şcoala Gimnazială Nr.1, Bolintin Vale, jud. Giurgiu), **prof.Fekete Ioana** (Colegiul Tehnic „Dr I Raţiu" Turda), **prof.Felhazi Carmen** (Colegiul Tehnic „Dr I Raţiu" Turda), **prof.Finiş Anca** (Şcoala Gimnazială Deleni, Liceul Tehnologic „Nicanor Moroşan" Pîrteştii de Jos), **prof.Geanina Oprea** (Colegiul Naţional "Mircea cel Bătrân", Râmnicu Vâlcea), **prof.Grigorescu Aurelia** (Şcoala Gimnazială „HERĂSTRĂU", Sector 1, Bucureşti),**prof.Ionescu Violeta** (Colegiul Tehnic „Dumitru Moţoc" Galaţi), **prof.Iordache Valeria** (Prof. înv. primar) (Şcoala Gimnazială Nr.9 ,,Nicolae Orghidan" Braşov), **prof.Lorincz Cristina** (Liceul de Arte Plastice Hans Mattis Teutsch, Braşov), **prof.Manicu Elena Carmen** (Colegiul Tehnic Alexandru Domşa, Alba-Iulia), **prof.Marinca Ana-Maria** (Colegiul Tehnic Alexandru Domşa, Alba-Iulia), **prof.Melinte Mihaela** (Colegiul Tehnic „Traian Vuia" Galaţi), **prof documentarist.Mizgaciu Roxana** (Şcoala Gimnazială Prejmer, jud. Braşov), **prof.Munteanu Ramona** (Şcoala Gimnazială,, Carmen Sylva", comuna Horia, jud. Neamţ), **prof.Neacşu Mihaela Dorina** (Colegiul Tehnic *„Petru Muşat"* Suceava), **prof.Negoiţă Elena** (Colegiului Naţional „Dimitrie Cantemir", Oneşti), **prof.Nicolae Adriana** (Şcoala Gimnazială „HERĂSTRĂU", Sector 1, Bucureşti), **prof.Nistor Argentina** (Şcoala Gimnazială nr. 9, „Nicolae Orghidan" Braşov), **dir. prof. Nistor Ionela** (Colegiul Tehnic Energetic, Bucureşti), **prof.Ortenzia Gotcu** (Colegiul „Alexandru cel Bun" Gura Humorului, Suceava), **prof.Paicu Dorina** (Şcoala Gimnazială Poiana Stampei, jud.Suceava), **prof.Pintilei Mihaela** (Colegiul Naţional Militar „Ştefan cel Mare", Loc. Câmpulung Moldovenesc, jud.Suceava), **prof.Pop Mariana** (Şcoala Gimnazială „Constantin Stere", comuna Bucov, Structură Şcoala Gimnazială Chiţorani, jud.Prahova), **dr.prof.Popa Lenuţa** (Liceul Tehnologic „Lazăr Edeleanu", Năvodari, jud. Constanţa), **prof.Popescu Geanina** (Şcoala Gimnazială,, Carmen Sylva", comuna Horia, jud. Neamţ), **prof.Prundariu Cristina** (Şcoala Gimnazială Nr.9 ,,Nicolae Orghidan" Braşov), **prof.Romaga Maria** (Colegiul Naţional Militar „Ştefan cel Mare", Loc. Câmpulung Moldovenesc, jud. Suceava), **prof.Romaga Mircea** (Colegiul Naţional Militar „Ştefan cel Mare", Loc. Câmpulung Moldovenesc, jud.Suceava), **prof.Rusu Inga** (Colegiul Naţional „Avram Iancu" Ştei), **prof.Sopon Loredana Niculina** (Şcoala Gimnazială Moara Nică, Suceava), **prof.Stanciu Daniela** (Colegiul Naţional Militar „Ştefan cel Mare", Loc. Câmpulung Moldovenesc, jud.Suceava), **prof.Straton Otilia** (Colegiul Naţional Militar „Ştefan cel Mare", Loc. Câmpulung Moldovenesc, jud. Suceava), **prof. Ştef Angelica Augsta (**Şcoala Gimnazială Nr. 3 Stânceşti(Bunteşti), jud. Bihor**) dir. prof.Ţepeneu Alideia Petronela** (Liceul Teoretic "General Dragalina", Oraviţa, jud.Caraş-Severin), **prof. drd.Ţermure Florina** (Şcoala Gimnazială Dobric, Bistriţa-Năsăud), **prof.Ţifrea Rodica Florina** (Şcoala Gimnazială Dimitrie Cantemir, Feteşti, jud.Ialomiţa), **prof.Timu Mihaela Cristina** (Şcoala Gimnazială Valea Moldovei, jud. Suceava), **prof.înv. primar Tulbure Mihaela Adriana** (Şcoala Gimnazială Nr. 9 „N. Orghidan" Braşov), **bibliotecar Vâlcu Păuniţa** (Şcoala Gimnazială „Ştefan cel Mare" Galaţi).

Cuprins:

Festivalul Naţional al Cititorului Atemporal „Eşti în trend şi dacă citeşti”.....4

Simpozionul Naţional Eşti în trend şi dacă citeşti
≈ Nivel gimnazial ≈

Citim şi reuşim ~ Şezătoare literară – Să recunoaştem personajul ~ prof. Nistor Argentina, prof. Chirică Adriana 6
Viaţa unei cărţi, prof. înv.primar Iordache Valeria 8
Mai mult decât cititor, prof. Ediţoiu Cornelia 10
Lectura – comoara sufletelor noastre, prof. Enache Ana-Maria 13
Prietenii cărţii, prof. Sopon Loredana Niculina.....16
Forme şi tipuri de animaţie culturală folosite pentru stimularea lecturii, prof. documentarist Mizgaciu Roxana 18
Cititorii din peştera timpului, prof. drd. Ţermure Florina 19
Lectura la clasa pregătitoare, prof. Cristina Prundariu 21
„Livada cu literatură” ~ Modalităţi de abordare a cititului multidisciplinară, interdisciplinară, transdisciplinară~ , prof. Adriana Nicolae şi prof. Aurelia Grigorescu 22
„Eşti ceea ce citeşti", prof. Rusu Inga 24
Să descoperim plăcerea lecturii, prof.înv. primar Tulbure Mihaela Adriana 26
Cărţile, în lumina reflectorului, prof. Bulgaru Liliana, prof. Geanina Popescu, prof. Ramona Munteanu.....27
Pe aripile lecturii, prof. Timu Mihaela Cristina 30
Valorificarea potenţialului creator al elevului prin activităţi ce vizează cartea şi lectura, prof. Dorina Paicu 34
Raze din cuvinte... spre suflet din cuvinte..., bibliotecar Păuniţa Vâlcu 38
Proiect „Curcubeul literar”, prof. înv.primar Begu Carmen 44
Citesc, visez, creez!, prof. Dop Laura, prof. Pop Mariana 46
Lecturicii şi lumea de poveşti, Prof. Cristina Bîndiu 48
Prin lumea personajelor, prof. Finiş Anca, prof. Buzilă Cristina 50
Şezătoare literară „Suntem români şi ne cunoaştem tradiţiile”, bibliotecar Craiciu Mariana 53
Importanţa lecturii în dezvoltarea elevilor, prof. Ţifrea Rodica-Florina 54
Citeşte, descoperă, fii liber, prof.Ştef Angelica 54
Biblioteca *Nemira* la Festivalul naţional al cititoruluiatemporal Eşti în trend dacă citeşti”, prof. Bulai Mihaela

Simpozionul Naţional Eşti în trend şi dacă citeşti
≈ Nivel liceal ≈

Cartea trasă în ciocolată, prof. Fekete Ioana, prof. Felhazi Carmen 59
Lectura şi adolescenţii erei digitale, prof. Elena Negoiţă 61
Atelier de lectură - Ce tip de cititor sunt?, prof. Melinte Mihaela 63
Contexte literare, ştiinţifice şi memorialistice, Prof. Romaga Maria, director prof. Cerbu Vladimir, prof. Pintilei Mihaela, prof. Cîmpan Mioara, prof. Straton Otilia, prof. Romaga Mircea, prof. Stanciu Daniela 64
De ce iubim cărţile?,Prof. Artin Mihaela 67
O paradigmă a spiritualităţii etnice: „Tătăroaica” de Oscar Walter Cisek, dr. prof. Popa Lenuţa.....69
Incursiunile noastre în artă, prof. Lorincz Cristina 72
Jocul de-a creaţia..., dir. prof. Ionela Nistor, prof. Paula Cîmpeanu 73
Între imagine şi cuvânt, prof. Alexandru Alina, bibliotecar Corb Luciana 74
DRAGALECT - Dragalina iubeşte lectura, dir. prof. Ţepeneu Alideia Petronela 76
Din nou despre lectură, prof. Ortenzia Gotcu 78
O carte, vă rog! , prof. Geanina Oprea 84
Festivalul Concurs Naţional de Poezie „Nicolae Labiş”, prof. Neacşu Mihaela Dorina 89
Lectura prin intermediul activităţilor extracurriculare, prof. Ionescu Violeta 92
Let's Celebrate Mihai Eminescu !, prof. Creţu Elena Alina 93
Reflectări ale realităţii istorice în literatura română, prof. Manicu Elena Carmen, prof. Marinca Ana-Maria 95

Gândurile lecturiaşilor

O paradigmă a spiritualităţii etnice: “Tătăroaica”, de Oscar Walter Cisek, Toader Alexandra-Florina..... 96
Odă Baştinei Verejeni, Guţan Olesea 101
Cartea – izvor de bucurii, Băcăoanu Ioana 103
Cartea – izvor de bucurii, MihaicăEmanuela 104
Creaţia este o căutare ce implică profunde trăiri sufleteşti, Mirabela Talabur-Horja 104
Steacălăuzitoare, Florina-Ioana Jude 105
La gastronomie et la cuisine française 106
Androginul – un principiu al perfecţiunii 107

Festivalul Naţional al Cititorului Atemporal „Eşti în trend şi dacă citeşti"

Un proiect de promovare a lecturii prin intermediul activităţilor cu caracter sincretic

Festivalul cititorului atemporal Eşti în trend şi dacă citeştia debutat timid, în anul 2010, doar la nivel judeţean, fiind finanţat încă de la prima ediţie de Centrul Cultural Judeţean Arad. În emisiunea Atitudini, difuzată de un post local de televiziune am fost întrebată cum s-a născut acest proiect, iar răspunsul meu a venit imediat: <<Acest proiect s-a născut din dorinţa de a promova activităţile literare desfăşurate în instituţiile şcolare din întreaga ţară.>> Astăzi, realizez că acest proiect s-a născut cu adevărat dintr-un alt motiv: pasiunea pentru lectură şi din dorinţa de a avea oameni în jurul meu cu care împărtăşesc aceeaşi dragoste faţă de literatură.

Astfel, de la întâlnirile cercului de lectură „În lumea cărţilor" desfăşurate încă din anul 2009, a debutat primul proiect judeţean, „Eşti în trend şi dacă citeşti – **Pe urmele personajului meu preferat",** care s-a desfăşurat în perioada mai-decembrie 2011. După un an, proiectul s-a extins la nivel naţional în urma unei finanţări de 5000 de euro oferită de SC OMV Petrom SA, în cadrul platformei Ţara lui Andrei, un program de responsabilitate socială.**Festivalul cititorului atemporal „Eşti în trend şi dacă citeşti"** a realizat o cercetare privind evoluţia basmului prin proiectul **„De la puterea buzduganului, la farmecul ghiocului"**, un proiect finanţat de Centrul Cultural Judeţean Arad.În anul 2013, promovarea lecturii prin intermediul activităţilor literare cu caracter sincretic a continuat sub aceeaşi denumire şi s-a bucurat de o participare a 56 de instituţii de învăţământ şi biblioteci şcolare.Înacest an şcolar, proiectul a continuat la nivel naţional, fiind implicate 42 de instituţii de învăţământ, biblioteci şcolare sau cluburi de lectură, din următoarele judeţe: Alba, Arad, Bacău, Bihor, Bistriţa-Năsăud, Botoşani, Braşov, Bucureşti, Buzău, Caraş-Severin, Cluj, Constanţa, Dâmboviţa, Galaţi, Giurgiu, Ialomiţa, Neamţ, Prahova, Suceava, Vâlcea.

Datorită acestui număr impresionant de participanţi şi a activităţilor desfăşurate, proiectul şi-a atins toate obiectivele vizate. În anul şcolar 2014/2015, la nivel naţional, cadrele didactice au desfăşurat numeroase activităţi literare ţinând cont de specificul vârstei, iar la nivel liceal, cadrele didactice de limba şi literatura română au profitat şi de profilele instituţiilor de învăţământ în care îşi desfăşoară activitatea. Astfel, au avut loc numeroase întâlniri cu scriitori contemporani, dramatizări, proiecte interdisciplinare, cercuri de lectură (cele mai întâlnite forme de desfăşurare a activităţilor literare), activităţi cu ocazia diferitelor evenimente istorice sau sociale, excursii tematice, vizite şi activităţi desfăşurate în incinta bibliotecilor, a librăriilor etc., editarea revistelor literare sau şcolare;într-o expunere lapidară aş putea spune că profesorii de limba şi literatura română, învăţătorii şi bibliotecarii profită de orice ocazia pentru a promova lectura, încercând să găsească o modalitate cât mai atractivă.Toate proiectele realizate de colegii mei din întreaga ţară sunt expuse în prezentul număr al revistei, aceasta facilitând un veritabil schimb de experienţă.

Prezenta lucrare cuprinde lucrările participante la Simpozionul NaţionalEşti în trend şi dacă citeşti, desfăşurat în cadrul Festivalului cititorului atemporal Eşti în trend şi dacă citeşti, desfăşurat la Arad, în perioada 25-27 mai 2015. Festivalul s-a bucurat de participarea a 62 de cadre didactice din 18 judeţe.

Participanţii au demonstrat că „universul este o imensă carte" şi numeroşi tineri au decis să desfăşoare numeroase călătorii printre rândurile cărţilor.

Festivalul cititorului atemporal
"Eşti în trend şi dacă citeşti"
≈ Nivel gimnazial ≈

Citim şi reuşim
Şezătoare literară – Să recunoaştem personajul

Profesori coordonatori:

Nistor Argentina
-profesor învățământ primar,
Şcoala Gimnazială nr. 9
„Nicolae Orghidan”Braşov

Chirică Adriana
-profesor învățământ primar,
Şcoala Gimnazială nr. 9
„Nicolae Orghidan”Braşov

Am inițiat proiectul „Citim şi reuşim” în anul şcolar 2013-2014,la nivelul claselor a II –a (patru clase).Dorind să-i determinăm pe copii să citească,le-am indicat o bibliografie opțională,pe care copiii s-o parcurgă,având la dispoziție un termen de trei luni calendaristice.La sfârşitul acestor trei luni, am desfăşurat un concurs,mai întâi etapa pe clasă,apoi etapa pe şcoală.La etapa pe şcoală, au participat primii cinci clasați din fiecare clasă.A urmat Festivitatea de premiere,în cadrul căreia au fost „încununați” cei mai buni elevi.Astfel,s-au acordat trei premii şi mențiuni,în ordinea descrescătoare a punctajelor,stabilind dinainte nivelul punctajului până la care s-a putut coborî cu acordarea mențiunilor.

Constatând că nu toți elevii au dorit să se implice în acest proiect,anul acesta şcolar am încercat să-l îmbunătățim,căutând să-l facem mai atractiv.Astfel,am organizat două activități cu caracter transcurricular cu două dintre cele patru clase, cu care am demarat proiectul: **„Şezătoare literară”** şi **„Să recunoaştem personajul”**.

Am plecat,astfel,de la următoarea ipoteză : **organizând activităţi literare outdoor,numărul micilor cititori va creşte.**

ŞEZĂTOARE LITERARĂ

Prin această „Şezătoare literară” am urmărit să-i familiarizăm pe copii cu atmosfera plăcută şi relaxantă,existentă în şezătorile pe care bunicii şi străbunicii noştri le organizau în satele în care trăiau,cultivându-le,în felul acesta,dragostea pentru tradiții şi pentru valorile străbune.Pe lângă acest obiectiv,ne-am propus să abordăm în cadrul şezătorii,o parte dintre lecturile indicate în bibliografia pentru concursul din cadrul proiectului „Citim şi reuşim”,dorind să le fixăm şi să le dezvoltăm informațiile legate de aceste conținuturi sau să-i familiarizăm cu aceste conținuturi

pe cei care nu le-au parcurs.

Am amenajat spațiul cu obiecte tradiționale (ştergare,castroane din lut,oale şi căni din lut,fus,lingură de lemn),totul pentru a crea ambientul şezătorii de la sate,copiii fiind îmbrăcați în ii.

Copiii au fost primiți în mod tradițional la şezătoare,de către „gazde”,cu pâine şi sare. S-au aşezat în semicerc,fetele lucrând aşa cum făceau altădată bunicile şi străbunicile noastre la şezătorile pe care le organizau,adică au făcut gheme din lână şi au croşetat.

Am împărțit clasa în două grupe (grupa furnicilor şi grupa albinuțelor).Pe rând,membrii fiecărei grupe luau din „castroanele magice” bilete surpriză,pe aceste bilete fiind scrise fragmente din lecturile indicate în bibliografia din anul acesta şcolar,pentru concursul din cadrul proiectului „Citim şi reuşim”.Ei au avut următoarele sarcini:să citească fragmentul şi să recunoască titlul şi autorul lecturii din care face parte fragmentul.

Pentru fiecare răspuns corect s-a acordat o față zâmbitoare grupei pentru care s-a dat acel răspuns,activitatea desfăşurându-se sub forma unui concurs,urmând să câştige echipa care a strâns cele mai multe fețe zâmbitoare.

Şezătoarea a fost „presărată” cu glume şi ghicitori,la final copiii dansând două dansuri populare,unii dintre ei făcând parte din echipa de dansuri populare a şcolii.

SĂ RECUNOAŞTEM PERSONAJUL

Desfăşurând această activitate,a fost ca şi când ne-am aflat într-o sală de spectacol,o parte dintre elevii noştri transformându-se în adevărați actori.Astfel,ei au dramatizat o parte din lecturile propuse.Prin această activitate, am urmărit formarea unor deprinderi artistice în rândul elevilor,învățarea unor comportamente pozitive şi fixarea ideilor desprinse din textele dramatizate şi citite în prealabil.

Copiii,adaptându-şi ținutele vestimentare conform personajelor interpretate şi-au luat rolurile în serios,fiind foarte expresivi, având prezență scenică.Personajele în care s-au transformat au fost:mam’mare,mamițica,tanti Mița,conductorul,Goe.

De asemenea au interpretat personajele din „Camaradul meu,Coretti.

„Motanul pedepsit” a fost interpretat şi el cu succes,de elevi diferiți,în moduri diferite,fiecare dând interpretării nota lui de originalitate.

În antiteză cu motanul din „Motanul pedepsit”,ne este prezentat cu mult talent,motanul din „Tanu”,un motan cuminte şi ascultător.

Rămânând tot în lumea animală,elevii s-au transformat în greiere şi în furnică(„Greierele şi furnica”),în corb şi în vulpe(„Corbul şi vulpea”).

Puternica legătură dintre nepot şi bunică este pusă în scenă,într-un mod foarte emoţionant de alţi doi copii,aceştia introducându-ne în acea atmosferă plăcută,creată de Barbu Ştefănescu Delavrancea,în „Bunica”.

În cadrul aceastei activităţi s-au implicat toţi copiii participanţi,unii prin faptul că au urcat pe scenă,iar ceilalţi prin activitatea de recunoaştere a personajelor urmărite şi unii şi alţii primind aplauze la scenă deschisă!

După desfăşurarea acestor două activităţi, am aplicat teste tuturor copiilor din cele patru clase.

Rezultate mai bune au obţinut elevii din cele două clase care au fost implicaţi în cele două activităţi cu caracter transcurricular(„Şezătoare literară”şi„Să recunoaştem personajul”).

Aceştia au fost premiaţi,în cadrul unei Festivităţi de premiere,simţindu-se,în felul acesta,răsplătiţi pentru efortul şi perseverenţa lor.

CONCLUZII

Ipoteza de la care am plecat s-a confirmat,demostrându-ni-se faptul că atunci când organizăm cu copiii altfel de activităţi decât cele tradiţionaliste,elevii se implică mai mult,rezultatele lor îmbunătăţindu-se.

Aceste două activităţi outdoor,prin metodele activ-participative folosite,au impulsionat mai mulţi copii să citească lecturile din bibliografia propusă,crescând astfel numărul micilor cititori.

Viaţa unei cărţi

prof.înv.primar Iordache Valeria şi clasa I B (Broscuţe)
Şcoala Gimnazială Nr.9
,,Nicolae Orghidan'' Braşov

Elevii clasei I B de la Şcoala Gimnazială Nr.9 ,,Nicolae Orghidan” Braşov au fost curioşi să descopere care este viaţa unei cărţi: cum ia naştere, cum trăieşte şi ce se întâmplă la sfârşit. Îndrumaţi de d-na lor învăţătoare Iordache Valeria, cei mici au mers la Muzeul ,,Casa Mureşenilor” din Braşov unde au vizitat o exploziţie cu o presă de tipărit. Acolo, au văzut şi au înţeles cât de greu se tipăreau în trecut paginile unei cărţi. Ajutaţi de muzeograf, elevii au ales literele din plumb pentru a tipări numele şcolii lor, le-au aşezat în ordine inversă pe un suport, apoi le-au dat cu tuş cu ajutorul unei role. Un elev mai antrenat a învârtit roata pentru ca presa să treacă uniform peste literele aşezate şi astfel au reuşit cu multă migală să tipărească numele şcolii lor. Toţi elevii vroiau să participe la această activitate cu mult entuziasm, dar totodată şi-au dat seama cât de greu lua naştere o pagină de carte. Tot la muzeu au aflat că primele scrieri se realizau mult mai dificil deoarece erau scrise manual pe diferite tipuri de piei şi de aceea acele cărţi sunt foarte scumpe, dar şi foarte apreciate.

Cum trăiesc cărţile? Ele trăiesc prin intermediul cititorilor lor sau prin muzee datorită valorii lor istorice. Şi pentru că noi, cititorii, nu putem avea acasă toate cărţile

care merită însufleţite, trebuie să ştim unde să le căutăm. Astfel elevii au mers la bibliotecă şi au învăţat cum să îşi aleagă cărţi pentru vârsta lor şi cum să le aprecieze şi să le îngrijească.

Doamna învăţătoare a propus elevilor să scrie şi ei o poveste despre o broscuţă şi să realizeze astfel o cărticică. În fiecare săptămână, la ora de lectură, elevii primeau câte un fragment din poveste pe care îl citeau, iar apoi reprezentau prin desen ideea acelui fragment. După aceea li se solicita să continue oral textul citit. Săptămâna următoare, primeau alt bilețel care era total diferit de părerile lor exprimate anterior. Se urmărea atât citirea corectă, fluentă şi expresivă a unui scurt text la prima vedere, cât şi citirea predictivă prin faptul ca elevii veneau cu soluţii privind continuarea poveştii. În fiecare zi, copiii erau dornici să afle ce s-a întâmplat cu broscuţa din poveste, dar au aflat cu surprindere că ei vor fi autori ai istorisirii scriind ultimele două pagini din aceasta. Pentru a evita plictiseala, fiecare fragment aducea ceva nou şi lăsa loc de interpretări şi de posibilităţi variate de a continua povestea. La finalul activităţii, fiecare elev a scris creativ şi a terminat povestea aşa cum a dorit dând un titlu potrivit cărţii. Ei au prezentat în faţa clasei poveştile lor fiind apreciaţi pentru creativitate de către colegi şi de doamna învăţătoare.

A doua activitate a fost realizarea unui proiect despre broscuţe, pe care fiecare copil l-a realizat fiind ajutat de părinţi. Proiectul trebuia să conţină minim 20 de pagini în care puteau include poezii, poveşti, fabule şi ghicitori despre broscuţe, precum şi rebusuri, omonime, diminutive cu această temă. Pe lângă paginile aferente ariei curriculare comunicare în limba română, elevii puteau ataşa şi fişe matematice, desene, picturi, colaje, puzzle-uri cu aceste animale. Cei mici au căutat informaţii pe internet ajutaţi de către părinţi, au citit şi au scris caligrafic fabule ca: ,,Racul, broasca şi o ştiucă" şi ,,Boul şi broasca", povestea:,, Leul şi broasca" pe care le-au ilustrat cu desene, colaje şi picturi. Aceste proiecte sunt publicate în proiectul european de tip eTwinning cu titlul: Without fear, desfăşurat în colaborare cu Portugalia, Turcia, Bulgaria şi Germania. Activităţile lor pot fi vazute pe site-ul:http://twinspace.etwinning.net/2757/home Munca elevilor a fost premiată şi în cadrul şcolii.

Ce se întâmplă la sfârşit? Unele cărţi sunt citite şi apreciate de mulţi cititori, altele sunt atât de valoroase făcând parte din patrimoniul cultural al ţării, iar câteva dintre ele nu se bucură de aşa faimă. Acestea din urmă vor ajunge să fie reciclate fiind utilizate de către copii în cadrul orei de arte vizuale şi abilităţi practice ca suport pentru pictură. Elevii acestei clase au învăţat să aprecieze fiecare carte în parte şi au înţeles că viaţa unei cărţi e la fel de frumoasă şi relativă ca şi viaţa unui om.

Mai mult decât cititor

prof. Ediţoiu Cornelia
Liceul Teoretic General Dragalina, Oraviţa

Nu ştiu alții cum sunt, dar eu(prof. EDIȚOIU CORNELIA) când am primit o clasă de gimnaziu m-am speriat.

Prima unitate de învățare mi-a dat însă prilejul de a le vorbi despre carte, despre importanța creatorului de cărți, despre misiunea dificilă a acestuia, dar şi despre destinatarul acestora, noi, cititorii. O parte din clasă(7 elevi din totalul de 24 câți sunt în clasa a VII-a) era deja la Clubul de lectură al şcolii –DRAGALECT, aşa că trebuia să vin cu ceva nou pentru a-i convinge şi pe ceilalți să citească.

De îndată ce am trecut la opera sadoveniană „Iapa lui Vodă",le-am spus că le propun un proiect (MAI MULT DECÂT CITITORI) care se va finaliza în data de 1 decembrie, dar pentru care trebuie să citească întregul volum „Hanu Ancuței". După ce l-au citit, fiecare şi-a ales povestirea şi povestitorul preferat motivând alegerea. Apoi le-am spus că trebuie să se transforme în actori şi să dea viață personajelor alese. A urmat o etapă în care fiecare a studiat amănuntele privitoare la aspectul fizic, vestimentația, vorbirea personajului ales,dar şi la epoca despre care se vorbeşte, exemplu cea a lui Vodă Mihalache Sturza. În etapa finală, le-am prezentat scenariul. Am folosit ca bază, cum s-ar zice, povestirea „Iapa lui Vodă", dar am populat hanul cu naratorii din celelalte povestiri, de exemplu: negustorul lipscan, ciobanul de pe Rarău etc. pentru a cuprinde mai mulți elevi, mai multe nuclee epice.

De Ziua Națională a României, la liceul nostru se desfăşoară anual concursul "Noi suntem români", la care am prezentat produsul final al proiectului(sceneta), nu înainte de a citi, la recomandarea profesoarei de istorie, despre Marea Unire. In felul acesta, proiectul a devenit interdisciplinar, sincretic, (deoarece la han s-a şi cântat) şi, grație talentului actoricesc de care au dat dovadă, elevii au câştigat chiar premiul I, impresionând prin talentul de a vorbi limba moldovenească (în Banatul de munte)şi prin trecerea discretă prin istoria neamului. Pozele au apărut în presă, dar şi în revista clasei numită sugestiv :„Cutezătorii".

Manifestarea a avut loc în Sala de festivități a liceului nostru „General Dragalina" din Oravița, au participat peste 90 de elevi, părinți şi 10 cadre didactice. Atmosfera a fost una de sărbătoare, ca în fiecare an, dar şi de întrecere, participanții căutând să impresioneze juriul (compus din conducerea şcolii) şi publicul(colegii, adversarii, părinții).

De menționat că fiecare echipaj s-a bucurat de victorie şi a decis să-şi apere premiul la ediția următoare. Pe de altă parte, colegii din alte clase i-au felicitat sau amenințat(după caz) cu o intrare în competiție. Elevii m-au rugat imediat să mă gândesc la ceva cu care să surprindem adversarii şi anul viitor.

Deoarece în acest an am improvizat decorul şi costumele, pentru anul viitor avem în plan să lucrăm şi la acest capitol, aşa că vom stabili înainte de vacanța de vară care

dintre lecturile recomandate va reprezenta scenariul pentru următoarea reprezentație scenică.

Am considerat oportun să le spunem elevilor că la 1860, la zece ani după naşterea poetului național, s-a născut generalul Ion Drăgălina, cel al cărui nume îl poartă liceul nostru şi de la naşterea căruia se împlinesc 155 de ani. Deoarece în prealabil am organizat nişte ateliere de creație şi am scris versurile pentru un marş omagial, împreună cu profesoara de muzică(care acompania la pian) şi eleva Terciu Rebeca din clasa a VII-a am reuşit să-l prezentăm publicului în mijlocul manifestării.

La manifestare au participat părinți, profesori, alte clase care au pregătit momente artistice dedicate Zilei de 1 Decembrie. Elevii implicați direct au fost 10.

Văzând că rezultatul a fost pozitiv am continuat şi în luna ianuarie, punând în scenă „MoşIon Roată şi Unirea” şi „Mos Ion Roată şi Cuza Vodă”. Am citit astfel o parte din creația autorului Ion Creangă (Povestiri), ca o introducere la opera ce urma să o studiem: „Amintiri din copilărie”, partea a patra. Am continuat colaborarea cu profesoara de istorie aşa că în scenariu apar personaje din ambele povestiri, dar şi Cuza Vodă şi Kogălniceanu cu memorabile cuvinte:*Fii dar omul epocii; fă ca legea să înlocuiască arbitrarul; fă ca legea să fie tare, iar tu, Măria ta, ca Domn fii bun, fii blând; fii bun mai ales cu acei pentru care mai toți Domnii trecuți au fost nepăsători sau răi….* Versurile din final şi patetismul tinerilor actori au trezit celor prezenți sentimentul de patriotism.

Având experiență pe scenă, m-am gândit să distribui în rolurile principale o parte din cei 10 elevi, mai exact 3, restul debutând acum, mai ales că pentru grupul de țărani aveam nevoie de figuranți.

În luna martie(luni, 9 martie) am prezentat un spectacol dedicat femeilor, mamelor. Mai întâi însă am căutat citate, epigrame, poezii potrivite. Am citit în felul acesta din creația eminesciană (şi ne-am oprit la „Atât de fragedă”), din creația lui Coşbuc, Blaga(şi ne-am oprit la poezia „Eva”), Nicolae Labiş, Vasile Voiculescu, Virgil Carianopol („Pentru mama”)etc. Am învățat să recităm şi apoi am făcut cunoştință cu Caragiale(din creația căruia vom studia nuvela „Două loturi”), dramatizând schița „Bacalaureat”, aşa ca să nu ne dezamăgim fanii câştigați.

La activități au participat elevii clasei, profesorii, conducerea scolii, părinții, alte clase cuprinse în program. Implicați direct au fost: 2 eleve - prezentatoare, 4 fete care au recitat si 3 elevi pentru piesa Bacalaureat.

Proiectele au fost gândite pentru a stimula lectura, pentru a putea omagia scriitorii, pentru a fi de folos la clasă(notițe biobibliografice, citate), pentru a face conexiuni cu alte materii din nevoia de a înțelege lucrurile mai bine, privite în contexte mai largi, s-au dovedit utile.

Se observă atenția mai mare acordată costumelor, dar şi experiența actorilor. Am remarcat interesul, dăruirea elevilor cuprinşi în proiect, teama de a nu dezamăgi, dorința de a demonstra părinților că sunt interesați şi de lectură, doar că sub formă de scenariu ea pare mai atractivă.

Cititorul atemporal- PUNCT ŞI DE LA CAPĂT

De mai bine de 20 de ani mă ocup de coordonarea unui cerc dramatic care are an de an membri noi.

Elevii de liceu ştiu că obiectivele noastre sunt două: participarea la Festivalul concurs de teatru scurt Am-Fi-Teatru, Reşita şi Concursul interregional ACTORI VESTIȚI. Nu am ratat nicio ediție şi nici nu ne-am întors fără vreun premiu. Provocarea constă însă în a găsi texte ofertante şi pe gustul publicului, în special,tânăr. E o tradiție ca înainte de concursul propriu-zis să testam piesele pe o audiență neutră.

Anul acesta, cu o parte din membrii cercului dramatic(Clasa a X-a Filologie), am testat pe un public de vârsta a treia, prezent la întâlnirea de 40 de ani de la absolvirea liceului, piesa „Judecata lui Jupiter", din manualul de limba latină, clasa a IX-a. Piesa s-a dovedit utilă la clasă pentru a reține zeii romani,expresiile din limba latină, dar are şi umor şi trimiteri spre prezent aşa că am avut succes.

Am considerat proiectul interdisciplinar pentru că fiecare actor s-a pregătit individual pentru a intra în pielea personajului citind fie „Legendele Olimpului", „Dicționar de Mitologie romană", vizionând filmul „Zeii sunt pe pământ" şi „Legenda lui Hercule".

Pe de altă parte, în debutul manifestării, am vorbit celor mici –ciclul primar-despre importanța achiziției de carte, despre biblioteca personală. S-a amenajat un stand cu ultimele achiziții ale bibliotecii liceului si un altul pentru donațiile de carte, deoarece printre cei prezenți la întâlnire s-au numărat şi persoane dispuse să sponsorizeze achizițiile de carte sau să doneze cărți.

Am participat ca şi coordonator(cu alți actori, eleve din clasa a XII-a) şi la Concursul „Noi suntem români" cu o piesă compusă de mine, în care am combinat literatura(fragmente din opere cunoscute) cu istoria. Echipa a luat locul al II-lea.

A doua activitate a constat într-un proiect educațional înscris în calendarul activităților locale şi dedicat poetului Mihai Eminescu. Un concurs între clasele a X-a, cu titlul „Eminamente eminescian". Pentru a atinge acest grad, elevii au avut ca bibliografie obligatorie „Viața lui Mihai Eminescu"de George Călinescu, opera poetului în versuri şi proză, articolele din ziarul „Timpul". Cei mai buni au fost selectați pentru echipajul de patru care aveau de răspuns la întrebări din viața şi opera poetului, alți patru au pregătit citate critice, alte poezii dedicate poetului.

Concursul a avut trei secțiuni şi un public select–personalități ale culturii cărăşene. Prima probă cerea echipelor să răspundă la un set de 36 de întrebări cu privire la viața şi opera poetului, formulate pe baza bibliografiei indicate, adoua a solicitat creativitatea echipajelor care trebuiau să compună o poezie structurată astfel:1 vers emblematic -tip propoziție interogativă sau enunțiativă sau chiar un vers eminescian, o strofă de 6 versuri si una de 5, folosind cinci din cuvintele date, iar a treia secțiune a concursului a urmărit talentul (celor desemnați de grupe) în recitarea unor versuri eminesciene.

Lectura – comoara sufletelor noastre

prof. Enache Ana-Maria
Şcoala Gimnazială Nr.1, Bolintin Vale, jud. Giurgiu

Din 2004 până în prezent sunt prof. titular, gr. I, de Limba şi literatura română la Şcoala Gimnazială Nr. 1, Bolintin-Vale, judeţul Giurgiu.
Am absolvit Facultatea de Litere din Universitatea Bucureşti în anul 2004 cu specializarea română-franceză. Tema lucrării de diplomă a fost *Cuplul la Anton Holban* (conducător ştiinţific - prof. univ. Elena Zaharia-Filipaş).

În anul 2005 am fost admisă la masteratul de *Literatură modernă şi contemporană*, în cadrul căruia am urmat cursul *Studii de gen*, urmând să-mi aleg ca subiect pentru lucrarea de disertaţie *Experienţa cunoaşterii şi a erosului în opera Henriettei-Yvonne Stahl* (conducător ştiinţific - prof. univ. Elena Zaharia-Filipaş), iar în 2010 am obţinut titlulde Doctor în Filologie, la Universitatea Bucureşti, cu teza *Individ şi societate în opera lui Gib I. Mihăescu.* Tema lucrării de doctorat în centrul căreia se află tot un scriitor interbelic este consecinţa interesului deosebit pe care l-am acordat acestei perioade atât în timpul facultăţii, cât şi mai târziu.

Pasiunea mea pentru literatură se poate observa din articolele publicate de-a lungul timpului, dar şi din activităţile extraşcolare în care am implicat elevii.

Medalion literar - Mihail Sadoveanu

Momentele activităţii:

1. Audierea câtorva înregistrări în lectura scriitorului **Mihail Sadoveanu.**
Copiii vor recunoaşte autorul versurilor recitate de Mihail Sadoveanu.

2. Prezentarea biografiei lui Mihail Sadoveanu (portret) şi a operei acestuia (expoziţie de carte).

3. ”Dumbrava minunată”. Copiii sunt împărţiţi în două echipe:

Echipa I	**Echipa II**
Pălăria albă	Pălăria roşie
Pălăria neagră	Pălăria galbenă
Pălăria verde	Pălăria albastră

Fiecare pălărie este reprezentată de un grup de doi-trei copii.

Pălăria albă - narează pe scurt conţinutul celor nouă capitole ale povestirii “Dumbrava minunată". Pot să intervină şi alţi copii, dar să ţină cont că ei acum reprezintă “Pălăria albă”, să fie obiectivi şi să relateze exact datele.

Pălăria albastră - rezumă situaţia grea în care se află Lizuca, conflictul dintre ea şi mama vitregă.

Pălăria roşie - exprimă sentimentele pe care le are faţă de personajele povestirii, faţă de situaţia creată. Poate provoca şi alţi colegi la discuţie, întrebându-i care este părerea lor din “perspectiva pălăriei roşii”.

Pălăria verde - vine cu soluţii pentru rezolvarea situaţiei în care se află Lizuca:

-să-i spună tatălui său când acesta se întoarce acasă;
-să plece la bunici;

Pălăria neagră – atrage atenţia asupra greşelilor Lizucăi şi asupra riscurilor, pericolelor la care se expune ea:

-comportamentul fetiței în prezența musafirilor;
-se îmbolnăveşte dacă este bătută şi ocărâtă în permanență;
-se poate rătăci prin pădure sau poate fi atacată de viețuitoarele pădurii;…

Pălăria galbenă – optimistă, exprimă speranța că soluțiile propuse sunt benefice:
-nu se va rătăci pentru că va lua cenuşă;
-nu-i este frică deoarece îl are pe Patrocle cu ea;
-dacă se va înnopta şi nu va ajunge la bunici, se va adăposti în dumbravă;
- nu i se va întâmpla nimic rău deoarece Lizuca este o fetiță orfană care are un suflet bun;

Pălăria albastră - dezvoltă finalul povestirii.

4. Dramatizare - Fiecare echipa va dramatiza câte un episod din *Dumbrava minunată.*

5. Evaluarea desenelor inspirate de *Dumbrava minunată.*

6. Evaluarea activității.

a) Impactul activității asupra elevilor:

Scopul activității este de a forma gustul pentru lectura independentă, de a îmbogăți universul de cunoaştere al copiilor şi de a dezvolta capacitățile de a gândi şi de a se exprima în conexiuni interdisciplinare.

b) Planuri „literare" de viitor: organizarea medalioanelor literare cel puțin două pe semestru şi a cercurilor literare.

Pe urmele lui Făt-Frumos

Activitatea extraşcolară*Pe urmele lui Făt-Frumos* este destinată elevilor clasei a V-a şi are în vedere captarea interesului pentru lectură, dar şi dezvoltarea capacității de exprimare scrisă şi orală. Pasiunea pentru lectură a elevilor trebuie cultivată încă din primii ani de şcoală, iar obişnuirea lor cu textele literare mai ample trebuie făcută progresiv, în conformitate cu cerințele adecvate vârstei. Lectura basmelor contribuie la dezvoltarea proceselor psihice ale elevilor. Astfel, fantasticul din basme este o bună cale de a stârni imaginația copiilor. În special basmele sunt foarte bogate în imagini, figuri de stil, care trezesc elevilor reprezentări multiple, bogate în detalii. Făt-Frumos, erou legendar, este redat peste tot ca un exponent al poporului. El este iubit de copii datorită faptelor lui vitejeşti, bunătății lui, curajului care merge până la nesocotirea morții. Făt-Frumos întâmpină greutăți în cale, el le învinge datorită unei voințe dârze de a face ceea ce-i impune sentimentul datoriei. Acest sentiment este calitatea cea mai de preț a eroului pozitiv al basmelor şi poveştilor, cel mai puternic motiv care mobilizează voința pentru învingerea greutăților de orice fel.

Universul basmului oferă perspective largi imaginației şi stimulează creativitatea. Activitatea propusă le oferă elevilor posibilitatea de liberă exprimare, şansa de a lucra în echipă, fiind şi un exercițiu bun în recunoaşterea trăsăturilor fizice şi morale ale personajelor din basm, lucru care îi va ajuta mai târziu la realizarea compunerilor de caracterizare a unor personaje literare. Pe de altă parte, în basme am văzut că sunt întâlnite şi personaje negative. Copiii vor analiza însuşirile acestora în acelaşi mod. În plus, profesorul îi va ajuta să aibă o atitudine critică față de ele, să explice de ce nu e justă comportarea unui personaj sau a altuia.

Conţinuturi:

1. Lectura expresivă şi explicativă a basmelor;
2. Sensul expresiilor populare;
3. Rezumatul/povestirea (timpul, locul acţiunii);
4. Trăsăturlie specifice basmului popular;
5. Personaje (principale/secundare);
6. Făt-Frumos - eroul pozitiv prin excelenţă:

- Cine este Făt-Frumos?
- În ce împrejurări este înfăţişat?
- Aspectul fizic şi vestimentar;
- Faptele;
- Experienţa de viaţă;
- Relaţia cu celelate personaje (prieteni/duşmani);
- Calităţi supranaturale.

7. Motivul drumului:

- Iniţierea;
- Călătoria (harta) - tărâmul „nostru” (real)
  - tărâmul „celălalt” (al imaginaţiei);
- Sarcina eroului: restabilirea dreptăţii şi a adevărului;
- Piedicile - depăşirea lor cu ajutorul calităţilor superioare şi al prietenilor;
- Înfrânarea dorinţelor;
- Probele: proba curajului, a isteţimii etc.
- Situaţiile limită; Lupta dintre bine şi rău;
- Răsplata (fata şi jumătate din împărăţie);
- Deznodământul fericit.

8. Texte suport:

- *Lupul cel năzdrăvan şi Făt-Frumos*
- *Făt-Frumos cel rătăcit*
- *Balaurul cel cu şapte capete*
- *Făt-Frumos cu păr de aur*
- *Făt-Frumos cu carâta de sticlă*
- *Voinicul cel cu cartea în mână născut*
- *Broasca ţestoasă cea fermecată*

Modalităţile de evaluare au fost concepute în strânsă legătură cu specificul activităţii, în acest sens am impus o deplasare de accent de la metodele tradiţionale de evaluare la strategii care să ofere elevilor posibilitatea de a demonstra:

• ceea ce ştiu (ca ansamblu de cunoştinţe);
• ceea ce pot sa facă (utilizarea cunoştinţelor ca instrumente de raportare critică la medii).

Evaluarea vizează:

• proiecte pe teme date;
• realizarea unor compuneri;
• portofoliu (compuneri, desene, hărţi care refac traseul lui Făt-Frumos);
• participarea la dialog;

e) Impactul activităţii asupra elevilor:

Implicat într-o astfel de activitate, elevul va reuşi mai uşor să-şi depăşească emoţiile şi timiditatea, specifice la începutul unui nou ciclu de învăţământ, să se manifeste spontan, să identifice trăsături comune ale personajelor principale, fiind acomodat astfel cu câteva noţiuni de teorie literară şi chiar cu emiterea unor judecăţi

morale. Atragerea elevilor către lumea basmului, urmărirea traseului parcurs de personajul specific basmului popular românesc (Făt-Frumos), implicarea în atmosfera magică şi recunoaşterea unor trăsături comune contribuie la o mai bună înțelegere a textelor literare, oferindu-le elevilor posibilitatea de exprimare a ideilor legate de temele propuse, fiind totodată şi un pas important în consolidarea pasiunii pentru literatură.

Scopul activităților extraşcolare este dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea elevilor în activități cât mai variate şi bogate în conținut, cultivarea interesului pentru activități socio-culturale, facilitarea integrării în mediul şcolar, oferirea de suport pentru reuşita şcolară în ansamblul ei, fructificarea talentelor personale şi corelarea aptitudinilor cu trăsăturile de caracter. Activitățile extraşcolare se desfăşoară într-un cadru informal, ce permite elevilor cu dificultăți de afirmare în mediul şcolar să reducă nivelul anxietății şi să-şi maximizeze potențialul intelectual. Elevii trebuie să fie îndrumați să dobândească: o gândire independentă, nedeterminată de grup, toleranță față de ideile noi, capacitatea de a descoperi probleme noi şi de a găsi modul de rezolvare a lor şi posibilitatea de a critica constructiv.

Concursul de creație - Mihai Eminescu, ed. a IX-a

Momentele activității:

a) Descrierea activității desfăşurate:

1. **„Eminescu”** – Luceafărul poeziei româneşti – date bibliografice;
2. **„Mihai Eminescu mai aproape de noi"** – picturi care să ilustreze lirica eminesciană, creații literare;
3. **„Omagiu Luceafărului"- versuri dedicate lui M. Eminescu.**
4. **Concurs de creaţie - Mihai Eminescu, ed. a IX-a.**

b) Impactul activității asupra elevilor:

- Dezvoltarea relațiilor de colaborare şi împărtăşirea experienței pozitive între cadre didactice şi între colectivele de copii pe care îi îndrumă ;
- Realizarea unor expoziții cu lucrări realizate;
- Implicarea activă a cadrelor didactice şi a copiilor în activitățile desfăşurate în cadrul proiectului;
- Cultivarea disponibilităților practice ale copiilor prin activități extracurriculare;
- Stimularea potențialului artistic-creativ al copiilor.

c) Sustenabilitatea activităților/proiectelor literare: Dorim continuarea proiectului şi în anii următori, aşa cum am făcut-o şi până acum (suntem deja la a IX-a ediție).

Prietenii cărţii

prof. Sopon Loredana Niculina
Şcoala Gimnazială Moara Nică, Suceava

Octombrie fiind declarată ***Luna Bibliotecilor Şcolare,*** proiectul inițiat în acest context cultural vizează valorificarea experienței de lector în rândul tinerelor generații, pornind de la fondul de carte, informație şi educație pe care-l oferă biblioteca. Lectura poate fi parte a înțelegerii fie conştiente, fie ludice a lumii în unitatea ei. Proiectul îşi propune eliberarea sinelui din constrângerile şi granițele unor lecturi inocente, ce nu depăşesc sfera de înțelegere pur formală a textului. Cunoaşterea temeinică a lumii de dincolo, de „marele ascuns”, este reprezentată la nivel microcosmic prin însuşi actul

citirii. A reflecta asupra sinelui citind, înseamnă asumarea ființei ca şi parte a universului.

Proiectul propus invită prin activitățile sale profesorii şi elevii implicați să conştientizeze necesitatea unei cunoaşteri autentice a lumii şi a sinelui prin lectură, să se prindă în acest miraj al perceperii lumii prin prisma universurilor fictive ca şi metafore revelatorii ale realității înconjurătoare.

În desfăşurarea acestui proiect se vor implica atât elevii claselor V-VIII, cât şi bibliotecarii/ profesorii de limba şi literatura română din şcolile implicate care vor participa direct sau indirect la activitățile propuse. Se vizează schimbul de experiențe, bunele practici între parteneri, precum şi manifestarea talentului creativ ca revelare a experienței de cititor. Lectura este cea care provoacă individul la ieşirea din sine şi la cunoaşterea universului înconjurător, prin comunicare, prin ieşirea în întâmpinarea celorlalți, prin modalități diverse, creative, utilitare sau artistice.

PREZENTAREA PROIECTULUI

1. Argument, justificare, context (analiză de nevoi):

Pentru unii dintre noi lectura nu este o utopie. Mai mult decât atât, cartea cu „slove de foc" devine un ritual al cunoaşterii, peregrinare şi transcendere în timp şi spațiu. Suntem unde vrem şi când vrem. Logosul ne leagă fie de începuturile ancestrale, fie de viitorul prea mecanizat, pulverizând ființa în nemărginirea universul imaginar, sau dimpotrivă reuneşte cosmosul fragmentar chiar înăuntrul ființei noastre, într-o dăinuire existențială marcată de plenitudine şi armonie.

Dacă este octombrie, sărbătorind *Bibliotecile Şcolare,* avem un bun prilej de a demonstra că acest compartiment al vieții scolare este un for de comunicare, o zonă ce depozitează şi transmite informația în forme diverse. Dialogul şi comunicarea sunt esențiale în activitatea bibliotecii deoarece serviciile ei sunt transdişciplinare şi au finalitate educativă. Cu această ocazie, proiectul este inițiat ca un demers al nevoii de provocare la lectură. Astfel, se vor aborda şi unele deficiențe întâmpinate (tot mai des!) în rândul exercițiilor de scriere. Se vor urmări atât problemele de scriere din punct de vedere ortografic şi de punctuație, dificultățile în exprimare, dar şi metode de scriere creativă care să acceseze fondul interior şi originalitatea copiilor. Mai mult decât atât, talentul elevilor implicați, cât şi al colaboratorilor, vizează şi domeniul artelor vizuale, competențele de comunicare şi inter-relaționare fiind dezvoltate în cadrul unor activități ce vor stârni curiozitatea, capacitatea de muncă în echipă şi abilitățile de exprimare prin fiece formă de artă.

Diversele activități propuse în cadrul proiectului valorifică exercițiul aprioric al lecturii şi manifestarea sinelui în raport cu lumea cărții printr-o altfel de abordare sau o extindere dincolo de orele de curs, într-o varietate de manifestări creative bazate pe imaginația şi fantezia spațiului ficțional al literaturii.

2. Obiectivul general /scopul

Stimularea potențialului creator al copiilor cu aptitudini artistic-literare, implicarea lor în activități de creație, dezvoltarea simțului estetic.

3. Obiectivele specifice ale proiectului

- Valorificarea valențelor actului lecturii;
- Stimularea originalității, a exprimării sinelui prin cuvânt sau culoare, dezvoltarea abilităților artistice.
- Implicarea elevilor în activități extraşcolare, transdisciplinare care să cultive deschiderea spre creativitate;
- Formarea, dezvoltarea şi promovarea unor competențe cheie necesare în secolul XXI (responsabilitate şi capacitate de adaptare, competențe de comunicare, creativitate

şi curiozitate intelectuală, gândire critică şi gândire sistemică, capacități de colaborare şi interpersonale, identificarea, formularea şi soluționarea problemelor, auto-formare, responsabilitate socială).

- Subordonarea demersurilor celor cinci piloni ai învățării: a învăța să ştii, a învăța să faci, a învăța să munceşti împreună cu ceilalți, a învăța să fii, a învăța să te transformi pe tine pentru a schimba societatea;
- Realizarea unui schimb de experiență între şcoli;

4. Grupul ţintă căruia i se adresează proiectul:

Grupul țintă este format din ***elevii claselor V-VIII,*** ai ***Şcolii Gimnaziale Moara Nică,*** cât şi elevi ai grupului ***Prologos***, aparţinând ***Şcolii Gimnaziale Nr. 1 Suceava***, coordonați de prof. Crenguța Grosar.

Comunitatea locală prin familiile elevilor implică şi sprijină organizarea parteneriatului educațional şi mediatizarea acestuia.

Printre activitățile desfăşurate amintesc: „Elevul şi biblioteca", „Universul fascinant al cărților", Concursul ,,Lectura – o provocare pentru fiecare", ,,La revedere, prieteni cititori!".

Forme şi tipuri de animaţie culturală folosite pentru stimularea lecturii

prof. documentarist Mizgaciu Roxana
Şcoala Gimnazială Prejmer, jud. Braşov

„Copilul se naşte curios de lume şi nerăbdător de a se orienta în ea. Literatura care îi satisface această pornire, îl încântă (...); ca să fie opere de artă, scrierile pentru copii şi tineret trebuie să intereseze şi pe oamenii maturi şi instruiţi. A ieşi din lecturi cu stimă sporită pentru om acesta este secretul marilor literaturi pentru tineret."

George Călinescu

„Memorie, comunicare, proiect sunt trei poli ai identității culturale ce se caracterizează şi se structurează în termeni de înrădăcinare, în termeni de actualizare prin comunicare interculturală şi în termeni de proiecție într-un viitor al căror actori vom fi..."[1].Sunt cuvintele lui Jacques Chevalier, expert belgian al Consiliului Europei în pedagogie interculturală. Această relație de comunicare stă la baza proiectelor educaționale transdisciplinare, demarate unele din ele, în parteneriat cu instituțiile culturale, ele fiind o metodă şi un mijloc didactic de a egaliza importanța educației non-formale cu cea a educației formale.

Programarea unui proiect educațional trebuie să fie foarte clară şi bine motivată, astfel că cei mai importanți paşi în organizarea acestuia sunt: planificarea şi execuţia. Definirea proiectului„*FORME SI TIPURI DE ANIMAŢIE CULTURALĂ FOLOSITE PENTRU STIMULAREA LECTURII"*a demarat cu identificarea obiectivelor proiectului, fixarea

[1] http://www.work4all.ro/pedagogiemuzeala/index.php?pagina=Concept

activităţilor şi desfăşurarea lor. Toate aceste etape le-am stabilit în colaborare cu dna învăţătoare Neagu Amalia, plecând de la necesitatea stimulării lecturii în rândul elevilor clasei pe care o conduce. Astfel elevii, pe parcursul proiectului au conştientizat importanţa lecturii în dezvoltarea lor intelectuală, nu prin impunere ci prin îmbinarea activităţilor care au necesitat lecturarea anumitor titluri de carte, specifică vârstei lor, şi jocuri didactice. Activităţile s-au desfăşurat în perioada februarie-aprilie, o dată pe săptămână în Centrul de Documentare şi Informare, vatra Şcolii Gimnaziale Prejmer cum ne place să îl numim. Activităţile au fost variate şi „colorate" datorită creativităţii elevilor: ,,**La taifas cu scriitorul preferat"** realizarea unui portofoliu **, „ Jurnalul unei cărţi "** ilustrarea unei poveşti**, ,, Cartea are nevoie de ajutor"** – concurs de coperţi de carte,**,,Poveştile s-au încurcat"** – crearea unor poveşti prin amestecul a două sau mai multe poveşti cunoscute, **,,Vraja cuvintelor"** – exerciţii de întocmire a unor fişe de lectură, **,,Copăcelul înţelepciunii"** – realizarea unui colaj cu citate despre carte,**,,Uliţa copilăriei"** - realizarea unei reviste a proiectului.

În urma derulării proiectului am aplicat un chestionar pentru a realiza impactul pe care l-a avut asupra elevilor. Am constatat că elevii au participat cu plăcere la proiect mai alescând au lucrat în echipă deoarece au fost motivaţi să citească mai mult pentru adescoperi lucruri noi.

Elevii îşi doresc să dramatizeze unele texte citite, să picteze mai multe scene din lecturile lor şi să vadă ecranizări ale acestora. Ca urmare a acestor activităţi, voi promova clubul de lectură pe care l-au format după proiect, pentru a creşte numărul membrilor. Voi avea în vedere şi o activitate creativă în interiorul acestui club, lucrările create fiind publicate în revista CDI-ului: „Condeie prejmerene".

Cititorii din peştera timpului

prof. drd. Ţermure Florina
Şcoala Gimnazială Dobric, Bistriţa-Năsăud

Promovarea acestui proiect a apărut din „nevoia" mea ca profesoară de a nu mă da bătută în faţa viziunii aproape fataliste a inapetenţei pentru lectură a tinerilor: cred sincer, că e o falsă concurenţă între carte, pe de o parte şi calculator şi internet, pe de altă parte. Credinţa mea sinceră este că lectura poate încă cuceri foarte mult teren, dacă profesorul găseşte strategia adecvată şi puntea de comunicare cu elevul.

Cunoaşterea conceptelor operaţionale nu este suficientă pentru o bună aprofundare a fenomenului literar.

Fără a minimaliza şi, chiar, fără a exclude dintre sursele de lectură calculatorul, ne-am propus o mai bună apropiere a elevului de carte, creând o atmosferă de emulaţie şi competiţie, dar fără „trauma" produsă de notare.

Scopul nostru este acela de a-l transforma pe elev într-un adevărat consumator de lectură, conştient de valoarea şi importanţa cărţii în desăvârşirea personalităţii lui, de rolul pe care-l ocupă cartea în relaţionarea cu lumea din jur, cu restul universului."

Scopul proiectului:

- Formarea gustului pentru lectură al elevului;
- Formarea unor criterii axiologice proprii prin care să distingă singur ce şi când să citească;
- Formarea unui inventar de instrumente de analiză a operei literare care să-l ajute să comunice mai bine cu el însuşi şi cu cei din jurul lui.
- Dezvoltarea valenţelor morale, religioase, patriotice şi artistice
- Educarea sentimentelor

Obiectivele proiectului:

- Descoperirea, fără constrângerile "catalogului" a plăcerii de a citi
- Cultivarea la elevi a lecturii de plăcere şi a analizării acesteia
- Stimularea interesului pentru literatura română si universală
- Resuscitarea interesului pentru actul lecturii
- Formarea la elevi a unei gândiri proprii de relaţionare cu cei din jur şi cu ei înşişi.
- Să efectueze diferite activităţi împreună
- Să stabilească relaţii de prietenie
- Să manifeste interes pentru aplicarea cunoştinţelor dobândite în diverse situaţii

Grupul ţintă: elevii clasei a VIII-a (18 elevi)

Descrierea activităţii:

Prezenta activitate s-a desfăşurat în cadru Săptămânii Altfel, pe durata a două zile. Elevii au fost rugaţi să îşi aducă o carte preferată la şcoală şi să prezinte în faţa colegilor citatul preferat sau o idee care le-a plăcut lor, cu scopul de a le stârni colegilor curiozitatea. Toate citatele au fost alese în aşa fel încât să contureze o idee de mister şi să-i stârnească. Ştiind că la vârsta adolescenţei, copiii devin din ce în ce mai curioşi, i-am provocat şi eu, citindu-le câteva pasaje din *Cititorul din peşteră*, frumoasa scriere a lui Rui Zink. A doua zi, elevii au creat opere proprii pornind de la citatul care le-a stârnit cea mai mare curiozitate în ziua precedentă şi desene/ postere/ afişe/ colaje. Confruntarea dintre scrierea lor/ desenele lor şi cartea de la care au pornit urmează să fie o nouă activitate.

Impactul asupra elevilor:

Elevii au fost încântaţi de faptul că pot citi orice, nefiind îngrădiţi de o anumită programă sau manual. Ideea de a selecta un pasaj care să devină sursa de inspiraţie pentru colegii săi a constituit un alt motiv de încântare. Creaţiile elevilor au fost mai bune decât cele din orele de curs, ceea ce m-a mulţumit profund.

Sustenabilitatea activităţilor:

Activitatea nu a avut nevoie de resurse financiare şi nici de spaţii costisitoare. Toată activitatea s-a desfăşurat în clasă, elevii fiind cei care au adus cărţi, hârtie şi alte materiale necesare colajelor şi desenelor. Celelalte cadre didactice au privit cu oarecare reticenţă activitatea la început, dar au fost încântaţi în final.

Planuri de viitor:

Îmi doresc pe viitor să introduc un opţional care să îmbine literatura cu cinematografia, cu muzica şi cu pictura.

Lectura la clasa pregătitoare

prof. Cristina Prundariu-
Şcoala Gimnazială Nr.9 ,,Nicolae Orghidan" Braşov

Motto:,,Un copil care citeşte va fi un adult care gândeşte"

Pentru copii, în general, lectura este o problemă deosebit de grea. Dacă li se impune un anumit tip de poveste clasică, ei îşi manifestă reticența prin refuzul de a citi. De aceea, rolul învățătorului este de a fi informat despre noile tendințe în domeniul lecturii, adică să se familiarizeze cu noul stil de carte (scris mare, aerisită, cu multe imagini, cu subiecte actuale).

Am creat ,,Clubul de lectură" încă de la seria trecută. În acest club elevii au citit cu plăcere şi interes cărți recomandate de Editura Art, cărți care au avut priză la elevi deoarece poveştile sunt legate de viața lor actuală, şi mai ales, se foloseşte un limbaj apropiat celui folosit de ei.

La clasa pregătitoare, copiii au învățat să citească atât literele mari cât şi literele mici de tipar. Acest lucru a fost foarte folositor în clasa I când s-a consolidat cititul, iar copiii au reuşit să citească cursiv şi corect texte de întindere mică. Din lecturile citite, copiii au identificat personajele, locul şi timpul întâmplărilor, au făcut legătura între personaje, locuri, timp, momente evocate şi ilustrațiile cărții. Scrierea textelor cu caractere mari şi inserarea imaginilor în carte fac mai plăcută lectura, dând copilului impresia că citeşte repede cele câteva rânduri de pe pagină.

În aceste cărți copiii au completat desenele, au colorat, au scris diverse mesaje. Acest lucru le-a plăcut pentru că le-a dat posibilitatea să îmbogățească povestea, să completeze personajele, să schimbe cursul unor întâmplări, adică au fost un fel de scriitori.

În clasa pregătitoare, copiii au făcut cunoştință şi cu poveştile clasice. Astfel, le-am citit ,,Neghiniță" şi am realizat o „hartă" a acesteia cu ajutorul conturului mâinii lor. Pe degete au desenat personajele şi au scris numele lor.

O altă lectură plăcută copiilor a fost ,,Țupa-Țup" – învățarea şi explicarea omonimelor.Copiii au creat drumul iepuraşului cu ajutorul imaginilor. A fost o activitate recreativă.

Într-o altă oră de lectură am aplicat „metoda cadranelor" pentru povestea clasică ,,Frumoasa din pădurea adormită". I-a atras mult acest mod de ilustrare a personajelor, crearea unui blazon al personajului preferat, scrierea însuşirilor personajelor din poveste.

Eu cred că depinde de noi, învățătorii în colaborare cu părinții, să convingem copiii să citească. Dacă vom folosi metode atractive, poveşti cu conținut apropiat de realitatea lor, copiii se vor apropia de lectură cu mai multă dragoste decât dacă li se impun clasicele lecturi care nu sunt atractive pentru generația actuală.

"Livada cu literatură"
Modalităţi de abordare a cititului, multidisciplinară, interdisciplinară, transdisciplinară

prof. Adriana Nicolae
prof. Aurelia Grigorescu
Şcoala Gimnazială „HERĂSTRĂU", Sector 1, Bucureşti

Stimularea cititului la elevi este un obiectiv de prim ordin al învățământului general. Întreaga evoluție a elevilor, atât în şcoală, cât şi în viață, depinde de măsura în care ei şi-au însuşit cititul, până la nivelul la care acesta să constituie un mijloc de autoinstruire.

Procesul familiarizării elevilor cu cititul se realizează într-o perioadă de timp relativ lungă. Când spunem acest lucru, avem în vedere faptul că a citi nu înseamnă a te rezuma la simpla descifrare a unui text. „A şti să citeşti (...) înseamnă a fi dobândit o tehnică ce nu prezintă valoare şi interes decât dacă cel ce ştie să citească înțelege ceea ce citeşte (...) faptul că ştii să numeri nu înseamnă că ştii matematică."*(Robert Dottrens, A educa şi a instrui, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică, 1970, pag. 102).*

Particularitățile specifice ale limbii române, ca dealtfel şi al altor limbi, determină, în bună măsură, alegerea celor mai adecvate metode de învățământ folosite în procesul familiarizării şi apoi stimulării cititului elevilor.

Elevii sunt capabili să înțeleagă şi să guste o creație de un nivel artistic elevat. Aceste lecturi pot fi texte cu caracter epic, basme, poveşti, povestiri, legende, nuvele, schițe, romane, texte aparținând genului liric, fabule, ghicitori, zicători. Conținutul lor înfățişează aspecte din viața copiilor sau a adulților, momente din trecutul şi prezentul țării, viața şi activitatea unor personalități marcante ale lumii pe de o parte, iar pe de altă parte exprimă sentimente, gânduri, emoții prin intermediul imaginilor artistice.

Un rol deosebit în stimularea interesului pentru lectură l-a avut derularea proiectului *„Livada cu literatură"*.La acestproiect au participat 65 de elevi. Acesta a începutîntoamnaanuluişcolar 2014 şi se vafinaliza la sfârşitulanuluişcolar 2015. Am ales pentru fiecare anotimp câte un pomişor, pe care l-am desenat pe o coală mare de hârtie, l-am aşezat într-un loc „caldşiluminos" şi l-am „încărcat cu lecturi". Fiecare elev a trebuit, ca pe parcursul unei săptămâni, să citească un număr de pagini dintr-o carte, revistă, ziar. Părinții au avut sarcina de a scrie pe un anumit simbol (măr, pară, ghetuță, fluturaş, ghiocel etc) numărul de pagini citite, după ce elevii le-au povestit ceea ce au citit. În copac, fiecare elev a avut câte o ramură. La sfârşitul săptămânii, eleviiau adus la şcoală simbolul, semnat şi datat de părinte, care a fost pus pe creanga sa. Astfel am adunat în clasă trei pomişori, formând o „Livada cu literatură". La sfârşit de anotimp au fost premiați elevii care au adunat cele mai multe simboluri pe creangă. Premiile au constat în cărți, abonamente la Biblioteca Metropolitană, bilete la spectacole de teatru. La sfârşitul anotimpului primăvara, am realizat şi un filmuleț, pentru a-l prezenta în următoarea şedință cu părinții, în care am prezentat, cu ajutorul elevilor, rolul şi importanța lecturii la orice vârstă.

„Încărcarea cu lecturi" a stârnit curiozitatea, interesul şi dragostea pentru lectură a tuturor elevilor din clasă deoarece, în cadrul orelor de lectură, elevii au prezentat, prin alcătuirea unor albume, în caiete speciale sau chiar pe calculator date biografice şi aspecte esențiale din operele citite, sub formă de imagini şi citate pentru fiecare scriitor citit, fişe de lectură, imagini şi citate din textele literare citite. Convorbirile cu clasa şi individuale despre lecturile elevilor au fost foarte utile, deoarece au oferit

informații cât mai multe şi cât mai precise asupra materialului citit. Am realizat pe lângă îndrumarea în cadrul lecturii şi verificarea acesteia. Sondajul în lectura particulară trebuie să constituie o cerință obligatorie, manifestată în cadrul verificării cunoştințelor elevilor. Controlul lecturii elevilor trebuie să fie o activitate permanentă a profesorului, spre a preveni comoditatea, efectuarea unei lecturi facile, superficialitatea, neglijarea cărților.

În final, alături de copii şi părinți, am descoperit cum cititul contribuie şi la îmbunătățirea manierelor noastre, a modului de a ne purta în societate şi mai ales a modului în care ne purtăm conversațiile cu alte persoane. Aşadar am învățat:

- Să fim buni unii cu alții ca … Cenuşăreasa
- Să fim atenți la ce spune cineva, fără să întrerupem ca… Iedul cel Mic
- Să păstrăm ordinea, curățenia şi disciplina asemeni … Albei ca Zăpada
- Să ne îndeplinim sarcinile de elevi la timp asemeni … fetei moşului
- Să participăm la realizarea sarcinilor în grup asemeni … Muzicanților din Bremen
- Să fim politicoşi cu colegii, părinții şi profesorii asemeni … Scufiței Roşii
- Să ne cerem scuze atunci când greşim ca … Mica Sirenă

Şi aşa, am valorificat pentru fiecare operă literară calitățile morale de care avem mare nevoie în viață.

Pe parcursul derulării acestui proiect s-au putut observa performanțele obținute de elevi: obținerea de noi informații, exprimarea îngrijită, nuanțată, seriozitatea şi dorința de perfecționare. De mare ajutor a fost colaborarea cu familia pentru că lectura elevilor este un act intelectual esențial, care trebuie îndrumat şi supravegheat atât de şcoală cât şi familie.

Un moment dificil în derularea proiectului a fost acela al inițierii şi deprinderii elevilor în alegerea corectă a cărților pe care ar trebui să le citească la această vârstă.

Micii cititori trebuie inițiați şi deprinşi cât mai de timpuriu cu utilizarea concomitentă a cărții şi a mijloacelor moderne audiovizuale ca premisă esențială a unei învățături eficiente. Din partea factorilor educativi este nevoie de răbdare, perseverență, voință, precum şi de modelul propriu.

Copiii pot citi atât creațiile literare dedicate lor, cât şi altele care, prin problematică, frumusețea limbii şi mesaj, interesează deopotrivă şi pe adulți. Marea varietate a creațiilor artistice aparținând unor genuri şi specii literare diferite, care se integrează în sfera literaturii pentru copii, evidențiază receptivitatea copiilor față de frumos, dorința lor de cunoaştere.

Dintre creațiile literare în proză, basmele şi poveştile au rămas de-a lungul veacurilor operele cele mai îndrăgite de copii, începând din primii ani ai copilăriei şi până aproape de adolescență. Valoarea instructiv-educativă a basmelor este deosebită. Ele aduc o prețioasă contribuție la dezvoltarea proceselor de cunoaştere, a proceselor afective, la formarea trăsăturilor de voință şi caracter, la formarea personalității copiilor.

Prin urmare, dobândind „abilitatea” de a citi din plăcere, pregătim elevii pentru a face față obstacolelor pe care le întâlnesc în viață şi pentru a avea succes în toate domeniile. O carte este ca un bun prieten care îți dă sfaturi, te face să râzi, să comunici cu mai multă uşurință, acționând asupra modului de a gândi şi a vorbi.

Aşa că nu am decât un singur sfat, pe care îl voi da fiecăruia dintre voi: CIȚIȚI!

"Eşti ceea ce citeşti"

prof.Rusu Inga
C. N. "Avram Iancu" Ştei

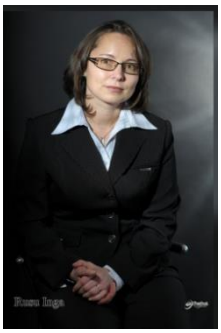

Sunt absolventă a Universităţii din Piteşti, Facultatea de Litere şi Istorie, specializarea Limba şi literatura română - Limba şi literatura franceză. Din anul şcolar 1999-2000 predau la C. N. "Avram Iancu" Ştei. Predarea limbii şi a literaturii române este pentru mine o provocare constantă, deoarece activez pe un teren ce fecundează continuu. De aceea, găsirea celor mai eficiente modalităţi de apropiere a elevilor de resursele unei limbi bogate "ca un fagure de miere" e un deziderat perpetuu.

Calendar literar

a) Descrierea activităţii desfăşurate:

Activitatea a fost propusă pentru clasa a VI-a în săptămâna "Şoala Altfel". A derivat din activităţi specifice unui proiect de lectură, iniţiat la şcoala noastră şi intitulat „Eşti ceea ce citeşti!" În realizarea activităţii s-a implicat şi diriginta clasei a VI-a, prof. de matematică, Pele Ioana, precum şi profesoara de educaţie artistică, Coroiu-Stanciu Carmen. Potrivit cu titlul, scopul acestei activităţi a fost realizarea unor calendare literare, conţinând datele aniversare ale autorilor cunoscuţi de elevii ajunşi la această vârstă. Au fost realizate două asemenea calendare, întrucât elevii au fost grupaţi în două echipe. Modalitatea de grupare a fost propusă chiar de ei: după ziua de naştere a fiecărui copil. O grupă a fost constituită din elevi născuţi în primele şase luni ale anului (Mihaela, Emanuel, George B., Alex, Alberto, Răzvan, Antonio şi George J.), iar cealaltă, din cei născuţi în următoarele şase luni ale anului (Bianca, Iulia, Cătălina, Anastasia şi Carina). Elevii au lucrat pe coli cartonate albe, aducând creioane, carioci, evidenţiatoare, fundiţe, mărgeluţe etc. Au cercetat dinainte autorii născuţi în luna în care ei înşişi s-au născut şi au venit cu fişe cu date şi citate despre autor. Acolo unde a fost cazul, am folosit internetul, valorificând drept surse: https://ro.wikipedia.org, http://www.oglindaliterara.ro. Laptopul, boxele şi internetul au servit copiilor în realizarea calendarelor, dar şi în crearea unei atmosfere potrivite de lucru. Am putut asculta poezii recitate sau cântate aparţinând autorilor români, fiind plăcut surprinsă de faptul că unii copii fredonau discret. Şi-au folosit abilităţile obţinute în orele de educaţie plastică, fiind coordonaţi şi de doamna profesoară de specialitate.

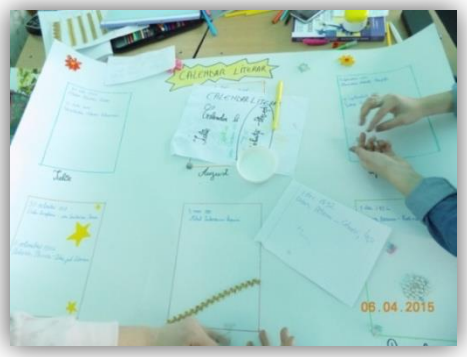

b) Impactul activităţii asupra elevilor:

Implicarea elevilor a fost maximă. Au găsit în această activitate prilejul de a se apropia de unul sau mai mulţi autori într-o altă manieră, una personalizată. Au căutat şi au citit cu mult interes şi alte date despre autorii descoperiţi în aceeaşi lună. Interesul s-a orientat spre casele memoriale ale scriitorilor, spre membrii familiei acestora, spre motivele şi sursele inspiraţiei literare. Au dezvoltat afinităţi spontane cei ce lucrau pentru caseta aceleiaşi luni, insistând să noteze chiar mai mulţi autori. Munca fiind bine prestabilită, au lucrat etapizat şi aromios.

c) Sustenabilitatea activităţilor/proiectelor literare

În general activitățile proiectului nu necesită cheltuieli materiale de nesuportat. Alegem asemenea activități care să se poată desfăşura într-un orăşel ca al nostru şi să fie eficiente. Am putut folosi mijloacele moderne care există în şcoala noastră, unele consumabile le-am primit de la şcoală, altele le-au adus copiii. Şi-au folosit şi telefoanele mobile pentru căutarea de informații sau de imagini.

d) Planuri „literare" de viitor

Intenționăm a realiza şi alte asemenea activități care să presupună corelarea experiențelor personale cu cele literare. A fost interesant pentru elevi să vadă pe un calendar alte date decât cele obişnuite, cum ar fi numele unor scriitori, să asocieze aceasta cu momentele scurte de la TV, văzute de ei, în care se prezintă evenimente din trecut întâmplate în aceeaşi zi. Credem la fel de atractivă o activitate în care să realizăm o hartă literară a autorilor cunoscuți de elevi, demers prim pentru înțelegerea unei geografii literare.

Eminescu printre noi

a) Descrierea activităţii desfăşurate

Activitatea s-a desfăşurat joi, în data de 15 ianuarie 2015. A derivat din activități specifice unui proiect de lectură, inițiat la şcoala noastră şi intitulat „Eşti ceea ce citeşti!" mai exact din momentul mai general „Triada marilor clasici". În pregătirea şi susținerea activității s-a implicat prof. de matematică Pele Ioana, diriginta clasei, profesoara de educație plastică, Coroiu-Stanciu Carmen precum şi prof. de educație muzicală Buhaş Vasile. Activitatea a debutat cu audiția melodiei „Eminescu", versuri - Grigore Vieru, Muzică - Doina & Ion Aldea Teodorovici. Apoi, elevii au recitat câte o poezie aleasă de ei şi au prezentat în acelaşi timp un desen realizat după textul poeziei în coordonarea prof. de desen. Între poeziile selectate de copii au fost: Ce te legeni..., Povestea codrului, De-aş avea, pe lângă plopii fără soț, Lacul, Adio, Afară-i toamnă, Floare albastră etc. Activitatea a fost continuată de realizarea unor afişe pentru promovarea poetului Mihai Eminescu. Elevii au lucrat în două grupe, pe loc: una de băieți, alta de fete. Amprenta fiecărei grupe a fost evident distinctă.

b) Impactul activităţii asupra elevilor

Activitatea realizată a fost interactivă şi dinamică. A solicitat întreaga sensibilitate şi creativitate a elevilor. Cu un puternic accent afectiv au recitat poeziile, de îndată ce s-au retras şi-au mărturisit emoțiile, sperăm noi constructive, căci prin asemenea momente ei învață să şi le depăşească. Au manifestat solidaritate în realizarea afişelor de promovare şi au învățat să le prezinte.

c) Sustenabilitatea activităţilor/proiectelor literare

Resursele materiale utilizate s-au limitat la sala de clasă, laptop, boxe, chitară, textele poeziilor, desenele şi afişele elevilor. Sunt resurse la îndemâna noastră. Reorganizarea clasei, prin gruparea băncilor, a elevilor, prin colaborarea mai multor profesori, toți fiind de față au contribuit la reuşita acestei activități. Credem că astfel abordat, Eminescu poate fi nu doar mai bine înțeles, ci şi simțit, trăit, în alt timp, în alt loc.

d) Planuri „literare" de viitor

Intenția este de a realiza asemenea activități intedisciplinare şi pentru alți autori. Este acesta momentul în care copilul are o sarcină precisă, într-un grup, poate adera la desen, la cântec, la recitare sau la prezentarea produsului final, la ce se pricepe cel mai bine, fără a fi obligat sau stânjenit. Creangă şi Caragiale ne mai asigură un bogat material literar, din fericire şi pe suporturi moderne, cât receptarea artistică să fie maximă.

Să descoperim plăcerea lecturii

prof. înv. primar Tulbure Mihaela Adriana
Şcoala Gimnazială Nr. 9 „N. Orghidan”Braşov

Absolventă a Liceului Pedagogic şi a Facultății de Litere, am o vechime în învățământ de peste 10 ani, fiind profesor în învățământul braşovean. Sunt preocupată de propria dezvoltare profesională, dar şi de îmbunătățirea rezultatelor elevilor mei. Pentru aceasta, particip la proiecte educaționale la nivel județean, național şi internațional.

Dramatizare după „Capra cu trei iezi” de I. Creangă

Învățarea prin dramatizare presupune o mai mare implicare a elevilor, care, în afara faptului că memorează textul, îi dau diferite semnificații prin interpretarea trărilor personajelor. Astfel, ei conştientizează cauzele care au produs anumite gânduri, reacții, opțiuni ale personajelor.Elevii clasei I au descoperit cu entuziasm adaptarea în versuri a textului cunoscut „Capra cu trei iezi” de Ion Creangă, citind rolurile. Deşi rolurile au aparținut câtorva copii, întreaga clasă a participat la pregătirea punerii în scenă a acestui text. La crearea decorurilor au fost implicați toți copiii, punându-şi în valoare deprinderile dobândite la ora de „Abilități practice şi arte vizuale”, iar la final au avut satisfacția că au contribuit la organizarea acestei activități.

Elevii au interpretat rolurile expresiv, încercând să se comporte precum personajele din text. La sfârşitul activității au fost comentate, cu întreaga clasă, reacțiile iezilor mai mari în opoziție cu cea a iedului mic. A fost scos în evidență rolul negativ al lupului care a primit o pedeapsă exemplară pentru că a mâncat cei doi iezi, dar şi rolul său „pozitiv” de factor care a pus în evidență faptul că încălcarea unei reguli are consecințe tragice.

Joc didactic„Cei trei purceluşi”

Concepută ca o activitate bazată pe experiența de lectură, jocul „Cei trei purceluşi”a incitat atenția elevilor prin componenta ludică, specifică şcolarității mici. Clasa a fost împărțită în trei echipe, iar fiecărui copil i s-a distribuit câte un fragment din textul „Cei trei purceluşi” de James Orchard Halliwell-Phillipps. Cadrul didactic a elaborat un tabel în care elevii să pună piesele de puzzle, conform coordonatelor notate pe verso, aşa cum elevii au învățat în cadrul orei de „Matematică şi explorarea mediului”.Ei au fost informați că, după ce se încheie lectura întregului text, li se vor pune întrebări referitoare la acțiunea operei. În timp ce fiecare copil îşi citea partea ce îi revenise, ceilalți ascultau cu mare interes pentru a şti să răspundă la întrebările ulterioare. Elevul ce oferea răspunsul corect avea sarcina de a alege o piesă de puzzle

şi de a pune piesa în tabel, acesta fiind momentul care le-a plăcut copiilor cel mai mult. Astfel, rând pe rând elevii au răspuns la întrebările doamnei învăţătoare, şi au extras cu emoţie o piesă din puzzle, fiind foarte atenţi la coordonatele scrise pe spatele acelei piese.

Etapa în care se adresează întrebări este corelată cu comentarii în ceea ce priveşte reacţiile celor trei purceluşi, scoţându-se în evidenţă opoziţia dintre comportamentele lor (chibzuit-nechibzuit) şi învăţăturile pe care şcolarii le pot extrage în urma experienţelor celor trei personaje.

Un astfel de proiect se poate desfăşura frecvent, iar impactul asupra elevilor este unul pozitiv, ceea ce ne bucură şi ne face să continuăm pe aceeaşi cale.

Ambele activităţi i-au atras pe elevi către domeniul literaturii. Jocul, mai mult sau mai puţin serios, i-a determinat pe copii să se implice în aceste activităţi. De aceea, ei şi-au manifestat dorinţa de a participa cât mai des la astfel de experienţe, prilej pentru cadrul didactic de a propune un proiect în care copiii să participe la scrierea şi ilustrarea unei poveşti. Această poveste va putea fi publicată într-o revistă.

Cărţile, în lumina reflectorului

prof. Bulgaru Liliana,
prof. Geanina Popescu,
prof. Ramona Munteanu
Şcoala Gimnazială,, Carmen Sylva", comuna Horia, jud. Neamţ

Bulgaru Liliana
Funcţia/ specialitatea: profesor de limba şi literatura română, titular (din 2012, director prin detaşare al Şcolii Gimnaziale,, Carmen Sylva", comuna Horia, jud. Neamţ)
Gradul didactic : II, înscris la gradul didactic I.

Motto : „Fiecare carte pare că închide în ea un suflet. Şi, cum o atingi cu ochii şi cu mintea, sufletul ţi se deschide ca un prieten bun." (Maxim Gorki)

Absenţa unei lecturi conştiente şi interiorizate în rândul noii generaţii o întâlnim din ce în ce mai des, influenţând comportamentul şi limbajul acesteia. Şcoala caută soluţii, profesorii se reinventează pentru a contracara din răsputeri realitatea şi pentru a face din întâlnirea cu cartea o sărbătoare, o experienţă inedită. Principala prioritate este să învăţăm elevii că arta de a citi, de a scrie, de a desena, de a cânta şi de a interpreta dialoghează permanent prin lectură. Doar trebuie să deschidem poarta spre sufletul copilului şi să-l învăţăm ce înseamnă dragostea de cartea: unică, pură,

necondiționată. Să învățăm elevii că lectura nu este o corvoadă, ci o odihnă activă, o modalitate eficientă de a petrece timpul, să le insuflăm dragostea de carte.

Cartea este în esență o poveste de dragoste. Şi ca în miezul oricărei iubiri adevărate aceasta nu are chip, nu are limite, nu are scop. Pentru că dragostea mărturisită este una singură, lucidă şi dovedită: pentru lectură.

Într-o vreme a reformulării mijloacelor de *infuzare* a culturii publicului, când, cartea, minunată ticluire pe suport clasic de hârtie este oarecum sortită bibliotecii-muzeu, lectura practicată în şcoală din perspectivă interdisciplinară are şansa să deschidă calea formării cititorului fidel. Cititorul aflat mereu *în căutarea timpului pierdut* …fără lectură.

Mult blamata lipsă a lecturii în rândul elevilor noştri nu se mai justifică. Deşi în actualul salt informațional, îndrumarea lecturii este o sarcină dificilă, greu încercată de mutațiile suferite de gustul petru lectură al generațiilor actuale. Trebuie să-i atragem pe copii către universul magic al cărții, oferindu-le alternative mult mai puternice. Să-i învățăm că a citi înseamnă libertate, zbor, independență. Să-i învățăm că prin lectură, decizia le aparține. Ionel Teodoreanu sugerează că momentul deschiderii unei cărți culminează cu un zbor:*„Zborul a început. Cum se numeşte cartea? Oricum! Nu are importanță cine a scris-o, cum a scris-o […].Covorul zburător e numai unul, nu în carte ci în vârstă. Cartea îl desface numai la lumina lămpii, întru magică plutire.”*Aşa a început şi povestea *Dialogului artelor prin lectură.*

Începând cu primul semestru am aşternut pe hârtie programul activităților extracurriculare prin care să atragem elevii spre lectură pe parcursul anului şcolar şi mai ales în mult-aşteptata săptămână a „Şcolii altfel” când toți copiii au avut libertatea de a participa la activități extracurriculare şi după sufletul lor. Impactul întâlnirilor în numele binecuvântatei lecturi alese şi nu impuse, a întrecut aşteptările noastre ca profesori. Am înțeles că elevii au nevoie de alternative pentru ca actul lecturii să se înscrie în orizontul lor de aşteptare. Aşa s-a născut ideea să aducem **„Cărtile în lumina reflectorului ”,** împărtăşind celorlalți cititori bucuria experienței trăite împreună, elevi şi profesori. Alți actori în aceleaşi roluri pe scena educației.

1. Eminescu sau…despre Absolut

Elevii din clasele V-VIII şi-au distribuit sarcinile, aşa încât unii au fost recitatori şi interpreți vocali, alții au ales să imortalizeze chipul Poetului –Nepereche, iar cei mai talentați actori au reinterpretat frumoasa poveste de dragoste dintre Eminescu şi Veronica Micle. Sursa de lectură a constituit-o, evident, volumul de scrisori inedite, publicat sub titlul ,,*Dulcea mea doamnă, Eminul meu iubit”* apărut la editura Polirom.

2. **Ars comedia** – dramatizarea textului literar

Elevii claselor a V-a şi a VI-a, pasionați de textul caragialian care stârneşte râsul atemporal, au avut misiunea de a citi un grupaj de schițe din opera caragialiană şi de a transpune pe scenă o singură piesă, bineînțeles, aleasă prin vot democratic. Evident, în unanimitate de voturi, s-a stabilit dramatizarea schiței ,,D-l Goe…".

Provocarea lansată elevilor din clasa a VIII-a, de data aceasta, a constat în dramatizarea unui proces literar. Prin urmare, celebrul personaj a fost şi „judecat".

3. Ziua Internaţională a Cărţii- activitatea a avut trei secțiuni:

3.1.,, *Cartea mea de suflet*" – prezentarea unei cărți citite

3.2. ,, *Povestea mea*" – scrierea unui text ,, în lanț" cu titlu dat

Pentru această activitate elevii au lucrat în grupe de câte cinci, selectați prin tragere la sorți din clasele V-VIII. Au primit următoarele titluri de poveşti: ***În vizită la... D-l Goe; Colegul meu de bancă, Nică ; Ghiozdanul ...fermecat; Interviu cu un carnet de elev.*** Aceste compuneri sunt cuprinse în revista şcolii la secțiunea **Pagini de creaţie**, care sperăm să facă deliciul cititorilor revistei.

3.3. ,, *Călător în lumea lui Hans Christian Andersen*" – concurs pe echipe

Itemii au vizat repere biografice şi bibliografice din viața artistică a marelui scriitor danez, toate echipele demonstrând că au citit foarte bine bibliografia de concurs.

4. Redactarea numerelor 29 şi 30 ale revistei şcolii „Familia", aflată la al cincisprezecelea an de apariţie

„Familia" este o publicație şcolară de tip caleidoscop, în paginile căreia sunt găzduite toate activitățile desfăşurate semestrial la toate nivelurile de învățământ.

Revista apare cu două numere în anul şcolar curent şi se doreşte a fi o radiografie a principalelor evenimente derulate în cadrul şcolii, ca parte integrantă a comunității locale. Din 2006, revista şcolii este un produs de marketing educațional, prin care se promovează activitățile desfăşurate la nivelul unității de învățământ, o carte de vizită a ceea ce reprezintă şcoala prin valorile pe care le promovează. Impactul revistei asupra elevilor a fost deosebit, deoarece au fost antrenați în redactarea acesteia ca un exercițiu de formare a exigenței jurnalistice, de formare a abilităților specifice muncii meticuloase de scriitor şi tehnoredactor, sub atenta îndrumare a cadrelor didactice.

În concluzie, activitățile extracurriculare propuse şi desfăşurate de aria curriculară„Limbă şi comunicare" sunt proba ,,vie" a caracterului interdisciplinar al lecturii de plăcere, prin care elevii îşi formează cultura literară fundamentală, îşi dezvoltă competențe de comunicare inter şi intrapersonală.

Lectura rămâne, fără îndoială, apanajul suprem al activităților extracurriculare cu impact pe termen lung.

Sperăm ca Daniel Pennac să aibă dreptate şi „cititul" să devină ,,maladie transmisibilă pe cale textuală".

Pe aripile lecturii

prof. Timu Mihaela Cristina
Şcoala Gimnazială Valea Moldovei, jud. Suceava

Din anul 2009 am încercat să îndrum paşii unor elevi spre minunata şi bogata lume a ficţiunii prin înfiinţarea Cercului de lectură ,,Aspiraţii".

Asigurarea caracterului atractiv, divers al activităţilor, au permis consolidarea şi suplimentarea cunoştinţelor obţinute la limba şi literatura română, stimularea preocupărilor creatoare ale elevilor, cunoaşterea şi preţuirea de către ei a valorilor naţionale şi universale, dezvoltarea gustului pentru frumos, a capacităţii de a discerne şi aprecia frumosul de pretutindeni.

Activităţile din cadrul cercului i-au impulsionat pe elevi să afle răspunsuri la întrebările despre lume şi despre ei înşişi, nu numai pătrunzând în universul mirific al cărţii ci lăsându-se purtaţi pe aripile imaginaţiei, călătorind cu personajele, învăţând lucruri noi şi reflectând asupra celor citite în jurnalul de lectură.

„Pe urmele Luceafărului..."

Activitatea a avut ca temă dezvoltarea expresivităţii şi a simţului artistic prin abordarea creaţiei eminesciene.

La activitate au participat 25 de elevi

Pentru început s-au constituit grupele. Din teiul lui Eminescu elevii au extras câte un bilet ce conţinea câte un vers dintr-o poezie cunoscută, „Sara pe deal". Apoi le-au ordonat pe strofe, fiecare strofă reprezentând câte o grupă. Fiecare echipă a cautat răspunsul la câte o ghicitoare referitoare la poeziile lui Eminescu: „Floare albastră", „Somnoroase păsărele", „Luceafărul".

Activitatea a continuat cu un exerciţiu de imaginaţie, elevii fiind invitaţi să-şi imagineze o conversaţie între Ion Creangă şi Mihai Eminescu. Fiecare echipă realizează o planşă cu imaginile primite.

În final se organizează concursul „Cel mai bun recitator", elevii recitând versurile lui Eminescu în limba română, franceză şi engleză.

Impactul activităţii a fost unul pozitiv deoarece au avut prilejul să-şi testeze şi să-şi îmbogăţească în acelaşi timp cunoştinţele cu privire la opera marelui poet Mihai Eminescu, dar şi să-şi consolideze prieteniile cu partenerii lor de lectură de la Şcoala Ioan Barbir Capu Câmpului.

În final, au încercat să-i sensibilizeze pe cei de faţă prin prezentarea unui moment poetic.

Bineînţeles că nu a lipsit nici recompensarea celei mai bune echipe cu diplome şi cărţi.

Invitaţie la han

,,Am auzit multe poveşti la Hanul Ancuţei şi socot că nu se mai găseşte alt han ca acesta cât ai umbla drumurile pământului...Aşa ziduri de cetate, aşa zăbrele la ferestre, aşa pivniţă, aşa vin, nici aşa dulceaţă de hangiţă, cu asemenea ochi negri şi aşa voie bună în alt loc nu se poate."

Mihail Sadoveanu

Elevii cercului literar„Aspirații”, clasa a VI-a, au încercat să reconstituie atmosfera magică de altădată de la „Hanu Ancuței”, ornându-şi clasa în mod tradițional, invitând părinții, profesorii dar şi pe partenerii lor de lectură de la Şcoala Ioan Barbir Capu Câmpului.(în total 50 de participanți)Mai întâi musafirii au fost întâmpinați cu pâine şi cu sare...

Ei şi-au început programul artistic cu o frumoasă scenetă după povestirea „Iapa lui Vodă” din volumul „Hanu Ancuței” continuând cu cântece, dansuri şi multă voie bună.

Dar se ştie că la han după ce ,,contenea câte un timp viersul lăutarilor, porneau poveştile”. Pentru a se integra în atmosfera hanului, atât elevii, cât şi părinții au extras câte un jeton, reprezentând câte o jumătate de inimă, căutându-şi prietenul(cealaltă jumătate de inimă). S-au citit mai întâi proverbele obținute, după care s-au constituit grupele. Fiecare grupă a avut de creat o poveste pe care le-a citit-o ulterior celorlalte grupe.

Şi pentru că vorba proverbului „De om bun şi de vreme bună nu te saturi niciodată”, după încheierea activității literare, atmosfera de la han s-a încins din nou, continuând cu veselia şi ospătarea musafirilor. Adunați laolaltă în jurul strachinilor cu sarmale şi alte bunătăți, au fost serviti de Ancuta, hangița „rumănă în obraji, cu catrința-n brâu şi cu mânicile suflecate care împărțea nu numai vin şi mâncare, ci şi râsete şi voie bună”.

Impactul activităţii asupra elevilor

Derularea unui astfel de proiect aduce şcolii şi elevilor deschidere spre valorificarea obiceiurilor tradiționale, spre sensibilizarea lor în ce priveşte arta şi tradiția populară locală.

Cunoaşterea obiceiurilor, a tradițiilor populare şi etnografice locale are o importanță deosebită în cadrul procesului complex şi îndelungat de formare a personalității copiilor. Prin intermediul acestui proiect, elevii participanți, membri ai cenaclului „Aspirații” şi-au propus să întindă o punte între generații, să reînvie câteva frânturi din tradiție, căci, precum se ştie prezentul este valoros numai împreună cu trecutul.

Norocul, oglindit în opera epică a lui Caragiale

În cadrul unei activități susținute cu elevi ai cercului literar din clasele (VI-VII-40 participanți) am aplicat teoria inteligențelor multiple din dorința de a experimenta o perspectivă nouă de abordare a învățării, prin care elevii să se poată afirma cu acea dominantă intelectuală pe care o posedă, să se poată exprima diferit, dar să ajungă la aceeaşi finalitate cerută de Curriculum şi anume formarea la elevi a competențelor de comunicare eficientă pe tot parcursul vieții. Şi cum comunicarea se înfăptuieşte prin angajarea unor capacități ale intelectului, însăşi formularea conținutului a ceea ce se

transmite de către profesor implică şi un efort de construcție, cu elemente de creație simplă. Iar dacă cele două concepte şi acțiuni au, prin ceea ce exprimă, implicații în realizarea progresului, abordarea lor prin căutarea şi găsirea a ceea ce le apropie şi le uneşte este un demers firesc şi necesar. Tema activității a fost **Norocul oglindit în opera epică a lui I.l.Caragiale/Interpretarea semnificaţiilor operelor(schiţa ,,Tren de plăcere" şi nuvela ,,Două loturi"**) din perspectiva inteligențelor multiple. Din punct de vedere educațional, lecția a facilitat formarea capacității de comunicare orală şi scrisă a elevilor. Se ştie că operele literare sunt extrem de ofertante şi pot fi abordate din perspective multiple, încurajându-se exprimarea părerilor personale şi munca în echipă, copiii fiind învățați dinainte să lucreze pe grupe. Pentru a dobândi competențele de comunicare adecvate, elevul trebuie să joace alternativ rol de auditor, lector, locutor, scriptor, implicându-se activ în procesul educațional.

Abordarea transdisciplinară a textelor epice propuse, din perspectiva inteligențelor multiple, a vizat în primul rând receptarea, interpretarea acestora şi producerea de mesaje specifice (text, imagine, ritm muzical, kinestezic).Scenariul didactic a fost realizat pe cadrul ERR, pentru a avea o anumită libertate în organizarea activității didactice.

Astfel că evocarea s-a deschis cu un exercițiu de lectură. S-a citit textul „Povestea celui mai bun şi mai rău lucru" de Leon Magdan din care au aflat cu toții că cel mai bun şi mai rău lucru în acelaşi timp este limbajul, deoarece o bună gestionare a limbajului conduce la realizarea unei comunicări care construieşte lucruri bune sau rele. Depinde însă de fiecare dintre noi cum folosim acest dar minunat dat de Dumnezeu, care stă la baza succesului şcolar şi social.

Apoi elevii au purtat un dialog de orientare în vederea actualizării unor elemente specifice comunicării după care a urmat un exercițiu de redactare de texte dialogate, pe diverse teme de interes.(Imaginați şi interpretați un dialog care ar putea avea loc în cadrul unei şedințe a cercului literar „Aspirații".), dialog care a condus la anunțarea temei activității: **Motivul norocului în opera lui Caragiale.**

La Realizarea sensului, elevii s-au confruntat cu diverse tipuri de exerciții: de lectură, de rezumare orală, urmărind succesiunea evenimentelor, de formulare corectă a întrebărilor, de rezumare a textului dintr-o altă perspectivă narativă, de socializare în cadrul unei întâlniri simulate cu personajul literar.

Apoi elevii au fost repartizați în opt grupe, fiecare reprezentând una dintre inteligențele dominante, în conformitate cu teoria inteligențelor multiple a lui Gardner: verbal-lingvistică, logico-matematică, muzical-ritmică, corporal-kinestezică, vizual-spațială, interpersonală, intrapersonală şi naturalistă. Această repartizare a fost posibilă în urma observării constante şi chiar a distribuirii unor chestionare.

Interpretarea textelor s-a realizat pe baza unor sarcini de lucru ce a vizat abordarea creativă şi receptarea personalizată în funcție de inteligența dominantă, după cum urmează:

Inteligenţa lingvistică

Exprimați-vă părerea despre un personaj la alegere din cele două texte studiate, completând blazonul dat.

(calități/defecte/un sfat/un simbol)

Inteligenţa logico-matematică

Reprezentați cu ajutorul unui grafic evoluția stărilor sufleteşti ale unui personaj la alegere.

(Dl. Lefter / dl.Georgescu).

Inteligenţa muzical-ritmică

Mimați pe un fond sonor ales de voi un fragment la alegere din cele două opere.

Inteligenţa naturalistă

Clasifică personajele textelor suport în funcție de tipul uman dominant pe care îl reprezintă. Argumentați.

Inteligenţa vizual-spaţială

Realizați un afiş publicitar pentru un film regizat după una din opere, având următorul slogan:
,,O imagine valorează cât o mie de cuvinte”.

Inteligenţa corporal-kinestezică

Recurgând la jocul de rol, puneți în scenă un fragment din schița „Tren de plăcere”

Inteligenţa interpersonală

Unul dintre voi e psiholog, celălalt este Lefter Popescu care face terapie din cauza comportamentului său. Realizați un dialog de 8-10 replici care să surprindă comicul de situație şi puneți-l în scenă.

Inteligenţa intrapersonală

Realizează un monolog din perspectiva unui personaj prezent în textele suport.

După încheierea timpului de lucru, grupele prin raportorul desemnat, au prezentat realizarea sarcinii primite pe planşe sau oral, în timp ce colegii din celelalte grupe şi-au exprimat părerea şi chiar au acordat note pe grilele de evaluare primite (interevaluarea).

Reflecţie: Prin întrebarea propusă în final: (**Consideraţi că succesul şcolar şi social depinde mai mult de cunoştinţele acumulate, de calităţi, de bani sau de noroc**?), elevii au alcătuit o linie a valorilor încercând să aducă argumente şi contraargumente.

Dacă lingviştii, matematicienii, naturaliştii şi cei de la grupa vizual-spațială şi-au afişat produsele realizate care au surprins atât prin corectitudinea informației cât şi prin aspectul general, elevii de la celelalte grupe au impresionat participanții prin creativitatea de care au dat dovadă, dezinvoltura cu care au interpretat.

Materializarea sarcinilor de lucru în cazul inteligenței muzical-ritmice a surprins foarte bine trăirile personajului Lefter Popescu şi anume bucurie enormă în momentul în care a descoperit în sertarul biroului său biletele mult visate şi dezamăgire totală în momentul în care bancherul declară că biletele au fost câştigătoare, dar viceversa, urmată de nebunie. Muzica aleasă cu alternarea ritmurilor ascendente cu cele descendente şi felul în care au interpretat elevii a surprins într-adevăr starea conflictuală a personajului.

Punerea în scenă a întâlnirii dintre coana Anica şi Dl. Georgescu din schița „Tren de plăcere”, de către actorii de la grupa corporal-kinestezică a stârnit multe zâmbete.

Dialogul hazliu intitulat „Hipnoza”, creat şi interpretat de grupa inteligenței intrapersonale a fost pe placul tuturor. Monologul creat la grupa inteligenței intrapersonale s-a bucurat de punctajul cel mai mare, fiind pus în scenă de către o elevă foarte talentată.

Impactul activităţii asupra elevilor

În ceea ce priveşte impresia lăsată asupra elevilor am putut-o afla prin completarea jurnalului de bord la final, un feed-back al activității. De exemplu la întrebarea: Ce am văzut?, elevii au răspuns că au văzut fețe zâmbitoare, la întrebarea Ce am auzit? Glasuri cristaline, multe răspunsuri bune, Ce am simțit? Emoție, dar şi împlinirea lucrului bine făcut.

Elevii au participat activ la realizarea sarcinilor de învățare, colaborând foarte bine în cadrul grupei, ceea ce a dus la îndeplinirea cu succes a sarcinilor. Din acest motiv, putem considera că teoria inteligențelor multiple este o perspectivă didactică cu şanse reale de aplicare în practica predării limbii şi literaturii române care poate duce cu succes la sporirea calității actului didactic.

În ceea ce priveşte sustenabilitatea proiectului„Pe aripile lecturii”, putem spune că este foarte importantă pentru beneficiarii direcți ai acestuia (membrii cercului de lectură „Aspirații”) şi indirecți (ceilalți elevi ai şcolii), oferindu-li-se astfel prilejul să-şi dezvolte universul cultural, să-şi dezvolte capacitatea de a comunica prin intermediul lecturii de plăcere. Din acest punct de vedere sustenabilitatea proiectului se fundamentează pe umătoarele:

-desfăşurarea unor proiecte şi acțiuni care promovează tradițiile şi obiceiurile
-menținerea parteneriatului literar cu elevii de la Şcoala „Ioan Barbir” Capu Câmpului
-promovarea imaginii cercului de lectură la nivel județean/național
-diseminarea activităților pe site-ul şcolii şi în revista „Aspirații”

Deoarece o altă componentă a sustenabilității proiectului o reprezintă cea financiară, am invitat în rândul cercului nostru în repetate rânduri reprezentanți ai autorităților locale, conducerea şcolii, părinți şi alți membri de seamă ai comunității.

Valorificarea potenţialului creator al elevului prin activităţi ce vizează cartea şi lectura

prof. Dorina Paicu
Şcoala Gimnazială Poiana Stampei, Jud. Suceava

- Profesor gradul I, limba şi literatura română
- Şcoala Gimnazială Poiana Stampei, județul Suceava
- Absolventă a Facultății de litere, secția franceză-română
- Masterat în literatură

Motto:
,,Cărțile sunt cei mai tăcuți prieteni; sunt cei mai accesibili şi înțelepți consilieri şi cei mai răbdători profesori”. Charles W. Eliot

Proiect: ,,EXPLORATORI ÎN LUMEA CĂRŢILOR”

A citi este o artă care depinde de experiența şi cultura individuală.

Acest proiect educativ de promovare a lecturii a apărut ca urmare a experienței didactice la clasă, la orele de limba şi literatura română, unde am observat, cum elevii, treptat, constatat nu mai sunt interesați de lectură, pierzând în acest mod experiențe unice, pe care doar cartea în general şi lectura în mod special, le pot oferi. Se constată din ce în ce mai mult că există o adevărată agresiune a audio-vizualului în domeniul informațiilor, lipsa posibilităților de selecție care necesită găsirea unor modalități de atragere a elevilor către un univers plăcut, atractiv, relaxant – lectura. Acest univers trebuie redescoperit de către elevi, prin inițierea şi parcurgerea unor teme interesante, bogate în conținut informațional, cu valențe formative şi capabile să readucă în

conştiinţa lor adevăratul sens al cărţii. E necesar să reuşim să ajungem la sufletul copiilor, transformându-i în cititori activi şi motivaţi, oferindu-le acele mijloace şi instrumente prin care ei vor descoperi că lectura este, în fond, o călătorie spre autocunoaştere, spre propriul suflet. În calitate de mentori spirituali este necesar să-i convingem pe elevi, fără a minimaliza importanţa altor forme de informare, că nicio invenţie nu va duce la dispariţia cărţii, că lectura va continua să joace un rol cardinal în viaţa oamenilor, că accelerarea progresului va fi mereu însoţită de remedierea compensatoare a unui spaţiu liber pentru închipuire, visare şi căutare de sens...

Obiectivul general

Cultivarea interesului pentru lectură şi a plăcerii de a citi, formarea unui tânăr cu o cultură comunicaţională şi literară de bază, capabil să-şi utilizeze în mod eficient şi creativ capacităţile proprii.

Numărul de activităţi derulate (inclusiv în cadrul programului „Şcoala altfel-Să ştii mai multe, să fii mai bun!")

Din activităţi:

- ,,Ziua culturii române"-manifestare cultural-artistică; concurs tematic
- ,, Mari scriitori: Mihai Eminescu şi Ion Creangă"-miniproiecte de valorificare a operei, recital de poezie, dramatizări
- ,,Lectura-între plăcere şi necesitate"-ateliere de lectură şi creaţie literară
- Manifestări cultural-artistice şi concursuri –,,E ziua femeii... "
- ,,Sărbătoarea pascală şi semnificaţiile sale"- eseu, colaj, felicitare
- Vizite la Biblioteca şcolii; prezentare de carte
- ,,Să citim şi să interpretăm maxime, cugetări, poezii"-limba română-limba franceză
- ,,Să învăţăm limba franceză/limba engleză prin jocuri..."
- ,,Cum alcătuiesc un portofoliu?"
- „In lumea poveştilor" /„Mari domnitori" -activitate cu conţinut literar şi istoric-ciclul primar

Tipul de activităţi derulate: cultural-artistice; ateliere de creaţie
Resursele implicate: 8 cadre didactice, 70 elevi
Parteneri implicaţi : Biblioteca Comunală Poiana Stampei, Asociaţia Scriitorilor şi Artiştilor din Zona Dornelor, Biblioteca ,,G.T. Kirileanu" Vatra Dornei
Spaţii de desfăşurare a activităţilor:Biblioteca Şcolii Poiana Stampei;Laborator de informatică; Biblioteca Comunală Poiana Stampei

Obiective:

a. Să-şi valorifice potenţialul artistic în activităţi comune
b. Să-şi stimuleze creativitatea prin expunerea unor creaţii personale
c. Să conştientizeze rolul cărţii in formarea personală a fiecăruia
d. Să socializeze cu alţi elevi şi persoane implicate în proiecte asemănătoare
e. Să-şi dezvolte simţul estetic prin lectură
f. Să păstreze valorile culturale locale şi naţionale

Rezultate:

a. Participarea efectivă şi implicarea directă a elevilor
b. Menţinerea interesului pentru literatură, muzica, sincronism în artă, apelând la dăruirea copiilor

c. Cultivarea gustului pentru lectură, pentru frumosul artistic prezent în operele scriitorilor români şi străini
d. d.Dezvoltarea spiritului de apreciere a valorii în general
e. Dezvoltarea gândirii creative în scopul manifestărilor artistice
f. Amplificarea cultului pentru valori
g. Realizarea produselor activității (poze, pliante, mici obiecte de arta, Cd-uri)
h. Diplome si premii pentru expozițiile şi concursurile organizate
i. Portofoliul proiectului.

Proiect interdisciplinar ,,*TRADIȚII*"

CERCUL ,,*MICII MEŞTEŞUGARI*" -POIANA STAMPEI

Acest proiect şi-a propus reînvierea tradițiilor şi obiceiurilor din comunitatea Poiana Stampei, asimilarea valorilor comunității, în vederea păstrării specificului local, parte integrantă a specificului zonal şi național, dar şi cultivarea unei atitudini pozitive față de valorile tradiționale româneşti.

Alături de alte activități care se desfăşoară în acest sens în localitate, tinerii trebuie să se familiarizeze cu activitățile care se practicau sau care se mai practică în zonă, având caracter folcloric: şezători, hore, clăci, descântece, nunți, botezuri, înmormântări; trebuie să-şi formeze deprinderi de a practica meserii tradiționale: În acelaşi timp, trebuie să recunoască portul popular şi obiectele tradiționale locale prin caracteristicile de autenticitate.

O prioritate este, evident, colecționarea de folclor autentic (strigături, cimilituri, ghicitori, zicători, proverbe, descântece, legende, texte specifice obiceiurilor de peste an şi ceremonialurilor de trecere etc.), sistematizarea şi valorificarea ulterioară a materialului cules, lecturarea unor studii de specialitate care să îi determine să înțeleagă mai bine cultura populară în „acțiune".

Activitățile proiectului vizează formarea simțului estetic şi a dragostei pentru tot ce înseamnă folclor şi tradiții, dezvoltarea interesului față de comunicarea interculturală, realizarea unor reprezentări culturale în raport cu moştenirea spirituală a colectivității Poiana Stampei,deoarece tinerii de astăzi vor deveni viitori organizatori de manifestări cultural-artistice, păstrători şi promotori ai valorilor tradiționale locale, zonale, naționale.

Obiective generale

1. Comprehensiunea şi interpretarea fenomenelor de cultură şi civilizație tradițională românească.
2.Argumentarea practic , oral şi în scris a înțelegerii problematicii vizate atât în orele de pregătire teoretică , cât şi-n cele de aplicații - cercetare în teren.

Numărul de activităţi derulate (inclusiv în cadrul programului „Şcoala altfel- Să ştii mai multe, să fii mai bun!") -12

Din activităţi:

- ,,Micii meşteşugari la ei acasă"-prezentarea produselor proiectului, inclusiv culegere de texte populare autentice
- ,,Între tradiție şi modernitate"-prezentări power point
- ,,Bucuria Învierii"-proiect tematic local –ciclul primar
- Concurs gastronomic
- Vizite la Casa-Muzeu din localitate
- Şezătoare cu ghicitori, proverbe, cântece populare

- Vizionare filme cu tematică religioasă
- Concurs ,,Tradiție-valoare sacră”- Şcoala Gimnazială Ciocăneşti
- Olimpiada ,,Meşteşuguri artistice tradiționale”–faza zonală

Tipul de activităţi derulate: ateliere de manufactură; cultural-artistice
Resursele implicate:10 cadre didactice, 130 elevi
Parteneri implicaţi: Şcoala Gimnazială Ciocăneşti, Suceava; Liceul Tehnologic Dorna Candrenilor , Suceava ; Casa-Muzeu Poiana Stampei, Muzeul de Etnografie Vatra Dornei, Asociația Culturală ,,Vechea Bucovină” Poiana Stampei, Casa de Cultură Poiana Stampei, Biserica Poiana Stampei, CCE Vatra Dornei
Spaţii de desfăşurare a activităţilor: Casa-Muzeu Poiana Stampei; Muzeul de Etnografie Vatra Dornei; Casa de Cultură Poiana Stampei;Biserica Poiana Stampei; CCE Vatra Dornei; localitatea Ciocăneşti, Suceava; localitatea Dorna Candrenilor, Suceava

Obiective:

a. Promovarea culturii şi tradițiilor locale şi zonale
b. Aplicarea criteriilor estetice şi morale în aprecierea valorilor
c. Dezvoltarea abilităților practice în materie de:

- confecționarea de obiecte de artă populară
- gastronomie locală

d. Interpretarea folclorului autentic
e. Selectarea şi promovarea creațiilor populare specifice zonei
f. Realizarea unei culegeri care să cuprindă elemente de etnografie şi folclor autentic din zonă

Rezultate:

a. Schimb de bune practici şi exersarea unor deprinderi specifice dezvoltării abilităților practice ale elevilor
b. Dezvoltarea abilităților teoretice şi practice ale elevilor, atât în domeniul etnografiei şi folclorului specifice zonei Bucovina, cât şi în cel al gastronomiei locale;
c. Îmbogățirea cunoştințelor în ceea ce priveşte conservarea, promovarea şi punerea în practică a obiceiurilor şi tradițiilor din zona Bucovina
d. Realizare de albume cu fotografii
e. Vizitarea unor obiective turistice-comuna Ciocăneşti
f. Miniconcerte pascale
g. Înregistrări audio-video
h. Albumul activităților

Activitățile descrise sunt doar câteva din formele pe care le-ar putea îmbrăca relația pe care tinerii o au astăzi cu cartea în general şi cu lectura în special, dat fiind faptul că e necesar să se găsească permanent modalități de a a-i atrage într-un univers unic, capabil să le formeze reprezentări valorice ce vor sta la baza formării lor ca oameni,în vedeerea conturării unor personalități puternice, capabile să construiască la rândul lor actul cultural.

Raze din cuvinte... spre suflet din cuvinte...

bibliotecar Păunița Vâlcu
Şcoala Gimnazială „Ştefan cel Mare”, Galaţi

În zilele noastre internetul, cât şi celelalte mijloace de comunicare au invadat viața tihnită a omului obişnuit să răsfoiască în ritmul propriu informațiile dintr-un ziar sau paginile dintr-o carte. Graba care ne acaparează din ce în ce mai tare, nu mai îngăduie nici unuia dintre locuitorii acestei planete să facă lucrurile într-un ritm echilibrat de muncă, ci în unul alert şi cât mai rapid. Oamenilor care au deja nişte deprinderi de comunicare bine însuşite, le este destul de uşor să se acomodeze, însă celor mai mici, celor în formare, le lasă „goluri” greu de acoperit.

Astfel nimic în ziua de astăzi nu poate suprima golul lăsat de lipsa lecturii. Prin lectură atentă se îmbogățeşte vocabularul, se fixează forma corectă a cuvintelor şi a unei exprimări alese.

Lectura nu trebuie percepută ca o activitate ce se desfăşoară doar pe parcursul şcolii, ci ea trebuie să ne călăuzească pe perioada întregii vieți, deoarece este modalitatea prin care ne menținem mintea un „laborator de idei” aşa cum afirma poetul Mihai Eminescu.

Acesta este motivul pentru care în şcoala noastră Cercul de lectură *Raze din cuvinte*are scopul de a stimula gustul pentru lectura de plăcere prin provocarea lecturilor deschise, a lecturilor plurale, precum şi prin inițierea şi susținerea unor activități de promovare a lecturii în rândul elevilor din şcoală.

Odată cu mediatizarea Festivalului național al cititorului atemporal „Eşti în trend şi dacă citeşti”promovarea lecturilor de plăcere a devenit o întrecere constructivă, dirijată care să îi mobilizeze pe cei mici pentru a fi mereu primii, pentru a se afirma în fața colegilor, a profesorilor, a părinților. Recompensa şi la clasă a făcut ca, lună de lună, numărul doritorilor de a participa la activitatea de evaluare a *cititului*să crească.

Şcoala Gimnazială „Ştefan cel Mare” este una dintre instituțiile de frunte ale județului Galați, iar elevii noştri încearcă să-şi dezvolte cât mai multe abilități şi aptitudini încă de la o vârstă fragedă.

Activitățile desfăşurate cu ocazia acestui festival au fost numeroase, implicând un număr variat de elevi în funcție de preferințele literare şi de abilitățile fiecăruia.

Ca obiective ale tuturor activităților desfăşurate se regăsesc:

- stimularea interesului pentru lectură şi pentru carte în general;
- valorificarea deprinderilor, a aptitudinilor şi a talentului fiecărui elev, stimularea imaginației, a originalității şi a creativității;
- cultivarea unui sistem de valori, a toleranței, a exersării abilităților de comunicare, cât şi încurajarea lucrului în echipă;
- însuşirea unor instrumente de analiză şi valorizare a operelor literare prin implicare şi încurajarea aplicării de idei novatoare;
- încurajarea cunoaşterii personale prin cultivarea gândirii autonome şi reflexive, dar şi prin încrederea în forțele proprii.

Activitățile au fost desfăşurate de către cadrele didactice din cadrul catedrei de Limba română din şcoală şi au fost următoarele:

I. A. Pumnalul tăinuit (vol. II) de Philip Pullman:
Numele cadrului didactic coordonator: ***prof. Carmen-Gabriela Simion***

Numele colaboratorului: bibliotecar Păunița Vâlcu
Numărul participanților la activitate/proiect: clasele a V-a şi a VII-a (aprox. 45 de elevi)
Descrierea activității desfăşurate:

Activitatea a debutat prin metoda exploziei stelare. Cu ajutorul acestui moment elevii din cele cinci grupe formate în prealabil au răspuns la următoarele întrebări ce au permis reactualizarea unor informații din operă:

a. Cine este personajul principal?
b. Ce l-a determinat pe Will să părăsească locuința?
c. Când pleacă Will?
d. De ce pleacă Will?
e. Unde pleacă Will?

Pornind de la aceste întrebări fiecare membru din grupă trebuia să formuleze câte o întrebare în genul celei la care au răspuns. Celelalte echipe răspund la aceste întrebări în sensul acelor de ceasornic. Astfel se verifică interesul deosebit pe care l-au avut față de subiectul operei, dar şi impactul pe care aceasta l-a avut asupra lor. Momentul se încheie cu prezentarea rezumatului textului.

Următorul moment a fost realizat cu ajutorul unei alte metode preferate de elevi, respectiv metoda cubului, analizând şi interpretând opera:
Grupa I: Descrie cele două lumi în care se desfăşoară acțiunea operei.
Grupa II: Compară cele două personaje principale: Lyra şi Will.
Grupa III: Analizează stările sufleteşti contradictorii ale lui Will.
Grupa IV: Asociază fiecărei lumi descrise un element definitoriu, motivând alegerea făcută.
Grupa V: Argumentează rolul pumnalului şi a celorlalte elemente magice în viața personajelor.

Această activitate a presupus desfăşurarea a două momente prin care elevii şi-au demonstrat capacitatea de creație şi de imaginație:

a. realizarea prin desen a unor daimoni personali, motivându-şi alegerea;
b. continuarea operei prin crearea unui alt final.

Finalul activității a fost marcat de jocul *Ştiu – Am descoperit – Vreau să ştiu*. Fiecare echipă trebuia să formuleze enunțuri corespunzătoare astfel încât să răspundă cerințelor jocului, după modelul: *Ştiu* că Will vine dintr-o lume a zilelor noastre. – *Am descoperit* că Lyra vine dintr-o lume cu elemente fantastice. – *Vreau să ştiu* cum arată lumea în viitor.

B. Numără stele. O poveste din Copenhaga de LoisLowry

Numele cadrului didactic coordonator: ***prof. Carmen-Gabriela Simion***
Numele colaboratorului: bibliotecar Păunița Vâlcu
Numărul participanților la activitate/proiect: clasele a V-a şi a VII-a (aprox. 45 de elevi)

Descrierea activității desfăşurate (activitate cu caracter sincretic - inter/transdisciplinar):

Spargerea gheții s-a realizat printr-un joc numit Citeşte, răspunde şi dă mai departe!

Prin intermediul acestui joc s-a verificat lectura textului, dar şi atenția şi memoria elevilor, prin reținerea unor date de finețe.

Elevii au răspuns la o serie de întrebări ce le-au fost adresate. Răspunsurile au fost notate, iar mai apoi s-a restabilit ordinea apariției respectivelor elemente, refăcându-se astfel firul evenimentelor operei.

Plecând de la această ordine, un elev a rezumat subiectul operei. Elevii au fost antrenați într-o discuție pe marginea temelor operei în urma căreia s-a ajuns la concluzia că temele dominante ale textului sunt prietenia şi curajul. Mai apoi, elevii împărțiți în cinci grupe, au avut de realizat următoarele sarcini:

1. Prezentați patru momente din operă ce surprind tema prieteniei. Ce trăsături se pun în evidență prin respectivele trăsături menționate?
2. Prezentați patru momente din operă ce surprind tema curajului. Ce trăsături se pun în evidență prin respectivele trăsături menționate?
3. Oferiți patru definiții ale prieteniei, din punctul vostru de vedere, şi exemplificați-le.
4. Oferiți patru definiții ale curajului, din punctul vostru de vedere, şi exemplificați-le.
5. Menționați patru calități pe care ar trebui să le îndeplinească o persoană pentru a-ți demonstra curajul sau pentru a-ți fi prietenă. Ce sunteți dispuşi să faceți pentru prietenul vostru? (patru exemple)

După rezolvarea sarcinii, fiecare echipă şi-a expus rezolvarea, iar celelalte echipe au diseminat cele prezentate.

Următorul moment a presupus realizarea unei paralele între realitate şi ficțiune plecând de la conceptul de lagăr de concentrare, aşa cum este el definit şi cunoscut în realitate şi aşa cum a fost el înfățişat la nivel ficțional de scriitor.

Activitatea a presupus şi două momente interdisciplinare constând în realizarea unei expoziții în care elevii şi-au expus propriile creații cu tematică diferită:

a. Expoziție a simbolurilor naționale;
b. Expoziție a posterelor de promovare a cărții.

În final elevii şi-au precizat poziția lor față de eroina operei (V-ați fi văzut în locul eroinei operei? Dacă da, de ce? Dacă nu, de ce?), argumentând dacă s-ar fi văzut sau nu în locul eroinei.

II. A. „Viața, o aventură trăită prin personajele cărții Dominic”de William Steig:

Numele cadrului didactic coordonator: ***prof. Ana-Mihaela Mihai***
Numele colaboratorului: bibliotecar Păunița Vâlcu
Numărul participanților la activitate/proiect: clasele a V-a (28 de elevi)
Descrierea activității desfăşurate (activitate cu caracter sincretic - inter/transdisciplinar):

Activitatea s-a adresat elevilor care vin de la clasa IV-a, pe de o parte s-a dorit o familiarizare a lor cu profesorul de gimnaziu într-o activitate mai degajată, pe de altă parte s-a urmărit valorificarea cărților citite în cadrul cercului de lectură desfăşurat la ciclul gimnazial.

Elevii sunt provocați ca pornind de la un joc să descopere ce învață personajul principal în drumul său plin de aventuri. După ce au răspuns la întrebări ghidați de o planşă pe care erau desenate cele mai importante momente ale cărții, elevii completează un jurnal cu dublă intrare: prima rubrică vizând aventura trăită de Dominic, iar a doua, experiența învățată. Iată cum am structurat prima parte a activității şi răspunsurile pe care le-am primit de la elevi.

În a doua parte a activității, elevii grupați pe şase echipe sunt solicitați să aplice metoda pălăriilor gânditoare. Astfel şi-au imaginat că şase personaje cartea citită au venit să transmită punctul lor de vedere asupra vieții, din perspectiva propriilor experiențe pe care le povestesc. Replica fiecărui personaj a ilustrat semnificația culorii pălăriei pe care o purta echipa. Toți elevii primesc diplome „Cel mai pasionat cititor, pentru implicare experiența aventurii prin lectură”.

B. Povestea fără sfârşit de Michael Ende:
Numele cadrului didactic coordonator: ***prof. Ana-Mihaela Mihai***
Numele colaboratorului: bibliotecar Păunița Vâlcu
Numărul participanților la activitate/proiect: clasele a V-a (52 de elevi)
Descrierea activității desfăşurate (activitate cu caracter sincretic - inter/transdisciplinar):

Această activitate a fost o altă invitație la lectură adresată de această dată elevilor de la clasele a V-a B şi a VI-a B.

Elevii sunt provocați la un concurs între clase: „Cine ştie ce citeşte, câştigă”. Elevii au extras bilețele cu întrebări care vizează conținutul cărții citite.

A doua activitate se numeşte „Jocul oglinzilor”. Câte un elev este invitat să îşi imagineze că a ajuns la *Poarta Oglinzii fermecate* - una din porțile spre Fantazia, privind în ea se poate vedea pe sine însuşi, dar nu ca aspect exterior, ci ca o ființă lăuntrică. Elevii descriu ce văd în această oglindă, făcând referire la calitățile şi defectele lor. A doua oglindă este *Poarta Marii Enigme* supravegheată de doi sfincşi, în privirea lor se dezleagă toate enigmele lumii. Pentru a putea trece, elevii trebuie să rezolve una din enigmele lumii, într-o manieră originală. Următoarea probă a fost să completeze o hartă - *harta cunoaşterii de sine* - în care au evidențiat calitățile pe care protagonistul cărții le-a dobândit în călătoria sa în Fantazia.

În finalul activității, elevii şi-au expus desenele pe care le-au pregătit - o făptură a Fantaziei pe care au şi descris-o. Toți elevii au primit diplome de participare.

III. A. Vrăjitoarele de Roald Dahd:
Numele cadrului didactic coordonator***: prof. Iolanda-Luminița Chiriac***
Numele colaboratorului: bibliotecar Păunița Vâlcu
Numărul participanților la activitate/proiect: clasele a V-a, a VI-a şi a VII-a (36 de elevi)
Descrierea activității desfăşurate (activitate cu caracter sincretic - inter/transdisciplinar):

1. Să ne amintim subiectul povestirii!

Pentru pregătirea activității elevii au avut de pregătit câte cinci întrebări pentru a le adresa colegilor cu scopul de a citi cu mai multă atenție şi de a fi atenți la detalii.

- Cine este personajul principal?
- Ce alte personaje ați mai întâlnit?
- Grupați-le după importanța în acțiunea prezentată?
- Unde se petrece acțiunea?
- De ce copilul era cu bunica?
- Ce li s-a întâmplat părinților?
- Care sunt cele cinci detalii care sunt specifice vrăjitorilor?...

2. Să încadrăm textul în genul/specia literară potrivită!

Elevii lucrează pe grupe formate pe clase. Afişarea fiselor de lucru (coli mari) şi prezentarea celor scrise - pornind de la elevii clasei a V-A, continuând cu cei de a VI-a şi a VII-a, unii învață cunoştințe noi, alții şi le consolidează.(operă epică, narațiune subiectivă, personaje din lumea reală/ nereală, etapele narațiunii.....)

3. Dramatizarea unui fragment la alegerea grupei.

Învățarea unor replici, punerea în scenă, alegerea unor fragmente hazlii (şoricelul în sala de şedințe a vrăjitoarelor, activitatea în bucătăria restaurantului, bunica vorbind cu nepotul-şoarece) au făcut deliciul activității.

4. Expoziție de postere realizate individual sau în grup, inspirate din opera *Vrăjitoarele*de Roald Dahl.

5. Crearea unui alt final.

Premierea.

Un juriu format din domnişoara bibliotecar şi patru elevi au ierarhizat posterele şi compunerile care schimbau finalul. Fiecare participant a primit diplomă de participare şi diferite premii speciale.

B.Punci cu poruncide Michael Ende:

Numele cadrului didactic coordonator: bibliotecar Păunița Vâlcu, prof. Iolanda-Luminița Chiriac

Numărul participanților la activitate/proiect: clasele a V-a, a VI-a (20 de elevi)

Descrierea activității desfăşurate (activitate cu caracter sincretic - inter/transdisciplinar):

Activitatea a avut ca subiect de discuție una dintre cele mai îndrăgite cărți ale lui Michael Ende – „Punci cu porunci."

Odată întâlniți, elevii au fost puşi să surprindă denumirile „ciudate" pentru oameni, dar specific vrăjitoreşti pe care autorul le foloseşte în povestirea sa. Începutul este făcut de la numele „consilierului în treburi vrăjitoreşti" – ErezinusBeerzebub, iar elevii continuă şirul denumirilor: parcul, vila, mătuşa, numele punci-ului etc.

Elevii au avut de desenat interiorul vilei magicianului, aşa cum şi-o imaginează fiecare, apoi au fost invitați să o prezinte. Cu ajutorul metodei turului galeriilor, elevii prezenți, fie că au desenat sau nu, au ales descrierea care li s-a părut lor că ar corespunde cu ceea ce realizează autorul.

Trecând la următorul moment şi cunoscând evenimentele narate, precum şi dorințele pe care Erezinus alături de mătuşa sa, TyranyaVamperl, încep să le rostească odată ce au terminat de preparat punciul, elevii au fost solicitați să formuleze pe o coală A4 cinci dorințe bune (altele decât cele din carte), dorințe care ar fi benefice societății umane.

Eroii cărții nu sunt totuşi cei doi vrăjitori puternici, ci nişte animăluțe mici, un motan şi un corb: Maurizio şi Jakob. Un elev este invitat pe scaunul autorului pentru

a povesti aventura celor doi de a salva lumea de la pieire. Aşa cum „buturuga mică răstoarnă carul mare” şi cele două animale de companie ale vrăjitorilor, spioni de bază ai Consiliului animalelor, reuşesc cu mari eforturi să dejoace planurile şefilor lor.

Împreună cu doamna profesor Luminița Chiriac are loc jurizarea scrisorilor de felicitare pe care elevii le-au avut de făcut celor doi eroi ai poveştii lui Ende care au salvat lumea de la distrugere.

În urma activității elevii au primit diplome de participare pentru implicare.

IV. ***A***. ***Matilda*** de Roald Dahl

Numele cadrului didactic coordonator: prof. Mihaela Bahrim

Numele colaboratorului: bibliotecar Păunița Vâlcu

Numărul participanților la activitate/proiect: clasele a V-a A, Dşi a VI-a (29 de elevi)

Descrierea activității desfăşurate (activitate cu caracter sincretic - inter/transdisciplinar):

În contextul abordării transdisciplinare, conținutul operei a fost diseminat la cercul de lectură prin activități atractive pentru elevi.

Una dintre acestea a constat în vizionarea filmului cu acelaşi nume, urmare a lecturii textului. Filmul reprezintă o modalitate sincretică de evaluare a competențelor critice la elevi.

Aceştia au putut sesiza cum decorurile, muzica, lumina, costumele personajelor potențau sau modificau propria viziune asupra cărții.

Evaluarea activității s-a realizat în mod încrucişat, elevii concepând pe grupe rebusuri spre a fi rezolvate de colegi.

B. ***Percy Jackson şi Olimpienii:Marea monştrilor***(vol. II) de RickRiordan:

Numele cadrului didactic coordonator: ***prof. Mihaela Bahrim, bibliotecar Păunița Vâlcu***

Numărul participanților la activitate/proiect: clasele a V-a A, D şi a VI-a D(19 de elevi)

Descrierea activității desfăşurate (activitate cu caracter sincretic - inter/transdisciplinar):

Cu toate că ne îndreptăm vertiginos spre o ultratehnologizare, cărți precum „Marea monştrilor” au trezit în elevi pasiunea inspirată de misterele ființelor mitologice.

Activitatea a fost una complexă, constând într-un demers teoretic preliminar, cu scopul familiarizării elevilor cu aspecte din mitologia greacă şi romană.

Sincretismul abordării a fost atins şi prin realizarea de către elevi a unor desene ce detaliau personaje preferate din carte, precum şi prin dramatizarea unui fragment.

Proiect „Curcubeul literar”

prof. înv. primar Begu Carmen
Şcoala Gimnazială Nr.9 „Nicolae Orghidan”, Braşov

Numele meu este Carmen Begu, sunt profesor învățământ primar la Şcoala Gimnazială Nr.9 „Nicolae Orghidan” din Braşov. Îmi desfăşor activitatea la catedră de treizeci de ani, în anul 2001 am obținut gradul didactic I. Îmi practic cu pasiune şi dăruire meseria pentru că iubesc mințile istețe şi deschise spre cunoaştere ale copiilor. În acest an şcolar am clasa a III-a, cu un efectiv de 27 elevi, colectiv împreună cu care am desfăşurat numeroase activități în cadrul proiectului „Curcubeul literar”.

„Mă numesc Sabina şi acum sunt elevă în clasa a III-a C la Şcoala Gimnazială Nr.9 din Braşov. În vacanța de vară m-am înălțat de-o şchioapă şi în curând voi împlini zece ani. Sunt nerăbdătoare, ca şi în acest an şcolar, să descopăr noi autori şi personaje în cărțile pe care le voi citi, dar sunt şi foarte curioasă la ce noi provocări ne va îmbia doamna învățătoare.”

Citind aceste rânduri, am constatat încă o dată că elevii mei au participat cu plăcere şi interes la activitățile desfăşurate anul trecut şi mi-am propus ca şi în acest an să-i incit la noi „provocări literare”. Am alcătuit şi distribuit o listă ce cuprinde titluri din literatura națională şi internațională cu autori potriviți vârstei lor, am organizat un sondaj de opinie prin care le-am cerut să răspundă în scris la întrebări de genul:Despre ce autor ai mai auzit?; Ce titlu ți se pare mai interesant?; Există în biblioteca ta vreuna din cărțile menționate în listă?

Am analizat răspunsurile lor şi am grupat lecturile alcătuind câte o fişă cu lecturi pentru fiecare activitate pe care mi-am propus să o desfăşor la clasă în cadrul proiectului „Curcubeul literar”. Dintre acestea voi prezenta în continuare:

- **Întâmplări hazlii din opera marelui povestitor Ion Creangă – şezătoare literară**

Activitate desfăşurată în 03.12.2014, în cadrul şcolii, cu întreg colectivul clasei.

Pornind de la versurile prezentate mai jos: „Mai vino pe la noi, bădiță Creangă! / Ne este dor să ne mai spui poveşti / Şi amintiri hazlii şi buclucaşe / Din bojdeuca ta din Humuleşti.” am inițiat o discuție despre Poveştile, Povestirile şi Amintirile lui Ion Creangă, cerând elevilor să citească cu atenție fiecare cât poate de mult şi să selecteze momente, întâmplări cu haz pe care să le citească apoi colegilor. În timp ce ne-am amuzat copios, am învățat regionalisme, proverbe şi zicători, ne-am îmbogățit vocabularul, am comparat boroboațele pe care le făcea Creangă cu cele pe care le fac copiii de azi. Fiecare elev a avut ca sarcină să-şi aleagă un scurt fragment, să-l memoreze ca apoi să-l prezinte în fața colegilor. Am fost încântată când am primit din partea lor solicitarea de a lucra în perechi/ echipe pentru a putea dramatiza fragmente mai lungi. Publicul ascultător a avut ca sarcină să recunoască personajul şi lectura din care face parte. Câteva fragmente din această activitate au fost prezentate în cadrul serbării şcolii organizată cu ocazia Crăciunului.

- **Mi-ar plăcea să fiu... – carnavalul personajelor**

Activitate s-a desfăşurat în data de 19.02.2015, în sala de clasă, cu întreg colectivul de elevi.

Prin această activitate am oferit elevilor posibilitatea de a-şi manifesta pe deplin inițiativa, capacitatea de selectare, de creație a unei prezentări originale atât din punct

de vedere literar, cât şi de design vestimentar, de interpretare a rolului, deoarece au avut ca sarcină alegerea unui personaj îndrăgit din orice lectură pe care au citit-o, crearea unei prezentări (fie în proză, fie în versuri), crearea unui costum adecvat personajului ales şi susținerea prezentării în cadrul carnavalului, în fața unui auditoriu format din colegi, părinți, alte cadre didactice din şcoală. Şi pentru a incita la crearea unui costum cât mai original, am hotărât, împreună cu elevii mei, să demonstrăm că nu suntem doar buni cititori, ci şi mici ecologişti şi să ne confecționăm costumele doar din materiale reciclabile. În imaginile următoare puteți observa cele mai reuşite costume: Scufița-Roşie, Winnetou, Cenuşăreasa, Sora-Soarelui, cât şi o paradă a costumelor. Elevii au fost premiați de către un juriu format din părinți şi cadre didactice pentru cea mai originală prezentare, pentru cea mai frumoasă interpretare a prezentării, pentru cel mai reuşit costum. Jocurile şi întrecerile desfăşurate în finalul activității au adus veselia şi voia bună şi în rândurile celor care nu au fost cei mai buni dintre cei buni.

➢ **Şi părinții mei citesc – activitate comună elevi - părinți**

Activitateas-a desfăşurat în data de 08.04.2015, în sala de clasă, cu întreg colectivul de elevi.

În cadrul săptămânii „Să ştii mai multe, să fii mai bun” am invitat la şcoală câțiva părinți ai elevilor pentru a desfăşura o activitate în comun cu elevii. De data aceasta, părinții au fost cei ai căror competențe de citire corectă, expresivă au fost testate chiar de către proprii copii. Din fişa cu lecturi recomandate, menționez că aceasta cuprindea titluri de genul: Enciclopedia copiilor, Mari invenții şi inventatori, Curiozități din lumea oceanelor, etc. , părinții- cititori au ales o carte şi o lectură din care au citit, cu voce tare, în fața întregii clase, un fragment. Elevii, grupați în echipe, au avut ca sarcină să asculte cu atenție, să noteze cinci cuvinte noi pe care ulterior le-au explicat cu ajutorul dicționarelor aflate pe bănci şi să formuleze trei întrebări care să le aducă lămuriri sau completări despre subiectul abordat. La finalul activității fiecare elev a completat o fişă de feed-back în care li se cerea să aprecieze, prin alegerea unei variante date, corectitudinea şi expresivitatea citirii, cât de interesant li s-a părut, secțiunea activității care le-a plăcut, cât şi un răspuns liber referitor la o altă modalitate de desfăşurare a acestei activități.

Activitățile literare desfăşurate au fost interesante şi atractive fapt demonstrat de implicarea activă a tuturor elevilor din clasă, dar mai ales de avalanşa de propuneri pentru noi activități venite din partea lor. Consider că prin aceste activități am reuşit să insuflu elevilor dorința de a citi, de a face cartea o prezență permanentă în viața lor.

Citesc, visez, creez!

prof. Pop Mariana,
prof. Dop Laura
Şcoala Gimnazială „Constantin Stere”, comuna Bucov,
Structură Şcoala Gimnazială Chiţorani, jud. Prahova

Ne dorim o şcoală prietenoasă, unde elevul învăţă să cunoască, învăţă să facă, învăţă să fie, învăţă să convieţuiască. De aceea vrem să credem că reprezentăm nucleul cultural al comunităţii, oferind elevilor posibilitatea să descopere lucruri noi, să-şi exprime creativitatea, identificând astfel talentul fiecăruia.

Ne-am implicat în acest proiect din dorinţa de a face pe elevii noştri *să prindă gustul* cititului, să fie furaţi de mirajul cărţilor, să găsească personaje care să-i inspire şi prin care să poată visa.

A citi nu înseamnă neapărat a sta cu cartea în mână, în esenţă e acelaşi lucru dacă citeşti ceva pe calculator sau pe internet, iar pe de altă parte cartea nu trebuie să fie neapărat un roman. Ceea ce contează e căutarea, nevoia de informare pe de o parte, dar şi o formă aparte de evadare din cotidian pe care orice lectură o oferă, experienţe ce nu pot fi substituite prin televizor, şi nici măcar prin vizionarea unui film sau a unei piese de teatru.

Din ce în ce mai mulţi tineri citesc: în parcuri, în tren, în autobuz, la plajă. De ce nu am face-o şi în recreaţie la şcoală sau după orele de curs, în curtea şcolii, ascultând cântul păsărilor şi bucurându-ne de verdele crud al ierbii? Pentru că primăvara aceasta, se poartă din nou…cititul!

Linişte copii, citesc!

Activitatea a urmărit sărbătorirea *Zilei Internaţionale a Cărţii pentru Copii şi Tineret* – 2 aprilie - printr-o campanie de încurajare a lecturii iniţiată de Editura Litera, prilej cu care şcoala a fost înscrisă la concursul respectiv. Elevii au fost anunţaţi cu o zi înainte de eveniment să-şi aducă fiecare câte o carte, iar cei care nu au adus, au împrumutat de la biblioteca şcolii. Cele două cadre didactice au antrenat iniţial copiii într-un dialog despre carte - necesitatea şi importanţa lecturii - dezvăluindu-le câteva informaţii despre volumele care le-au deschis lor frumosul drum al lecturii. Câţiva elevi au prezentat apoi, pe scurt, conţinutul unor cărţi citite de ei motivând alegerea acestora. În partea a doua a activităţii a fost urmat îndemnul din titlul activităţii, iar elevii au fost invitaţi să citească.

Majoritatea elevilor prezenţi şi-au desenat apoi mânuţa în care au scris titlul cărţii preferate, autorul şi câteva cuvinte despre aceasta prin care să o recomande pentru a fi deschisă de alte *mâini*. S-au simţit astfel valorizaţi întrucât pot influenţa decizia celorlalţi de a citi.

Mărturisim faptul că am trăit una dintre cele mai mari satisfacţii ale carierei în momentul în care am auzit clopoţelul, iar elevii - care de obicei îşi închideau manualele şi se grăbeau să iasă în pauză - (era şi o vreme foarte frumoasă), au continuat să

citească ignorând zgomotul făcut de ceilalți elevi ai şcolii. *Vraja cărții* i-a cuprins atât de tare, încât au continuat ulterior să citească în pauze, în curtea şcolii, fapt care ne-a bucurat enorm.

Considerăm că bibliotecile personale ale elevilor, fondul de carte de care dispun biblioteca şcolii şi cea a comunei Bucov precum şi dotările de care beneficiază şcoala (laborator informatică, acces internet) reprezintă resurse în măsură să asigure continuarea activităților prin care se urmăreşte stimularea lecturii.

Plăcerea cu care elevii au participat la activitate şi interesul manifestat față de lectură ne-au determinat să înființăm *Clubul de lectură* în cadrul căruia elevii se vor putea implica în activități diverse (după lectura cărților vor face creații literare, plastice, vor juca teatru, vor scrie articole pentru revista şcolii).

Primăvara acesta se poartă...cititul!

Activitatea s-a derulat în prima zi a săptămânii *Să ştii mai multe, să fii mai bun!* Cele două cadre didactice au antrenat din nou elevii într-un dialog pe tema cărții de-a lungul acestuia completându-se tabelul asociat metodei *Ştiu/ vreau să ştiu/ am învățat.*

Cei prezenți au căutat pe internet şi au aflat printre altele informații inedite precum existența cărților de unică folosință, a celor care transmit emoții (vizibile prin intermediul unei veste purtătoare de senzori), semnificația abrevierilor ISSN, ISBN, etc. Pe parcursul activității s-au prezentat afişele pregătite de către elevi pentru acest proiect.

În continuare, elevii au fost invitați să se înscrie la concurs pentru a face parte din colectivul de redacție al revistei şcolii. Li s-au precizat atribuțiile şi responsabilitățile pentru fiecare post în parte şi s-au menționat probele de concurs.

Activitatea s-a finalizat cu un moment artistic, membrii trupei de teatru *Amicii* punând în scenă fragmente din schița lui I.L.Caragiale – *Un pedagog de şcoală nouă.*

Elevii au participat cu interes la activitate, au adresat întrebări pertinente cadrelor didactice(De ce sunt cărțile mici? De ce s-a inventat cartea? Cine? Când? Cum?) şi s-au bucurat în final că au aflat lucruri interesante şi inedite. Celor cu abilități pentru domeniul artelor plastice activitatea le-a oferit posibilitatea de a exprima în culori şi imagini îndemnul către lectură adresat tuturor copiilor, iar micilor actori bucuria de a le fi apreciat efortul depus.

Considerăm că bibliotecile personale ale elevilor, fondul de carte de care dispun biblioteca şcolii şi cea a comunei Bucov precum şi dotările de care beneficiază şcoala (laborator informatică, acces internet) reprezintă resurse în măsură să asigure continuarea activităților prin care se urmăreşte stimularea lecturii.

Întrucât citim, ne documentăm şi pentru a-i informa pe ceilalți li s-a propus elevilor să-şi valorifice cunoştințele şi abilitățile scriind articole pentru revista şcolii în paginile căreia se vor putea regăsi interviuri, creații literare, plastice, informații despre activitățile derulate în şcoală şi în afara acesteia.

Dorim astfel, ca fiecare elev să se simtă parte integrantă a şcolii, ambasadorul acesteia în cadrul comunității, iar activitățile derulate în şcoală să fie asemănătoare celor din viața de zi cu zi. Ideea de a se pregăti pentru un concurs, de a-şi realiza un CV, o scrisoare de intenție şi să dea o probă de lucru îi motivează să-şi folosească achizițiile anterioare, *să caute, să se informeze, să citească* cu scopul de *a şti, a putea, a face.*

Lecturicii şi lumea de poveşti

(ne numim aşa pentru că suntem mici, dar lumina din sufletele noastre e puternică şi răzbate prin întuneric)

prof. Bîndiu Cristina
Şcoala Gimnazială Vatra Moldoviţei, jud. Suceava

Dacă ar fi să iau viața de la capăt, probabil mi-aş alege aceeaşți meserie, cea de profesor, în ciuda tuturor greutăților. Şi, probabil, tot profesor de limba română. Probabil toate meseriile au frumusețea lor, dar cred că nimic nu se compară cu bucuriile pe care ți le aduc copiii, atunci când îi ai în fiecare zi în viața ta.

Coordonarea unui cerc de lectură şi a unui atelier de scriere creativă nu face decât să aducă plusul de care are nevoie activitatea mea zilnică. Alături de membrii cercului descopăr în fiecare săptămână o nouă lume, o nouă perspectivă asupra cărților, o nouă bucurie în felul în care trebuie privită lumea. Împreună încheiem parteneriate cu biblioteci sau cu alte şcoli, facem reviste să se nască, căutăm spații inedite în care să putem citi, învățăm să provocăm cuvintele şi să ne jucăm cu ele.

Coordonez cercul de lectură şi atelierul de scriere creativă de mai bine de 10 ani şi, cu fiecare generație, cărțile prind viață şi-şi spun altfel poveştile. De tot atâția ani participăm la competiții fie de creație literară, fie ale cercurilor de lectură. Premiile şi mențiunile obținute de-a lungul anilor depun mărturie despre faptul că „ cresc şi la Moldova oameni”, oameni frumoşi care iubesc şi respectă cartea, care sunt dispuşi să călătorească pe aripi de poveste pentru a descoperi lumi noi.

Un copil care citeşte va deveni un adult care gândeşte! Acesta este motto-ul sub care a luat ființă noul cerc de lectură şi atelier de scriere creativă al elevilor de clasa a V-a (A şi B) de la Şcoala Gimnazială Vatra Moldoviței, județul Suceava.

Începuturile au fost timide. Am tatonat terenul, am aflat împreună ce înseamnă un cerc de lectură şi ce presupune un atelier de scriere creativă. Ne-am ales numele, am negociat regulile, am propus activități, am aflat ce ne place să citim…

Unul din proiectele propuse a pornit de la constatarea că nu găsim în bibliotecă decât foarte puține din cărțile care ne plac. Aşa s-a născut **proiectul „O bibliotecă cu un leu”**

Argumentul proiectului este un răspuns la întrebarea „(CE) Mai citesc copiii în ziua de azi?”. Ne-am întrebat colegii, prietenii, părinții, bunicii şi am constatat că azi copiii citesc la fel ca acum 10, 20 sau 30 de ani. Unii mai mult, alții mai puțin. Problema este că nu mai citesc aceleaşi cărți, generațiile pasionate de Sadoveanu, de Paul Feval, de Jules Verne sau de Alexandre Dumas au fost înlocuite de generații pentru care câştigă teren serii ca *Jurnalul unui puşti* sau *Însemnările unei puştoaice,* pentru carelocul basmelor este luat de *Casa Nopții*, iar *Harry Potter* devine noul Făt-Frumos.

Coordonat de doamna profesoară Cristina Bîndiu şi având-o ca partener pe doamna bibliotecară Tita Cviatcovschi, proiectul (aflat încă în derulare) are ca scop conştientizarea, de către elevi, a importanței cărții în viața de zi cu zi şi a importanței implicării personale pentru a schimba ceva, a faptului că gesturile mici pot crea lucruri mari, urmărind achiziționarea unui fond de carte aparținând literaturii contemporane pentru copii şi tineret prin implicarea noastră, a, elevilor; stimularea interesului pentru lectură în rândul elevilor; formarea unei atitudini pozitive față de actul lecturii şi valoarea educativă a acestuia, formarea unor criterii proprii prin care copiii să distingă singuri ce şi când să citească.

Într-o primă etapă a proiectului, am aflat de la colegii noştri mai mici şi mai mari ce ar dori să citească. Apoi am mers la bibliotecă şi am discutat cu doamna bibliotecară pentru a afla ce şanse avem să găsim cărțile preferate de copii. Am constatat că din biblioteca noastră lipsesc nu numai cărți aparținând literaturii contemporane pentru copii şi tineret, ci şi cărți clasice cum ar fi *Vrăjitorul din Oz, Burattino, Micul lord, Micuțele doamne, Aventurile lui Habarnam.*

Apoi am pus la cale un plan: fiecare elev va dona 1 leu în fiecare lună pentru achiziționarea de cărți. Proiectul a fost popularizat la mai multe clase, aşa că numărul celor implicați a depăşit 100 de elevi din clasele a V-a, a VII-a şi a VIII-a. Avem deja un număr de peste 50 de cărți achiziționate (în condițiile în care clasele noastre au câte 15-18 elevi) şi suntem nespus de fericiți. Biblioteca noastră s-a îmbogățit cu volume ca: *Minunea, Vrăjitorul din Oz, Burattino, Micul lord, Micuțele doamne, Magee zis maniacul, Tom Gates, O buclă în timp, Istoria lui Răzvan, Copii de făină, Numără stelele, Micul prinț etc.* şi chiar coduri ale bunelor maniere.

Parteneriatul cercului nostru de lectură cu Clubul de lectură Artne-a permis, după cum se vede, să achiziționăm pentru bibliotecă multe din volumele de literatură contemporană.

Cărți ca *Magee zis Maniacul*, *Minunea,Numără stelele* au condus la activități în care am discutat despre atitudinea oamenilor față de oameni, față de istorie, despre toleranță. Nu în ultimul rând am realizat prezentări ale celor mai populare cărți, recenzii, atrăgând cât mai mulți cititori la bibliotecă. Nu în ultimul rând ne propunem să reluăm publicarea revistei cercului de lectură *Cuvânt înaripat.*

Sperăm să putem continua acest proiect şi în anul următor, când vom încerca să atragem de partea noastră şi elevii mai mici.

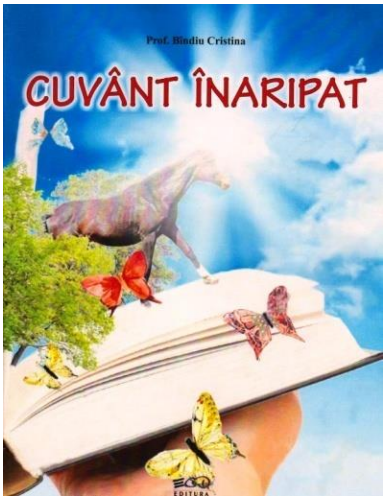

Un alt doilea proiect „pus la cale" poartă numele de **Caravana poveştilor.** Primul pas a fost vizita la biblioteca şcolii unde am aflat *Povestea din spatele cărților*: ce înseamnă munca de bibliotecar, cum sunt aranjate cărțile în bibliotecă, de ce trebuie să mergem la bibliotecă şi chiar ne-am oferit să devenim ucenici-bibliotecari ajutând-o pe doamna bibliotecară. Apoi am răsfoit cărți pe care am aflat că nu le putem împrumuta: atlase şi enciclopedii, am inițiat concursuri de utilizare a dicționarelor.

Pasul următor a fost găzduit în CDI-ul şcolii, unde am fost aşteptați de *Scaunul povestitorului.* Toți cei care au dorit s-au transformat, pe rând în povestitori, delectându-ne cu ultimele cărți citite, dar provocând şi la concursuri amuzante. Unul din concursuri a fost *„Cum se naşte o poveste"*. Fiecare elev a tras la sorți câte două cuvinte din jobenul magic al coordonatorului de cerc. Povestitorul de pe scaun începea povestea, numind apoi pe cel care-l va continua utilizând, în mod obligatoriu, cuvintele extrase din joben. Cuvintele pregătite au vizat fie personaje literare, fie personalități istorice, fie zone geografice sau fenomene meteorologice care au fost descrise. Poveştile construite au amuzat şi urmează să fie transcrise pentru revista cercului de lectură.

Următoarea activitate cuprinde toată luna mai, iunie şi vacanța de vară şi vizează realizarea unor jurnale de lectură cu care să inițiem o expoziție itinerantă pe la toate şcolile din zonă, la începutul anului şcolar viitor, când vom iniția şi proiectul „Jurnal de citire, jurnal de iubire".

Prin lumea personajelor

prof. Finiş Anca
Şcoala Gimnazială Deleni
(Liceul Tehnologic „Nicanor Moroşan" Pîrteştii de Jos)

Încă de la zărirea anunțului privind organizarea Festivalul Național al cititorului atemporal „Eşti în trend şi dacă citeşti" 2015, am ştiut ce mă aşteaptă: o bună oportunitate de a îmbogăți şi de a disemina într-o formă nouă activitățile pe care îmi propusesem deja să le desfăşor în şcoală.

Participarea la simpozionul trecut îmi oferea experiență cu privire la festival şi nu am ezitat în citirea conştiincioasă a materialelor, cunoscând faptul că toată organizarea viitoare a evenimentului va fi realizată cu mare seriozitate, iar documentele ce îmi vor fi trimise vor fi la fel de frumoase şi pline de valoare ca cele pe care deja le păstrez.

Am ales să prezint activitățile care mi s-au părut cele mai interesante şi pe care le-am organizat conform criteriului principal al organizatorilor: trecerea dincolo de activitățile tipic literare. În plus, am ținut cont de notițele prezentate în regulament, acest lucru punându-mă în situația de a învăța ceva nou şi a căuta informații pentru a realiza prezentările cerute.

Mă bucur nespus că s-a luat inițiativa organizării unui astfel de festival şi că ni se oferă nouă, profesorilor, oportunitatea de a ne face cunoscuți şi de a ne perfecționa într-un mod cât se poate de plăcut.

Activitatea „O felicitare pentru un scriitor, un ou încondeiat pentru un personaj”

Această activitate reprezintă un atelier de creație cu referire la sărbătorile pascale, îmbinând literatura cu pictura şi muzica (fundal audio). La început, elevii au discutat despre semnificația Sărbătorilor Pascale, despre ce scriitori şi ce personaje literare le sunt cele mai dragi, după care au început să decoreze ouă specifice perioadei după propria lor imaginație. După acest moment, au realizat felicitări din materiale reciclabile. Spre final, s-au înmânat imaginar ouăle şi scrisorile, s-a realizat o expoziție cu lucrările elevilor şi s-au numit reacțiile personajele şi scriitorilor la vederea capodoperelor primite.

Elevii au observat faptul că pot trece cu mare uşurință de la o artă la alta şi că imaginar avem libertatea de a face tot ceea ce ne dorim, de exemplu să oferim ouă încondeiate personajelor şi felicitări scriitorilor cu ocazia Sărbătorilor Pascale. Mai mult, au discutat despre personaje, scriitori şi cărți, iar de aici şi-au deschis „apetitul” spre a citi cu mai mult drag.

Descoperirea unor noi modalități de utilizare a materialelor pe care elevii deja le cunoşteau va duce la realizarea unor noi expoziții cu ocazia altor sărbători. Elevii şi-au propus să exerseze tehnici diverse pentru realizarea şi decorarea obiectelor de Paşte, pornind de la literatură.

Ne dorim să desfăşurăm şi alte activități de acelaşi tip, apropiind astfel literatura de sărbători, de universul imediat al elevilor.

Activitatea „O carte, un film, un desen”

Elevii au scris pe un bilețel cine cred că este personajul textului şi cu ce cred că se ocupă, ştiind că este un copil cam de aceeaşi vârstă cu ei. Au citit şi au discutat cu profesorul pe baza câtorva fragmente din romanul „Hoțul de cărți” de Markus Zusak, după care au urmărit filmul cu acelaşi nume. Apoi, au punctat în ce măsură literatura poate sta în apropierea cinematografiei, a istoriei şi a celorlalte arte. S-a discutat filmul în sine, elevii şi-au exprimat părerea şi s-a stabilit că vor alcătui o listă cu filme-cărți pe care

consideră că niciun elev nu ar trebui să le piardă. Pentru a finaliza activitatea, s-a propus realizarea unui photoshoot „literar” şi a unui desen cu privire la „Hoțul de cărți”.

Elevii au observat faptul că se pot apropia de cărți pe calea cinematografiei sau invers, că artele nu au limite fixe şi că ideea de literatură poate fi transpusă în imagini. Postarea informațiilor şi a unui album de poze pe blogul nostru a dus la apropierea elevilor de carte şi la trecerea peste sentimentul că dacă citesc sunt mai prejos decât cei care au abandonat literele, făcându-i să se simtă mai mult ca nişte învingători în lumea imaginației. În plus, considerăm că elevii s-au apropiat mai mult de artă şi că nevoia lor de frumos a fost acutizată.

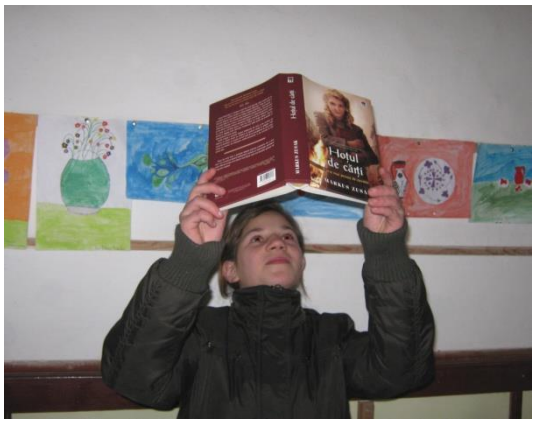

Discuțiile pe baza filmului nu s-au oprit în clasă, iar impresiile exprimate vor stârni cu siguranță şi curiozitatea celor din jurul participanților de a citi cartea sau de a vedea măcar filmul. În plus, curiozitatea stârnită i-a făcut să alcătuiască o listă tip provocare de la care să îşi dorească să citească mai multe cărți şi să le compare cu ecranizările lor.

Ne dorim să realizăm activități asemănătoare în cadrul cărora să găsim legături între literatură şi celelalte arte şi să existe un schimb de experiență real între elevi în ceea ce sunt privite cărțile şi filmele.

Activitatea „Muzică, poezie şi culori”

Acesta este un atelier de lectură muzicală: de recitare a unor poezii, audiție a unor cântecele şi interpretare a acestora. Elevii au primit tema înainte cu câteva zile pentru a se putea pregăti. Au adus pernuțe pe care s-au aşezat, au citit şi au recitat poezii despre Paşte pe fond muzical. Pe parcurs, au comentat poeziile. Apoi, au urmat cântecele şi desenele inspirate din poezii. Nu au lipsit nici provocările literare, iar la final, elevii şi-au propus să alcătuiască un top al celor mai frumoase poezii şi cântece pascale.

Elevii au o atitudine pozitivă față de lectură, pictură şi muzică, citesc mai bine şi cu mai mare drag. Bucuria de a fi împreună, de a recita, de a cânta au dus şi la dorința de a-i încuraja şi pe cei din jur să descopere artele cu toate comorile lor neprețuite.

Discuțiile pe baza textelor şi a cântecelor a dus la dorința de a alcătui un top al poeziilor şi cântecelor pascale şi de a realiza creații personale având ca temă anumite sărbători, lucrări ce urmează a fi publicate în revista cercului literar.

Ne dorim să realizăm activități viitoare asemănătoare pentru a aduce cât mai aproape artele, chiar şi prin intermediul spațiului virtual, atât de accesibil astăzi elevilor.

Şezătoare literară „Suntem români şi ne cunoaştem tradiţiile!"

bibliotecar Craiciu Mariana
Şcoala Gimnazială Ioan Bădilă Malu, judeţul Giurgiu

Evenimentul cultural a fost susținut de elevi din clasele V-VIII ai şcolii, frumos îmbrăcați în costume populare, coordonați de inst.Berbec Rodica directorul şcolii, bibliotecar Craiciu Mariana şi profesorii Mariana Mihai şi Ionitescu Angelica. Şezătoarea literară a făcut parte din activitățile desfăşurate în Săptămana Altfel având tema – „Suntem români şi ne cunoaştem tradițiile!" şi s-a desfăşurat în colțul muzeal amenajat în incinta şcolii.

Această activitate cultural-artistică a avut ca obiective promovarea lecturii de plăcere, exersarea comunicării orale în fața unui auditoriu, dezvoltarea spiritului de competiție şi atragerea unui număr cât mai mare de elevi de gimnaziu,cunoaşterea şi păstrarea tradițiilor populare din zonă,dezvoltarea gustului pentru lectură,folosirea timpului liber în mod plăcut şi util.

Şezătoarea literară a fost precedată de momente artistice susținute de elevi.Pentru început, elevii clasei a V-a, pregătiți de d-na institutoare Berbec Rodica au prezentat o dramatizare după ,,Soacra cu trei nurori", de Ion Creangă. Elevii şi-au intrat atât de bine în rol, încât au cucerit cu piesa lor tot auditoriul,primind aplauze îndelulgi la final.

Un moment artistic deosebit a fost oferit de elevele Taranu Alina si Mihalcea Iulia din clasa a V-a care şi-au prezentat propriile creații literare în cadrul şezătorii.

Ambianța plăcută deja creată a fost întreținută de domnul Gusa Ghita, un vestit lăutar din comuna noastră, acum în vârstă de 80 de ani care a interpretat doua cântecetradiționale vechi din zona Vlasca şi o doină,acompaniat fiind de vioara sa.Ulterior, le-a vorbit elevilor despre tradițiile din zonă şi şi-a exprimat dorința ca cei talentați la muzică să vină la d-lui să-i învețe multe din melodiile vechi pe care le ştie, astfel încât tradiția să nu se piardă. A încheiatprin a le mulțumi pentru invitația de a participa la această frumoasă şezătoare.

În continuarea programului, elevii au recitat poezii, unele create de ei,snoave şi ghicitori. Eleva Lungu Ramona din clasa a VII-a,a prezentat publicului o interesantă creație proprie, cu titlul „Primele cărți".

În ultima parte a evenimentului cultural,bibliotecara şcolii, d-na Craiciu Mariana, le-a reamintit elevilor că în anul 2013, a fost editată monografia Comunei Malu de către prof.pensionar Gealatu Gheorghe şi prof.pensionar Rugina Ion,fii ai comunei noastre. În partea a II-a din monografie, „Creatii folclorice", se regăsesc colinde şi datini, obiceiuri legate de cele mai însemnate sărbători. Cele mai bogate se leagă de sărbătorile de iarnă prilejuite de naşterea Domnului Iisus Hristos şi de Anul Nou, dar şi de Sfintele Paşti,de Rusalii, de Sfânta Maria şi altele.

La sfârşit, toți elevii participanți au fost premiați. Proiectul cultural care a inclus şezătoarea literară este realizat prin parteneriatul între **Liceul cu Program Sportiv Arad,Asociaţia Împreună suntem viitorul- parteneri în cadrul Festivalului naţional al cititorului atemporal „Eşti în trend şi dacă citeşti", 2015**.

Importanţa lecturii în dezvoltarea elevilor

prof. Ţifrea Rodica – Florina
Şcoala Gimnazială Dimitrie Cantemir, Feteşti

Lectura în viaţa elevului este primordială pentru că îl formează aşa cum nimic altceva nu cred că reuşeşte. Din păcate, tot mai puţini adolescenţi citesc în timpul liber.

De aceea, pentru a le capta atenţia elevilor mei am organizat mai multe activităţi prin care am încercat să-i introduc pe elevi în tainele „comorilor literare".

Astfel, pe 15 ianuarie 2015 am realizat împreună cu elevii claselor V-VIII de la Şcoala Gimnazială Dimitrie Cantemir, Feteşti, Proiectul „Dor de Eminescu" ce a cuprins prezentări Power Point despre viaţa şi opera poetului, realizarea unor lucrări plastice, proiecte şi portofolii şi un concurs de recitări.

În data de 03.11.2014, am desfăşurat activitatea „La ceas aniversar – AronCotruş" ce a avut drept scop cultivarea gustului pentru lectură. Elevii au prezentat materiale şi referate realizate cu ocazia zilei de naştere a lui Aron Cotruş. Folosind metoda Turul galeriei, elevii au văzut toate materialele, iar la final, au stabilit o ierarhie a acestora.

În data de 05.11.2014, am aniversat 134 de ani de la naşterea lui Mihail Sadoveanu. Împreună cu elevii, am vizionat filmul „Hanul Ancuţei", după care, au fost purtate discuţii privind povestirea în ramă, au fost prezentate materiale Power Point cu date ale marelui scriitor şi alte materiale realizate de copii: colaje, portofolii, referate.

Generaţia de astăzi este cea care ne va face cinste, generaţie care fără lectură nu va cunoaşte ambiţia, dreptatea şi importanţa adevărului.

Citeşte, descoperă, fii liber

prof. Ştef Angelica-Augusta
Şcoala Gimnazială Nr. 3 Stânceşti(Bunteşti), jud. Bihor

Afiş realizat de eleva Suzana – Patricia Pasere

Prin activităţile propuse, între care se înscrie şi „Citeşti, eşti liber", elevii Şcolii Gimnaziale Nr. 3 din Stânceşti şi-au dat seama încă o dată de puterea cuvintelor, au avut ocazia să-şi întâlnească eroii, *să experimenteze, să-şi multiplice experienţele,* pentru că, aşa cum afirmă Nicolae Manolescu, "A citi înseamnă a învăţa. E o formă de experienţă sau, mai bine zis, un multiplicator pentru experienţele noastre: căci dacă ne-am mărgini la ceea ce putem trăi sau vedea în jurul nostru într-o viaţă de om, am fi foarte săraci." („Lectura pe înţelesul tuturor"). Nu doar elevii, ci şi ceilalţi beneficiari ai proiectului străbat cărările trasate cu migală şi iubire de scriitorii clasici sau moderni, cărări menite să călăuzească cititorii în descifrarea frumuseţilor şi tainelor lumii, în descoperirea sufletului românesc. Cărţile şi-au desfăcut aripile pentru toţi cei care le-au răsfoit. În zborul lor uşor, copiii au legat prietenii, au învăţat de la eroii lor cum să se comporte, cum să devină mai buni, mai puternici.

Activitatea s-a deschis cu prezentarea câtorva creații plastice(semnate de **Grigorescu, Vermeer, Brâncuşi**) şi ascultarea unor secvențe din compozițiile lui **Enescu, Vivaldi şi Grieg**. Elevilor li s-a solicitat să realizeze o punte de legătură între muzică, pictură şi literatură prin observarea aspectelor care le apropie(transmiterea unor gânduri, sentimente, idei) şi care le diferențiază(elemente de limbaj plastic, muzical). De asemenea, au fost anunțați că pot să experimenteze şi să creeze la rândule compoziții literare sau artistice, „țesături" monocrome sau multicolore, care să dovedească puterea lor de a descifra sensul cuvintelor, de a observa armonia sunetelor, formelor şi culorilor.

S-au citit două texte literare cu acelaşi titlu - „Mărinimie" (Emil Gârleanu, Mircea Sîntimbreanu). După ce s-au spus câteva cuvinte cu privire la semnificația titlului, cu ajutorul unei diagrame Venn s-au stabilit asemănările şi deosebirile dintre cele două creații. De asemenea, s-au prezentat şi alte creații cu o temă asemănătoare iar elevii au fost provocați să alcătuiască(oral) portretul unui artist/scriitor, precizând trăsăturile definitorii ale acestuia. Pentru întâlnirea următoare, s-a cerut realizarea unor creații în care să se regăsească portretul unui creator sau să se încerce o definire a creației în funcție de aptitudinile fiecăruia.

Următoarea întâlnire s-a deschis cu lectura creațiilor realizate şi alegerea celor mai frumoase, după care, pe baza unui set de întrebări, am pornit într-o "călătorie" pentru a ne recâştiga *libertatea*.

După lectura textelor „Într-o poveste" de M. Sorescu şi „O poveste fără poveste" de A. Popescu, au fost reconstituite părțile care alcătuiesc povestea(se aplică metoda Ştiu - Vreau să ştiu - Am învățat). Se face distincția între epic şi liric, se remarcă îmbinarea genurilor. Un joc de rol ajută la diferențerea caracteristicilor speciilor literare(basm, fabulă, odă).

Se continuă călătoria şi se caută căi mai puțin „umblate" pentru a descoperi natura cărții în toată splendoarea ei. Facem scurte popasuri şi gustăm „preparatele", care au ca ingrediente tot ceea ce poate fi găsit mai bun într-o carte.

Mirabela Talabur-Horja(elevă în clasa a VIII-a) a descoperit o cărare şi acceptă să ne fie ghid pe o porțiune din drum. Ia în mână o carte învelită în coperți colorate în portocaliu şi presărate cu litere, vapoare, bolta unei peşteri din care atârnă stalactite şi...două chipuri ale căror contururi ne conduc cu gândul la un uriaş şi un pui de om. Rebeca Bonchiş ne deschide o poartă spre teritoriul pe care urmează să-l explorăm, înfățişându-ni-l pe Anibalector(„Acea stranie făptura era vag asemănătoare cu... *o gorilă*?"), mai mult ... ține de imaginația fiecăruia.

Facem instruirea pentru ceea ce urmează să întreprindem, aşa că elevii sunt provocați să-şi imagineze conținutul cărții, analizând imaginile de pe copertă, titlul cărții şi alte elemente sugestive. Răspunsurile ne îndeamnă să pornim în căutarea frumuseții, în descoperirea noului, a cititorului neobişnuit, a locului bizar ales pentru a citi.

Elevii sunt solicitați să-şi exprime opinia cu privire la caracteristicile adolescenței (nelinişte, revoltă, bravadă, căutarea unor răspunsuri despre lume...). După aceasta sunt întrebați ce presupune cititul şi cum poate contribui el la cunoaşterea de sine, la dezvoltarea noastră, la modelarea ființei noastre. Se comentează secvența ce ilustrează opinia unuia dintre personaje referitor la *Ce înseamnă cititul* ? („ ...să faci lucrurile să se întâmple în capul tău.").

Elevii intuiesc subiectul cărții plecând de la elementele menționate mai sus. Se citesc câteva pasaje, se discută şi se notează câteva aspecte ale întâmplărilor. Copiii sunt dirijați spre descoperirea sensurilor prin parcurgerea şi analiza câtorva fragmente, reproducând dialogul celor două personaje centrale(„monstrul" şi „băieţaşul"). Caracteristicile personajelor sunt evidențiate pe fişele-citat. De asemenea, se solicită comentariul următorului citat: "Cărțile ar trebui să poarte un aviz ca trenurile: atenție, un text poate ascunde altul." şi răspunsul la întrebările*: V-ați dori să-l întâlniți pe Anibalector? De ce?*

La finalul activității, elevii formulează o definiție a cititului/ a cititorului, vor realiza un cvintet plecând de la **a citi** şi un acrostih cu termenul **LECTURA.**

Biblioteca *Nemira* la Festivalul naţional al cititorului atemporal ,,Eşti în trend dacă citeşti"

Prof. Bulai Mihaela
Şcoala Gimnazială nr.3structură a
Şcolii Gimnaziale *Sfântul Nicolae*
Comuna Lieşti, Judeţul Galaţi

Evocare Ştefan Petică

Activitatea desfăşurată în şcoală de către membrii Cercului de filatelie ,,Ştefan Petică", pe care-l conduc de 15 ani, mi-a permis multe colaborări cu toate instituțiile de cultură din comuna Iveşti şi cu Biblioteca Municipală Ştefan Petică din Tecuci. De-a lungul anilor am încheiat parteneriate cu aceste instituții în baza cărora am desfăşurat activități comune: participări la simpozioane, expoziții filatelice tematice, evocări ale poetului Ştefan Petică născut în satul Buceşti, comuna Iveşti. Anul 2014 a însemnat pentru noi- deopotrivă cititori ai bibliotecii şi membrii cercului filatelic, includerea în proiectul ,, Ştefan Petică- 110 ani după... eveniment cultural prilejuit de comemorarea a 110 ani de la moartea primului poet simbolist român", proiect organizat de Centrul pentru Dialog în Ştiințe- Craiova şi Biblioteca Municipală ,,Ştefan Petică din Tecuci şi finanțat de Administrația Fondului Cultural Național.

Obiectivele activității:

- atragerea elevilor către activitățile cu carte
- implicarea directă a elevilor în activitățile bibliotecii
- încheierea de parteneriate cu instituții de cultură similare-

- organizarea de concursuri sau de activități în colaborare cu parteneri
- colaborarea cu Cercul de filatelie ,,Ştefan Petică" din şcoală
- cultivarea interesului pentru lectură şi a plăcerii de a citi, a gustului estetic în domeniul literaturii
- cultivarea interesului pentru valorile culturale locale, modele autentice necesare în procesul de formare a tinerilor

În prima zi, 12 elevi au participat la concursurile de creație literară, plastică şi de recitări care s-au desfăşurat în Galeria Helios a Bibliotecii din Tecuci.

A doua zi, 10 elevi- harnici cititori, au participat la slujba de comemorare a poetului şi la întâlnirea care a avut loc în incinta Muzeului literaturii din Iveşti. Aici ei eu fost premiați pentru pasiunea lor de a citi cu premii în valoare de 100 de lei fiecare.

Zilele Bibliotecii Nemira

Când i-am povestit fetei mele cum am de gand să-mi întâmpin grădinarii în prima lor vizită la biliotecă, - perne pentru cititori, cufărul bunicului, cărți colorate, jocuri, baloane şi alte surprize, Cristina m-a privit atent şi foarte serioasă mi-a spus: ,,Fii atentă ce faci pentru că vizita asta nu o vor uita niciodată!"

De atunci, pregătesc fiecare intrare în bibliotecă mereu, cu multă grijă, să fie de neuitat. Pentru că, prin definiție cred, biblioteca e un loc al tuturor întâlnirilor şi de aceea este de neuitat. Într-un fel, biblioteca este sufletul şcolii: dinspre ea pornesc şuvoaie de imaginație, de sentimente, de planuri, de vise, de prietenii, de amintiri, de iubiri, de dezamăgiri…Ea este totul!

Şi, când legi viața Bibliotecii şi de amintirea celor care nu mai sunt dar care ți-au marcat existența pentru că şi ei, asemeni ție, au trudit să facă din biblioteca lor un loc magic, atunci totul devine cu adevărat magie.

De aceea am simțit că e nevoie şi de o zi a Bibliotecii, o zi în care să fim stăpâniți cu toții de magie ei. Şi am ascultat iar de glasul Cristinei şi am avut grijă ca aceste zile să fie de neuitat. Şi la fel va fi de acum, în fiecare an.

Personajele au plecat în căutarea citirorilor

Avem nevoie de poveşti aşa cum avem nevoie de culorile din flori, nu doar de cele din cutia de creioane; aşa cum ne bucurăm de cântecul frunzelor în adierea vântului de toamnă şi nu doar de țăcănitul tastelor calculatorului sau de trilul soneriei telefonului mobil…..învățăm de la nori, să fim mai frumoşi şi mai buni, chiar dacă pentru ei frumusețea este efemeră….învățăm de la zâne şi de la spiriduşi că bunătatea, blândețea şi curajul ne ajută să creştem mari şi să ne pregătim sufletul pentru adevăratele înfruntări ale vieții …şi, oriunde am fi, vom ştii întotdeauna că în carte vom găsi prietenii adevărați, care nu ne trădează niciodată….

Împreună putem călători peste mări şi peste țări unde numai cu gândul poți ajunge, ne putem cățăra pe cei mai înalți munți, putem visa că am ajuns în împărăția norilor, putem construi o maşinărie extraordinară cu care să călătorim printre stele sau ne putem întoarce în timp, să vânăm dinozauri şi brontozauri fără ca ei să ne poată vâna pe noi.

Dar cel mai important lucru, citind, ne putem face prieteni. Aici, în carte, ne putem întâlni cu cei mai viteji, cei mai isteți, cei mai curajoşi prieteni ai copiilor…..

Pentru toate astea şi pentru încă multe altele, este suficient să ne instalăm cât mai comod, în locul nostru preferat şi să deschidem o carte.

Veniți, dragi copii, să visăm împreună!

Veniți să deschidem lumea minunată a poveştilor, să ne facem noi prieteni, să călătorim împreună cu ei prin noi şi minunate întâmplări!

Festivalul cititorului atemporal
"Eşti în trend şi dacă citeşti"
≈ Nivel liceal ≈

Cartea trasă în ciocolată

prof. Fekete Ioana-limba şi literatura română
prof. Buzilă Cristina-limba engleză
prof. Felhazi Carmen-limba franceză
Colegiul Tehnic „Dr I Raţiu" Turda

Sunt profesor de Limba şi literatura română la Colegiul Tehnic „Dr I Raţiu" Turda.

Despre mine pot spune că îmi place să citesc, iubesc lectura la propriu, încerc să le insuflu elevilor mei această dragoste fără margini şi fără regrete.

Pentru mine o carte deschisă este un zbor spre o lume imaginară, vreau să ofer din această frumuseţe şi celorlalţi şi atunci am mereu în mânecă un titlu bun, pe care îl recomand cu plăcere. Activităţile de genul celor realizate de noi mă implică în mod direct, tot ce presupune cartea şi lectura are pentru mine un impact mare.

În cadrul proiectului literar, s-au desfăşurat două activităţi literare: "Cartea trasă în ciocolată" şi "Literatura în imagini"

Activitatea "Cartea trasă în ciocolată" are ca laitmotiv cartea văzută ca o cutie de ciocolată; astfel, elevii participanţi sunt reuniţi la o masă rotundă în mijlocul căreia se afla o cutie de ciocolată din care fiecare este invitat să se servească. Doamnele profesoare coordonatoare îi întreabă pe elevi despre gustul pe care îl lasă ciocolata şi despre textura acesteia. Elevii răspund la întrebări, enumerând o suită variată de adjective care califică gustul şi textura ciocolatei: de exemplu, ea este fină, dulce, săţioasă, bună, delicioasă etc. Ulterior, doamna profesoară Fekete Ioana îi întreabă pe elevi dacă pot asocia trăirile resimţite în timpul şi în urma degustării ciocolatei cu momentele trăite pe parcursul lecturii unei cărţi. Elevii ajung la concluzia că ambele tipuri de trăiri sunt o chestiune ce ţine de preferinţe.

Ulterior, elevilor le sunt înşirate 20 de citate diferite şi într-un colţ separate sunt etalate cărţile aferente acestora. Citatele fac parte din cărţi scrise în limbile română, engleză şi franceză. Elevii lecturează, pe rând, câte un citat şi li se acordă câteva minute pentru a-şi expune în scris sentimentele şi impresiile în urma lecturii citatelor, care ulterior vor fi discutate în plen. Doamnele profesoare coordonatoare ghidează discuţia printr-o serie de întrebări: „De ce v-a plăcut citatul?"; „Aţi citit cartea? Daca da, ce recomndări aţi face?; „Ce gust v-a lăsat lectura citatului?"; "Care este contextual în care aţi încadra citatul în carte?"

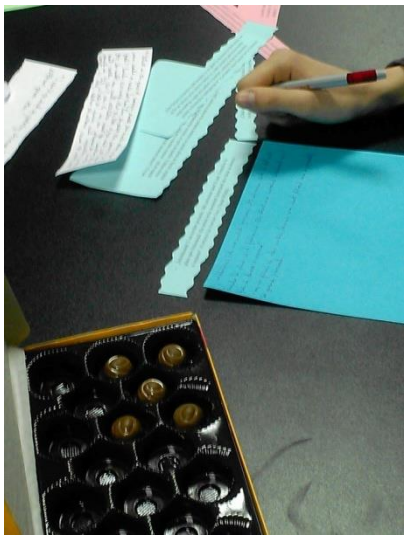

La sfârşitul activităţii se revine cu întrebarea: "Putem mânca o carte?", prezentându-li-se elevilor coperta unei cărţi cu urma unor dinţi pe ea. Elevii sunt rugaţi să dea un nume cărţii, propunerile au fost multiple, printer care şi numele activităţii noaste: Cartea trasă în ciocolată. Elevii au primit apoi exemplarul: „Incredibilul băieţel mâncător de cărţi", pe care au putut să-l răsfoiească şi să constate că: se poate mânca o carte.

În urma acestei activităţi, elevii s-au declarat interesaţi de a citi cărţile recomandate de colegii lor şi, în cazul în care nu au citit-o, s-au arătat interesaţi de a o citi.

În etapa finală de feedback, elevii au fost vizibil plăcut impresionați de activitate, deoarece scopul acesteia a fost atins, şi anume de a-i face pe elevi să asocieze savoarea ciocolatei cu aceea oferită de lectură, înțelegând că o carte poate, şi ea, să fie gustată, mestecată şi chiar înghițită.

Acest tip de activitate literară poate dobîndi durabiliate deoarece în fiecare astfel de activitate elevii pot lucra cu diverse citate spicuite din alte cărți, astfel încât elevii îşi vor cultiva şi îmbogăți gustul pentru lectură, imaginația, creativitatea, capacitatea de a discuta pe baza lecturii şi de a-şi exprima impresiile personale legate de o carte citită.

În viitor,elevii ar putea continua anumite texteîn urma lecturii unei anumite părți dintr-o carte sau,de ce nu,ar putea crea poveşti pe baza unui filmvăzut integral sau până la un anumit punct. Plecând de la un fragment de text dat, pot să încerce să dea un titlu potrivit acelei cărți, să-şi argumenteze alegerea şi în final să pună față în față titlul pus de autor şi titlul lor. O astfel de activitate îi pune pe elevi în pielea autorului care scrie o carte.

Literatura în imagini

Activitatea a fost pregătită cu o săptămână înainte: elevii au fost împărțiți în 5 grupe, fiecare grupă având sarcinile trasate: să vină cu un carton mare, culori, lipici, foarfecă.

Fiecare grupă a primit o revistă din care au fost nevoiți să decupeze imagini şi să lipească pe cartonul lor, creând astfel un text din imagini. După ce această etapă s-a finalizat fiecare grupă a creat textul pornind de la imaginile selecate.

La sfârşitul activității au fost prezentate posterele realizate şi împărtăşite impresiile aferente activității. Totodată, s-au scris texte şi în limba engleză cât şi în limba franceză.

În urma acestei activități, elevii şi-au descoperit creativitatea şi potențialul propriu. Au învățat să colaboreze, să asculte, să pună întrebări şi să identifice la sfârşit momentele subiectului unui text. Au conştientizat că nu e nevoie doar de creativitate, ci şi de respectarea unor reguli atunci când redactezi un text. Totodata, elevii au văzut practic ce înseamnă redactarea unui text narativ nu doar în limba maternă, ci şi în limba engleză şi în limba franceză.

Acest tip de activitate literară poate dobândi durabiliate deoarece în fiecare astfel de activitate elevii pot lucra, interacționa cu ceilalți, pot descoperi aspecte ale propriei persoane, au libertatea de a decide ce aleg pentru a crea ceva, şi nu în ultimul rând, să scrie un text într-o limbă străina studiată la clasă.

În viitor, elevii ar putea continua o serie de poveşti în urma lecturii unei anumite părți dintr-o carte cu un subiect atractiv sau, de ce nu, ar putea crea text pe baza unui film văzut integral sau până la un anumit punct.

Lectura şi adolescenţii erei digitale

prof. Elena Negoiţă
Colegiului Naţional „Dimitrie Cantemir”, din Oneşti

Coordonatorul proiectului: prof. Elena Negoiță (coordonatorul Cercului de lectură, hermeneutică şi scriere creativă „Alexandria”, din cadrul Colegiului Național „Dimitrie Cantemir”, din Oneşti).
Sunt profesor de limba şi literatura română, gradul didactic I, vechime la catedră de 10 ani.
Pagina de Facebook a cercului înființat de mine este https://www.facebook.com/Alexandria.cerc.de.lectura

Cercul de lectură, hermeneutică şi scriere creativă „Alexandria” funcționează pe baza unui acord de parteneriat între colegiu, biblioteca municipală şi Cafeneaua literară din Oneşti.

Obiectivele cercului:

- Descoperirea, fără constrângerile catalogului, a plăcerii de a citi;
- Cultivarea la elevi a lecturii de plăcere şi a analizării acesteia;
- Formarea unor criterii axiologice proprii, prin care să distingă singuri ce şi când să citească;
- Stimularea interesului pentru literatura română şi universală;
- Corelarea literaturii cu educația estetică, educația muzicală, educația morală, educația religioasă şi educația plastică în interpretarea interdisciplinară a ecranizărilor unor capodopere literare universale;
- Formarea unui inventar de instrumente de analiză a operei literare, care să-i ajute să comunice mai bine cu cei din jurul lor;
- Efectuarea unor activități cultural-artistice;
- Prilejuirea socializării elevilor, de la profiluri diferite.

Număr de participanţi la proiect: 13 elevi (membri ai cercului de lectură), bibliotecarul colegiului şi subsemnata.
Activitățile acestui proiect sunt incluse în activitățile cercului de lectură:

a) Pentru elevii din clasele a IX-a, activitățile se centrează pe:

- descoperirea sufletului adolescentin, în paginile diferiților scriitori români sau străini (*Cişmigiu&comp.*, de Grigore Băjenaru; *Exuvii* de Simona Popescu; *De veghe în lanul de secară*, de J. D. Salinger)
- clarificarea unor transformări emoționale, prin intermediul cărților de psihologie şcolară, puse la dispoziția elevilor, de bibliotecarul colegiului;

- discuții libere despre ei înşişi, pornind de la un concurs de scrisori de dragoste, desfăşurat pe pagina de Facebook a cercului.

b) Pentru elevii claselor a X-a, activitățile se centrează pe:

- (re)descoperirea pasiunii de a citi, prin cărți tematice, din literatura universală: *Hoțul de cărți,* de Markus Zusak; *Casa de hârtie,* de Carlos Maria Dominguez; *Cititorul din peşteră,* de Rui Zink; *Fata de hârtie*, de Guillaume Musso;
- încercări de scriere literară (o diplomă, obținută la un concurs național, e postată pe pagina de Facebook a cercului);
- şedințe de storytelling, la Cafeneaua literară din Oneşti.

c) Pentru toți elevii cercului de lectură (interdisciplinaritate: literatură – arta teatrală – arta cinematografică):

- vizionarea şi interpretarea ecranizărilor unor cărți din literatura universală, ce au drept tematică metempsihoza, (pre)destinarea şi liberul arbitru (Karma şi Dharma): *Nosso Lar*, de Chico Xavier; *The best of me*, de Nicholas Sparks;
- vizionarea şi realizarea unor cronici de teatru (punerea în scenă a nuvelei *Moara cu noroc*, de Ioan Slavici);
- popularizarea târgurilor de carte din zona Moldovei https://www.facebook.com/photo.php?fbid=778053845610958&set=a.117601701656179.27946.100002190483267&type=1&theater), a lansărilor de carte din județul Bacău şi a concursurilor literarehttp://www.onestin.ro/onestin/index.php/2014/1037--toate-s-vechi-si-noua-toate-editia-a-ii-a.html .

Impactul asupra elevilor este pozitiv:

- elevii sunt mai degajați în cadrul întrunirilor cercului decât la orele din clasă;
- cei de la filologie colaborează cu elevi de la matematică-informatică, în cadrul cercului;
- asimilarea unor cunoştințe noi despre univers şi psihicul omenesc;
- diseminarea informațiilor dobândite, printre colegii care nu sunt membri ai cercului.

Planuri literare de viitor:

- diversificarea cărților de citit (cărți cu sursă de inspirație istorică; cărți ce ilustrează culturi ale diferitelor popoare: http://www.1001calatorii.com/carti-calatoare/) şi a filmelor de vizionat (ecranizări ale biografiilor marilor scriitori ai lumii);
- concurs „Cel mai bun recitator”;
- jocul literar Dixit.

Atelier de lectură - Ce tip de cititor sunt?

prof. Melinte Mihaela
Colegiul Tehnic „Traian Vuia" Galaţi

Numărul participanţilor la activitate: 25 elevi şi 4 profesori
Descrierea activităţii desfăşurate:

S-a încercat o trecere în revistă a tipurilor de cititori şi a identificării elevilor cu aceştia. Am stabilit împreună că unii dintre noi citesc cu nerăbdare, alții mai lent, alții sunt plictisiți, alții citesc în diagonală căutând pasaje mai atractive sărind mereu peste descrierile interminabile, iar fetele se visează mereu în locul protagonistelor. Am completat cele enumerate cu mai multe informații din studiul *The Experience of Fiction from Childhood to Adulthood*, în care Appleyard defineşte cinci roluri tipice ale cititorului, în funcție de vârstă: cititorul ca jucător corespunzând vârstei preşcolare, când experiențele de a asculta poveşti citite de alții, de a fantaza şi de a participa în diferite jocuri în care pretinzi că eşti altcineva sunt continue şi se susțin reciproc; cititorul ca erou sau eroină, corespunzând vârstei de 7-11 ani, când copilul citeşte de bunăvoie mai ales cărți de aventuri şi tinde să se identifice cu eroii ficționali; cititorul ca gânditor corespunzând vârstei adolescenței, când lectorul tânăr începe să reflecteze asupra caracterelor ficționale, motivațiilor şi sentimentelor ce diferă de ale sale (cititorii din acest grup de vârstă vor căuta – proporțional cu inteligența şi cu spiritul lor de inițiativă să pună mâna tocmai pe cărțile pe care nu sunt încurajați să le citească la anii lor, de exemplu lectura „de duzină"care se receptează cu febrilitate); cititorul ca interpret, corespunzând anilor de facultate şi de după facultate, când cititorul educat, având conştiința interpretabilității textului literar se sileşte să-l înțeleagă şi să articuleze o interpretare valabilă; cititorul adult „pragmatic"adică persoana care ajunsă la maturitate deplină este capabilă să deosebească finalitățile multiple ale lecturii.

A doua parte a activității intitulată: *Ce mai citim, ca să povestim?* a constituit o surpriză, fiecare participant a primit, prin extragere, câte un recipient în formă de ou de plastic, în care se afla titlul cărții pe care ar trebui să o citească cât mai curând, cu precizarea că acea carte sigur îl defineşte. Surprinzător a fost faptul că titlurile extrase chiar îi caracterizau pe unii dintre ei şi de aceea s-au arătat încântați şi curioşi. Se pare că uneori cartea te alege pe tine şi nu invers…

Lista cărților:

Jason Brink, *Dac-aş fi o muscă*
Piotr Bednarski, *Zăpezile albastre*
Richard Bach, *Pescăruşul Jonathan Livingston*
Mihail Sebastian de *Accidentul*
Kate Morton, *Orele îndepărtate*
Martin Suter, *Un prieten perfect*
William Golding, *Împăratul muştelor*
Janice Y. K. Lee, *Profesoara de pian*
Mihail Drumeş, *Scrisoare de dragoste*
Mihail Drumeş, *Invitație la vals*
Goethe, *Suferințele tânăruluiWerther*

Scopul activităţii: Dezideratul nostru a fost întotdeauna acela de a transforma grupul de elevi participanți, într-o comunitate de cititori şi interpreți de literatură. În cadrul orelor, dar şi în activitățile de tip Ateliere de lectură, profesorul încearcă să-l orienteze subtil pe elev spre a evolua de la stadiul de cititor inocent, către cel al cititorului model.

Prof. *Romaga Maria*
Colegiul Naţional Militar „Ştefan cel Mare”
Loc. Câmpulung Moldovenesc, jud. Suceava

„Lectura, iată învăţătura cea mai bună!”
(A. S. Puşkin, într-o scrisoare adresată fratelui său, în 1822)

Echipa de proiect: prof. coordonatorRomaga Maria, prof. limba şi literatura română
limir, directorul colegiului, prof. de matematică
prof. Pintilei Mihaela, limba şi literatura română
prof. Cîmpan Mioara, limba şi literatura română
prof. Straton Otilia, limba şi literatura română
prof. Romaga Mircea, istorie, Liceul Tehnologic nr.1
prof. Stanciu Daniela, lb. engleză, Şcoala Gimnazială nr.2
elevi: Dulea Denisa, Mihalachi Ancuţa

Grupul ţintă: elevii claselor IX-XII din colegiu.

La acest proiect au participat, alături de cei care au lucrat efectiv, şi alţi elevi din colegiu, care şi-au susţinut colegii prin încurajări şi aplauze.

ACTIVITĂŢI PENTRU PROMOVARE A LECTURII

Acestea au avut un caracter inter-/trans-disciplinar

1. Realizarea unei fişe de lectură/fişe sinteză la diferite discipline (limba română, limba engleză, istorie, matematică)

La începutul anului şcolar, elevii au primit „lista de lecturi”, cu titluri recomandate prin îndemnul „Trebuie citite!”. Unele cărţi vor fi necesare pentru studiul unor autori în anul în curs, altele conţin subiecte ce vor fi abordate şi în anii următori, inclusiv pentru examenul de bacalaureat - aşadar, este în interesul nostru să le citim. Pentru a ne uşura munca, vom folosi fişele de lectură.

Aceasta poate fi considerată un substitut pentru cartea/cărţile citite, la care putem apela atunci când trebuie să scriem un referat, sau să pregătim o temă, fiind un rezumat al textului citit, care ne pune la dispoziţie şi date despre autor sau stilul în care a fost redactat acel text. Deşi considerată inutilă, de-a lungul timpului, am constatat că elevii se folosesc de fişele de lectură când pregătesc teme specifice disciplinei. De aceea, cu elevii clasei a IX-a D, am realizat o activitate în care le-am recomandat cum se face o fişă de lectură, structurată într-un anume fel, care să respecte recomandările legate atât de aranjarea în pagină, cât şi de conţinut. Important în realizarea acestei fişe este libertatea în exprimare, să ne putem forma şi afişa un stil propriu în tot ceea ce realizăm. Desigur, mai este şi cazul în care ni se cere în mod explicit un anumit mod de prezentare, şi atunci trebuie să ne adaptăm la cerinţe.

Fişele de lectură pot fi de mai multe feluri: fişă rezumat, fişă de idei principale, fişă de citate, fişă bibliografică, fişă biografică. Indiferent de tipul lor, structura este

asemănătoare. Le-am recomandat elevilor un model de fişă de lectură, pe care, să-l poată îmbunătăți dacă doresc.

Model:

Titlul cărții citite - semnificație, ce transmite cititorului, dacă este sau nu o concluzie a acelui conținut;

Numele autorului şi câteva informații despre acesta (când şi în ce împrejurări a debutat, ce alte cărți / opere a mai scris etc.);

Editura la care a apărut cartea, anul apariției;

Informații despre cum este structurată cartea (capitole, părți, volume);

Timp şi spațiu (când se desfăşoară acțiunea, locul);

Caracterul cărții citite (informativ, tehnic, beletristic, ştiințific etc.);

Rezumat (ideile principale, aşa cum sunt ele percepute de cititor, dar şi ceea ce doreşte să transmită, de fapt, autorul)

Caracterizarea personajelor (tipuri de personaje, modalități de caracterizare, trăsături);

Mijloace artistice folosite (figuri de stil, citate);

Citate preferate (pasaje, versuri, etc. care ne-au impresionat sau credem că ne pot fi utile);

Impresii personale (ce ne-a transmis autorul prin intermediul conținutului cărții citite etc).

Colegii mei, profesori de limba engleză, istorie, dar şi matematică le-au prezentat modalități de a sintetiza informațiile prin diverse tipuri de fişe.

Elevii au primit modele de fişe de lectură pentru limba română, dar şi pentru celelalte discipline amintite; apoi au făcut un exercițiu practic.

2. Omagierea poetului naţional, Mihai Eminescu

Activitatea s-a desfăşurat în sala de festivități din colegiul nostru, printr-o emoționantă trăire a liricii eminesciene, atât prin recitări, cât şi prin citirea unor fragmente de proză din opera poetului. Cei mai buni recitatori au primit ca premiu o carte de poezii de Mihai Eminescu, iar cei care au lecturat din proză au avut ca premiu nuvelele acestuia.

3. Prezentare de carte: *„Memoriile unui ofițer de artilerie”*, de Constantin Zavati

După ce elevii i-au cunoscut numele din revista colegiului, „Muşatinii”, au aflat lucruri interesante despre cel care a fost ofițerul Constantin Zavati.

Ca un semn de apreciere, în cadrul activităților desfăşurate în săptămâna „Să ştii mai multe, să fii mai bun!”, a avut loc în colegiu prezentarea cărții sale, „Memoriile unui ofițer de artilerie”. Două eleve s-au implicat în realizarea activității: eleva sergent Arvinte Maria-Alina, din clasa a XII-a E şi eleva sergent Tivadari Oana, din clasa a XII-a C. Ele au surprins esența dezvăluirilor din biografia autorului, începând cu cele mai dragi şi luminoase clipe ale copilăriei, până în prezent, când, se bucură de prețuirea tinerei generații.

„Memoriile unui ofițer de artilerie” de Constantin Zavati constituie oglinda unei vieți. Prin evocarea anilor fericiți ai copilăriei şi a perioadei de mai târziu, cu momente întunecate uneori, ne apare chipul tânărului plin de năzuințe, ce a avut puterea de a parcuge drumul sinuos al unui destin împlinit, printr-o permanentă sete de cunoaştere.

Profesorul colonel (r.) ne face cunoştință cu persoanele pe care le-a cunoscut de-a lungul timpului şi cu evenimente care l-au marcat, publicând în volum amintiri „ce fuseseră păstrate în memoria mea şi la care nu mă mai gândisem de ani de zile sau poate deloc”. În paginile cărții, cel care l-a întâlnit pe Hitler şi a luptat pe două fronturi ne dă o lecție de curaj şi spirit al datoriei.

„Sunt unul dintre absolvenții Promoției 1942, ai Liceului Militar *Ştefan cel Mare* din Cernăuți, Colonel în rezervă şi Veteran de Război, Zavati Constantin”. Astfel îşi începe confesiunea autorul, în revista *Muşatinii*, ediția aniversară a 90 de ani de la înființarea Liceului Militar. Cu acest prilej, elevul sergent Pustianu Eusebiu din colegiul nostru, născut tot în Bacău, i-a făcut bucuria unei conversații despre trecut. S-a regăsit, poate, în imaginea tânărului interlocutor, ce s-a orientat spre cariera militară.

Cartea scrisă de profesorul de chimie din Bacău evocă o lungă perioadă de timp. Aduce în prim-plan omul care s-a pregătit pentru o carieră militară în țară şi în Germania, care a servit atât pe frontul de Est, în URSS, în cadrul stagiului de front de 3 luni, cât şi pe cel din Vest, ca ofițer al biroului operații în Brigada 2 Artilerie, dar care a profesat mai târziu în cariera didactică. A făcut-o cu dăruire şi pasiune, ca întotdeauna pe unde a trecut.

Semnată de profesorul Constantin Zavati, cartea redă amintirile cu foarte multă acuratețe. Autorul vorbeşte despre viața de zi cu zi, activitatea de pregătire militară de specialitate, timpul liber, bombardamente sau lupte, despre profesori, cadre militare, colegi. De altfel, argumentează apariția acestei cărți memorialistice, dintr-o mare dragoste pentru camarazii săi din anii petrecuți în Liceul Militar „Ştefan cel Mare” din Cernăuți, pentru cei cu care a continuat cursurile şcolilor militare de ofițeri activi din Germania. Împreună au luptat şi au cunoscut ororile celui de-al Doilea Război Mondial. Un gând aparte îl poartă, mai ales, salvatorului său: „Dedic acest volum caporalului german KURT care mi-a salvat viața când am fost trimis ca elev ofițer la stagiu de pe FRONTUL DE EST la OREL în URSS (01.04. 1943 – 01. 07, 1943)”.

Pentru tot ce a fost şi este, numele Constantin Zavati merită respectul cuvenit din partea noastră şi prin invitația spre lectură a volumului său de memorii!

Activitățile acestui proiect au avut un impact pozitiv asupra elevilor, le-a dezvoltat spiritul de competiție şi le-a trezit interesul pentru studiul inter-/trans-disciplinar: prima şi a treia activitate. Le-a dat mai multă încredere în forțele proprii şi i-a sensibilizat în ceea ce priveşte lectura oricăror tipuri de texte. Vom promova şi în viitor acest tip de activități, popularizând ideile echipei din Arad, inițiatoarea festivalului „Eşti în trend şi dacă citeşti”.

De ce iubim cărţile?

prof. Artin Mihaela,
Liceul Tehnologic „Petru Rareş" Botoşani

Coordonatori proiect: **prof. Artin Mihaela; bibliotecar Georgeta Stehan**
Număr de elevi şi număr de cadre didactice implicate: **4 cadre didactice şi 30 de elevi**
Beneficiarii direcţi: **30 de elevi ai Liceului Tehnologic „Petru Rareş'', Botoşani**
Beneficiarii indirecţi: **părinţi ai elevilor de la Liceul Tehnologic ,,Petru Rareş''**

Activităţi propuse:1.,, Cartea cu gust de...ciocolată sau gustul dulce al listei de lectură"
2. Remember Adrian Păunescu
3. M. Eminescu- poetul nepereche
4. Chipul mamei în ochii copiilor/La sfat cu Ion Creangă
5. Să citim în aer liber

Argument

Numai cel căruia i s-a insuflat în copilărie gustul pentru lumea minunată a cărţii va căuta şi îşi va găsi timp pentru această activitate de minte şi suflet.

Proiectul educativ „De ce iubim cărţile?", iniţiat de bibliotecar Georgeta Stehan şi prof. Mihaela Artin, îşi propune să valorifice şi să implice în activităţi extracurriculare elevii cu înclinaţii literar-artistice. Cititul, odinioară o pasiune pentru mulţi, a fost înlocuit cu diverse forme de petrecere a timpului liber. Nu afirmăm că aceste preocupări sunt inutile, dar considerăm că pot deveni dăunătoare atunci când ele se substituie total actului şi plăcerii de a citi. Lectura ocupă un loc esenţial în devenirea umană, având un rol important în munca educativă. Aceasta se impune ca necesitate intelectuală şi influenţează personalităţile aflate în formare, dezvăluind taina pe care cărţile o ascund. Lectura continuă duce în timp la modelarea personalităţii. Biblioteca reprezintă un loc privilegiat pentru lectură, punând la dispoziţia elevilor fondul său documentar, dezvoltând practici diversificate de lectură.

Biblioteca joacă un rol pedagogic important în viaţa şcolii, asigurând calitatea evoluţiei şcolare. Prin urmare, este absolut necesar să-i învăţăm pe elevi cum să citească de plăcere şi cum să se relaţioneze cu textul. Acest lucru şi-l propune proiectul de faţă, lăsând o invitaţie subtilă tuturor celor interesaţi să redescopere plăcerea şi necesitatea lecturii.

Scopul proiectului este „Cultivarea gustului pentru lectură"

Obiectivele proiectului

- stimularea interesului elevilor pentru lectura de plăcere (texte literare şi nonliterare, eseistică, biografii ale unor personalităţi, recenzii, monografii etc.)
- stimularea capacităţii de receptare a textelor literare;
- stimularea imaginaţiei creative şi a talentului artistic;
- dezvoltarea capacităţii de exprimare orală şi scrisă;
- stimularea interesului şi a grijii pentru carte, ca bun de valoare;
- educarea elevilor în spiritul lecturii selective;
- formarea depriderii de a gândi şi de a se exprima realizând conexiuni interdisciplinare.

Durata proiectului: octombrie 2014 – mai 2015

Grupul ţintă căruia i se adresează proiectul

- Beneficiari direcţi: 25 de elevi
- Beneficiari indirecţi: părinţi, comunitatea locală, Biblioteca judeţeană, instituţia de învăţământ

Rezultatele aşteptate:

- capacitatea de a dezbate un subiect cu caracter literar;
- dezvoltarea şi îmbogăţirea vocabularului;
- modelarea personalităţii prin lectură;
- diferenţierea tipurilor de texte (literar/ nonliterar)
- formarea deprinderilor de a realiza conexiuni în plan intelectual.

Finalitatea proiectului:

Rezultatele finale ale proiectului:

-prezentări PowerPoint ale activităţilor incluse în calendarul proiectului;

-expoziţii de afişe, postere, portofolii şi alte produse realizate de către elevi pe perioada derulării proiectului;

-expoziţie finală de diseminare şi valorizare a rezultatelor proiectului.

Diseminarea proiectului se va face prin intermediul revistei scolii, „Tempus”, pagina web a şcolii, lectoratele cu părinţii,etc.

Am ales să descriem, în cele ce urmează, două dintre activitătile desfăşurate pe parcursul acestui an şcolar.

1. **„Cartea cu gust de...ciocolată sau gustul dulce al listei de lectură” -** 18 noiembrie 2014

Activitatea s-a desfăşurat în incinta bibliotecii Liceului Tehnologic „Petru Rareş”, într-un decor de toamnă, sala fiind ornată cu frunze, flori de sezon, castane, tărtăcuţe. Au fost prezenţi 25 de elevi din clasele a IX-a şi a X-a. În deschiderea activităţii, doamna profesoară Artin Mihaela a prezentat scopul şi obiectivele proiectului, durata şi finalitatea acestuia.Doamna bibliotecar Georgeta Stehan le-a vorbit elevilor despre importanţa lecturii – în special a lecturii de plăcere – în dezvoltarea personalităţii cititorului şi a prezentat modul cum se va desfăşura activitatea cercului în anul şcolar 2014 – 2015.

Fiecare elev a ales câte o bomboană în jurul căreia a fost înfăşurat un bilețel colorat cu prezentarea unei cărţi pe care urmează să o prezinte la următoarea activitate a cercului. Participanţii au avut posibilitatea să schimbe cartea cu un alt coleg sau să aleagă o alta de la raft, motivând decizia luată. După ce au citit în faţa celorlalţi prezentarea cărţii, micii cititori au notat, pe rând, titlul romanelor alese pe o foaie flipchart.

2. Chipul mamei în ochii copiilor... - 15 martie 2015

Activitatea a fost susţinută de elevii cercului de lectură „De ce iubim cărţile?”. La şedinţa cercului au participat 19 elevi şi 4 profesori.

Doamna bibliotecară a prezentat expoziţia de mărţişoare şi felicitări confecţionate manual de către elevii: Ciobanu Marta, Balan Bianca, clasa a X-a B, Ravac Vlăduţ,

clasa a X-a C, Aruştei Dumitru, clasa a X-a D, sub îndrumarea doamnei psiholog Grigoraş Otilia. Elevii au scris pe felicitări versuri aparţinând lui M. Eminescu, A. Păunescu etc., precum şi creații proprii, gânduri, versuri etc.

S-au recitat poezii dedicate femeii, mamei în special: Ravac Vladuț (XC) – „Mi-e dor de tine, mamă”, de Grigore Vieru; Pinzariu Alexandru(XD)- „Dăscalița” de O. Goga, Vălătuceanu Andrei(XC)- poezia „Mama”, de G. Coşbuc., iar Radeş Marius(XC) a prezentat fragmente din „Amintiri din copilărie”, de I. Creangă, în care este evocat chipul mamei. La final a fost anunțată tema următoare a cercului „Citim în iarbă”.

O paradigmă a spiritualității etnice: „Tătăroaica” de Oscar Walter Cisek

Prof. dr. Popa Lenuța
Liceul Tehnologic „Lazăr Edeleanu”,
Năvodari, jud. Constanța

♦ EXPERIENȚĂ PROFESIONALĂ:

- 33 de ani de activitate neîntreruptă, ca profesor de ŞTIINȚE SOCIALE, la Liceul năvodărean, adăugându-se şi o activitate profesională în învățământul universitar (2001: Facultatea de Drept şi Administrație Publică, Universitatea ,,Ovidius”, Constanța; 2007-2008: Universitatea Liberă Internațională din Chişinău – Republica Moldova)
- 2001-2003: redactor-şef al Editurii ,,Civiscord”, Năvodari (fondată de propria familie)
- 2006: doctor în Filosofie, la Universitatea ,,Babeş-Bolyai”, Cluj-Napoca
- 2009: master în ,,Management educațional şi comunicare instituțională”, la Facultatea de Comunicare şi Relații Publice, S.N.S.P.A., Bucureşti
- 2012: expert în învățământ
- 2013: formator
- 2015: expert în management educațional

♦ CERCURI ŞCOLARE COORDONATE:

- din 1992 (şi în prezent): Cercul de Filosofie
- din 1995 (şi în prezent): Cercul ,,Pregătirea adolescenților pentru viață”
- din 1999 (şi în prezent): Cercul de Pedagogie

Ca şi la prima ediție, când am obținut premiul al II-lea, în acest an şcolar am participat la Concursul regional „Tătarii dobrogeni: istorie, tradiții şi civilizație” prin implicarea unor eleve din clasa căreia-i sunt dirigintă (a XII-a U). În fapt, două dintre cele patru eleve care au participat anul trecut au reprezentat liceul nostru (Liceul Tehnologic „Lazăr Edeleanu”, Năvodari) şi anul acesta.

Deşi nu se adresează în exclusivitate etnicilor tătari, concursul a întrunit (la fiecare dintre cele două ediții) un număr mic de competitori români. Mai mult decât etnicii tătari, care trăiesc în propria cultură şi care puteau elabora eseuri libere, eleviietnici români aveau de parcurs o bibliografie amplă. Marea provocare: a evita *locurile comune*, a găsi informații deosebite.

Iată de ce, dintre cele două eseuri ale noastre, unul despre „O paradigmă a spiritualității etnice: „Tătăroaica”, de Oscar Walter Cisek”, al elevei Toader Alexandra-Florina, iar altul cu titlul „Satul tătăresc din Dobrogea şi pământul”, elaborat de elevele: Gechereanu Adelaida-Georgiana, Popa Bianca-Andreea, Lazăr Cristina-Anca, l-am ales ca exemplu pe primul nu atât pentru faptul că a obținut Mențiune (singurul etnic român evidențiat), ci, pentru că s-a axat pe o carte deosebită, lecturată şi de alte eleve ale clasei mele.

Decernarea premiilor s-a făcut în ziua de 13 Decembrie 2014, adică Ziua Tătarilor Dobrogeni. Toţi elevii participanţi au primit daruri semnificative din partea UDTTMR, toate lucrările din concurs au fost publicate într-un volum la Editura Ovidius University Press 2014 (Universitatea Ovidius Constanța fiind parteneră în proiect). Ca şi anul trecut, în aprilie toţi participanţii (elevi şi profesori) au beneficiat de o excursie de o zi la Tulcea. În august 2015, premianţii (deci, şi eleva mea) vor participa la o tabără de o săptămână în Bulgaria.

Impactul aspura elevilor

Lectura cărţii „Tătăroaica", de Oscar Walter Cisek, precum şi a celorlalte surse bibliografice necesare elaborării eseului a constituit o sursă de încântare artistică. (În 18 decembrie 2014, la Cercul de Filosofie, abordându-se problematica multiculturalităţii prin anumite proiecte educaţionale, s-a evidenţiat şi această competiţie, deschizându-se şi altor eleve apetitul pentru lectura cărţii). Mai mult decât atât, prin opţiunea UDTTMR pentru tabăra în Bulgaria (în zona care a aparţinut României), eleva mea va fi, probabil, singurul participant la concurs care va face corelaţia universului acestei cărţi cu tărâmul real de-acum aproape un secol.

Sustenabilitatea

Concursul de eseuri „Tătarii dobrogeni: istorie, tradiţii şi civilizaţie" promovează identitatea culturală a acestor etnici, dar şi multiculturalitatea. Preşedintele Uniunii, domnul Gelil Eserghep, declara la prima ediţie că le mulţumeşte străbunilor săi că s-au oprit în Dobrogea, iar la ediţia a doua – că niciun etnic român n-ar fi vreodată vinovat de ceea ce s-ar întâmpla rău tătarilor din România... Pe viitor, voi colabora cu elevi ai altor clase, căutând noi piste de originalitate.

Planuri „literare" de viitor

Multe creaţii literare şi ale altor arte ilustrează viaţa tătarilor dobrogeni. Universul livresc al Cellei Serghi, Muzeul de Artă din Constanța etc. conferă direcţii unor abordări de suflet. Nu mai puţin interesant ar fi de explorat universul cărţii ,,Deşertul tătarilor", de Dino Buzzati, unde conceptul ,,tătari" configurează o adevărată filosofie de viaţă.

Situat, astfel, la confluenţa unor abordări dinspre variatele discipline de studiu (profesorii-coordonatori fiind de orice specialitate), Concursul ,,Tătarii dobrogeni: istorie, tradiţii şi civilizaţie", ediţia a II-a, ne-a atras pe noi atât istoric, dar şi filosofic, sociologic, întemeindu-ne pe universul literar al cărţii ,,Tătăroaica", a scriitorului german din România, Oscar Walter Cisek.

Proiectul educaţional „Argumentul cărţii", ediţia a IV-a
Lansarea cărţii „Strălucirea din ambră", de Ana Ruse

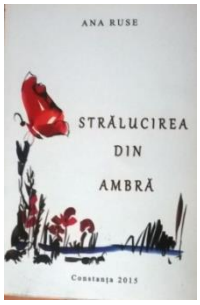

Lansarea volumului de poezii „Strălucirea din ambră", de Ana Ruse, în condiţiile speciale din Şcoala Altfel, reprezintă o activitate a Proiectului educaţional „Argumentul cărţii", iniţiat în 2011.

Membră a Uniunii Scriitorilor – Filiala Constanța – scriitoarea Ana Ruse relaţionează cu prof.dr. Popa Lenuţa, coordonatoarea acestui proiect, de la începuturile anilor 2000. Îndeosebi prin publicaţia năvodăreană „Civiscord", al cărei redactor-şef a fost, prof.dr. Popa Lenuţa a contribuit la mai buna cunoaştere a autoarei Ana Ruse. Un demers cu finalitate similară întreprinde şi în aceşti ani, când prefaţează anumite volume ale scriitoarei (precum: „Din Albania-n Bali", Editura Ex Ponto, Constanța, 2013; „Strălucirea din ambră", Editura Next Book, Constanța, 2015) şi-i organizează lansări de cărţi (precum: „Tentaţia luminii", Editura Ex Ponto,

Constanța, 2014 – lansare în Năvodari, la 23 ianuarie 2015; „Strălucirea din ambră” – lansare în Năvodari, la data de 7 aprilie 2015).

Evenimentul lansării cărții „Strălucirea din ambră”, de Ana Ruse, îndelung pregătit şi anunțat, a constituit o reîntâlnire a autoarei cu unii dintre propriii cititori, dar şi o primă intercunoaştere cu alții – elevi, personal didactic şi didactic auxiliar din Liceul Tehnologic „Lazăr Edeleanu”, Năvodari. În prealabil, coordonatoarea proiectului şi autoarea conveniseră asupra achiziționării de către prima a unui număr de 50 de exemplare din carte pentru a fi oferite participanților şi asupra informării reciproce asupra eventualelor incongruențe. În mod regretabil, abia în după-amiaza zilei de vineri, 3 aprilie 2015, când a fost contactată de coordonatoarea proiectului, autoarea a exprimat o decizie formulată autonom, *un fapt împlinit*. Din rațiuni financiare, optase pentru colaborarea cu o editură constănțeană aproape necunoscută, care, în acest interval de timp considerabil, nu obținuse ISBN-ul. Mai mult, autoarea şi editura au recurs la un compromis: publicarea unui număr mic de exemplare (10) care să fie plătite de coordonatoarea proiectului şi oferite... discriminativ doar elevilor cărora aceasta le este dirigintă... (Celelalte exemplare ar fi fost achiziționate ulterior). Întâmplător (sau nu), la evenimentul lansării cărții, autoarea a omis explicațiile necesare în fața publicului care avea expectanțe avizate, coordonatoarea proiectului aducând clarificări.

De menționat este şi faptul că, deşi coordonatoarea proiectului şi o elevă a acesteia fuseseră primii lectori ai manuscrisului, contribuind şi la efectuarea unor corecturi, ulterior, autoarea a decis să insereze şi alte haiku-uri, haibun-uri în lucrare. Aşa s-a impus o intervenție a acesteia în prefața coordonatoarei proiectului, strecurându-se o imperfecțiune de tehnoredactare acolo, dar şi alte greşeli (rămase necorectate) în noile texte inserate.

Şi, dacă acestea țin de background-ul activității, luată în ea însăşi a presupus prezentări, lecturi, întrebări, răspunsuri. Totuşi, nu mai interesante decât la precedenta lansare (din 23 ianuarie 2015), nu mai dinamice, nu mai incitante. Perfectibile.

IMPACTUL ASUPRA ELEVILOR:

În majoritatea lor, cei prezenți cunoşteau universul haiku-urilor şi haibun-urilor, ştiau – pe filiera disciplinei predate de către coordonatoarea proiectului, „Logică, argumentare şi comunicare” – ce înseamnă construcția şi de-construcția acestora. De asemenea, argumentul prefațării cărții de către coordonatoarea proiectului nu reprezenta o noutate absolută, funcționând şi la cartea „Din Albania-n Bali”, a aceleiaşi autoare.

Se poate spune că un impact anume a fost chiar asupra autoarei proiectului, care a reflectat asupra datelor acestui parteneriat prin prisma unor prejudicii, altădată, neluate în calcul.

SUSTENABILITATEA:

Proiectul „ARGUMENTUL CĂRȚII” va continua în forme diversificate. În numărul 1 (2014) al Revistei CCD Constanța - „Dynamis” (online), când am făcut o prezentare a acestuia, am indicat modalitățile viabilității lui. De altfel, tot în Şcoala Altfel de anul acesta, în 9 aprilie 2015, în contextul aceluiaşi proiect, l-am comemorat pe poetul

Florin Năstase, autorul cărţii postume „Noaptea nopţii” (Editura Leda, Constanţa, 1999), fost profesor al liceului nostru.

PLANURI ,,LITERARE” DE VIITOR:

Ca profesor de Filosofie, iubitor al Lumii Cărţii, voi continua să le cultiv elevilor mei aprecierea pentru aceasta şi, desigur, voi continua să scriu. Între Cioran şi Benazir Bhutto (personalităţile cărţilor mele) se etalează o multitudine de provocări literare sau non-literare cărora eu le-am răspuns parţial şi altfel: dinspre disciplinele socio-umaniste, spre literatură (Aglaja Veteranyi, Hanne *Ørstavik* etc.). Prin specificul disciplinelor mele de studiu, prin acest proiect şi prin altele, prin cercurile şcolare iniţiate (Filosofie, Pregătirea adolescenţilor pentru viaţă, Pedagogie), le voi cultiva elevilor mei aprecierea pentru Lumea Cărţii.

Incursiunile noastre în artă (literatură, muzică, pictură/ fotografie)

prof. Lorincz Cristina
Liceul de Arte Plastice Hans Mattis Teutsch, Braşov

Profesor la un Liceu de Artă, am conisderat că nu ar trebui irosită creativitatea de care elevii dau dovadă. Prin urmare, pe lângă multe activităţi pe care le desfăşurăm împreună am hotărât ca un anumit număr de ore să fie alocat unor activităţi cu caracter sincretic. Prin urmare, la orele de literatură am propus elevilor să realizeze prezentări power point ale unor opere literare. Ei au dat dovadă de un entuziasm deosebit, învaţând în acelaşi timp foarte multe lucruri noi. Totul s-a transformat într-o competiţie în care fiecare încerca să îşi depăşească propriile limite. Toţi elevii s-au implicat activ atât din perspectiva creatorului cât şi din perspectiva criticului ce trebuia să aprecieze calitatea materialului privit.

Elevii au fost împărţiţi în echipe şi au primit, prin tragere la sorţi, câte o poezie pe care o aveau de prezentat. Şi-au stabilit sarcinile: de la interpretarea poeziei până la alegerea muzicii sau a imaginilor sugestive pentru a însoţi ideile expuse. În fiecare echipă a existat un observator ce a avut precizări legate de modul în care fiecare membru şi-a îndeplinit îndatoririle. Elevii au primit note pentru modul în care şi-au desfăşurat activitatea, dupa ce în prealabil au fost stabilite anumite criterii. Un exemplu de criteriu a fost modul în care au fost respectate etapele realizării unei interpretări de text, începând de la încadrarea scriitorului în epocă/perioadă/curent, etc şi până la opinia personală din final. Restul clasei a făcut aprecieri asupra activităţii echipei. Fiecare echipă s-a evaluat şi a fost evaluată şi de colegi, dovedind foarte mare acuitate în oferirea notei.

Elevii au dat dovadă de un entuziasm neaşteptat şi au fost deosebit de creativi. De asemenea, am remarcat un puternic spirit de echipă. Informaţiile pe care le-au obţinut prin propriul efort au fost mult mai bine asimilate. Totodată, prin acest tip de activitate am reuşit să îndeplinesc obiective precum: dezvoltarea orizontului cultural, creşterea respectului pentru opera scriitorilor români, creşterea respectului de sine; cultivarea gustului pentru frumos.

Reuşita acestui proiect mă determină să repet experienţa activităţilor incluse, cu scopul de a motiva implicarea unui număr din ce în ce mai mare de elevi şi cadre didactice, de ce nu, chiar şi din alte unităţi, activitate ce poate lua forma unui concurs.

Jocul de-a creaţia...

Prof.Paula Cîmpeanu,
Prof. dir. Ionela Nistor
Colegiul Tehnic Energetic, Bucureşti

Pornind de la ideea ca lumea întreagă e o scenă, iar noi suntem actorii ei, constatăm că fiecăruia dintre noi îi revine un rol. Fiecare scenăînglobează lumea toatăîn actorii şi în decorurile ei, elemente esențialeîn jurul cărora se joacă piesele de teatru.

Antichitatea, dar şi contemporaneitatea au fost conştiente de o certitudine: *Totul curge.* Omul este supus unui proces de transformare. Aşadar, timpul se comprimă, spectatorii nu-şi mai „irosesc" o zi din viață pentru a vedea o singură reprezentație scenică, temele sunt altele, iar actorii (atât femei, cât şi bărbați) nu se mărginesc doar la a-şi trăi rolul. Încărcați de subînțeles, transmițând mesaje paradoxale şi enigmatice, oamenii îşi joacă rolurile zi de zi pe aceeaşi scenă în care se reprezintă aceeaşi bătalie neîntreruptă dintre cei doi mari rivali, actorul/omul şi timpul.

Am început să fim atente la schimbările survenite în mediul şcolar din învățământul preuniversitar tehnic, mai ales în ultimii ani în care elevii veniți din mediul gimnazial posedă un bagaj redus de cunoştințe, ceea ce generează imposibilitatea de a-i recupera în totalitate intelectual în vederea susținerii examenului de bacalaureat. Remedierea acestor lacune nu se poate face decât prin calitățile tehnice, familiaritatea în fața calculatorului, pasiunea pentru desen sau alte abilități de care elevii sunt mai atraşi.

Dragobete –emoţie şi fotografie, vers

Fiind un liceu tehnic, în care mediile de intrare au fost sub nota 5 în ultimii trei ani, chiar la profilul de matematică-informatică, ne-am gândit ca, prin activități nonformale, să punem în valoare creativitatea şi abilitățile artistice, tehnice ale elevilor pentru a-i orienta către literatură, către disciplinele de bacalaureat, într-o locație diferită de cea a spațiului convențional al clasei tradiționale.

Ca în fiecare an, în februarie, de Dragobete, am inițiat o activitate transdisciplinară, anul acesta surprinzând bucuria trăirii sentimentului de iubire în afara clasei, prin captarea lui în curtea interioară a şcolii, prin eliberarea unor mesaje de dragoste. Materialele utilizate ne-au ajutat să transpunem în realitate ceea ce simțim: referate vechi, aracet şi hârtie creponată cu care am confecționat o inimă în fața căreia s-au eliberat baloane roşii însoțite de scurte bilețele de dragoste. Imaginile au fost surprinse artistic de elevul Cosmin Mărgărit de la clasa a XI-a A.

„Această activitate o aştept cu nerăbdare în fiecare an pentru că ea îmi stimulează creativitatea, îmi retrezeşte de fiecare dată latura mea artistică. Surprinderea mea a fost cu atât mai mare cu cât una dintre fotografiile realizate a constituit decizia mea de a participa la Concursul Lecții cu Nichita, concurs interdisciplinar, ocazie cu care m-am apropiat de versurile poetului Nichita Stănescu"(elevul Cosmin Mărgărit din clasa a XI-a A).

Revista literară-Ecouri literare adolescentine

De câțiva ani încercăm să inițiem prin activități interesante nu numai pentru cadrele didactice, ci şi pentru elevi.

Redactarea unei reviste presupune implicarea unor resurse materiale şi umane deosebite, care pot fi unite de aceleaşi valori şi principii, dar şi de ideea unui produs finit conform normelor lui specifice.

Începând cu luna februarie şi până în Şcoala Altfel am adunat materiale pentru a fi incluse în noul număr anual al revistei liceului. Efortul colectivului de redacție a fost răsplătit cu apariția revistei. Am schimbat păreri, emoții, am discutat şi argumentat apariția fiecărui articol şi iată visul împlinit!

Revista este concepută în patru secțiuni: I. Însemnări lirice; II. Aventuri epice; III. Confesiuni adolescentine; IV. Despre literatură şi nu numai...

Dacă primele două sunt dedicate creațiilor literare ale liceenilor (însoțite de desene originale aparținând unei eleve din clasa a XII-a), secțiunea a III-a este dedicată unor documente intime de tip jurnal, urmând ca în a IV-a parte să regăsim eseul şcolar cu tematică liberă.

Echipa de redacție a fost implicată în acest proiect din care a învățat ce este colaborarea cu ceilalți membri ai grupului(format din patru clase diferite) ce este atenția, ce este răbdarea. Participarea la proiect le-a sporit încrederea de sine stimulându-le competivitatea, dar le-a amplificat şi apetitul de a inița cât mai multe activități.

Între imagine şi cuvânt

bibliotecar Corb Luciana
prof. Alexandru Alina
Colegiul Tehnic „Alexandru Domşa" Alba-Iulia

MOTTO: ,, A instrui pe tineri cum se cuvine nu constă în a le vârî în cap mulţime de fraze, expresii şi opiniuni din diferiţi autori, ci a le deschide calea cum să priceapă lucrurile"(J. A. Comenius)

Corb Luciana , bibliotecar :

Lucrul în echipă, lecturile, activitățile practice realizate în cadrul acestui proiect sunt foarte atractive şi instructive atât pentru elevi cât şi pentru cadrele didactice. **Elevii au avut posibilitatea de a-şi dezvolta talentul în domeniul artei**. Prin educație, elevul asimilează şi interiorizează cultura şi civilizația epocii, valorile sociale, pe care le înscrie în planul său comportamental.Prin învățare ne pregătim să facem față unor situații noi. Acest lucru favorizează identificarea unicității şi cultivarea aptitudinilor creative.

Alexandru Alina, profesor de limba şi literatura română

Cred cu tărie că arta, indiferent de formele ei de manifestare(literatură,muzică,pictură, sculptură,teatru,cinematografie etc), are pe lângă rolul estetic incontestabil şi un rol etic. Pe lângă abilitățile didactice ,profesorul trebuie să aibă şi înalte principii morale pe care să le imprime în caracterul elevilor săi.Noi, dascălii suntem puşi deseori în situația de a fi nu doar evaluatori, ci şi evaluați.Suntem evaluați de elevi, de părinți, de colegi,de inspectori şi nu în ultimul rând de propria noastră conştiință.Iar în momentul în care derulăm filmul generațiilor pe care le-am format constatăm, cu mulțumire, că în jurul noastru s-a produs o schimbare, care ,într-o anumită măsură, ni se datorează şi nouă. De aceea ,activitățile propuse de-a lungul timpului elevilor mei au urmărit să producă acea sclipire prin intermediul artei.

Constatăm, de multe ori, că şcoala nu mai reuşeşte să îşi pună amprenta asupra tinerei generații în privința educării, modelării şi formării unor personalități capabile să distingă între valoare şi nonvaloare. Profesorilor le revine misiunea de a dezvolta valori şi atitudini, nu de a transmite informații, însă este extrem de dificil, în condițiile în care modelele elevilor nu mai sunt eroii din cărți, nici dacălii, ci personajele din jocurile pe calculator, din filme sau antimodelele oferite „de stradă”.

Elevii fug de lectură fie din cauza tehnicizării excesive a studiului unei opere literare, a ritmului alert în care trebuie parcursă programa şcolară sau din cauză că nu mai au răbdare să înțeleagă personajul.În acest context, dorim să încurajăm o lectură subiectivă, personalizată, emoțională, care să înlăture monotonia, şablonizarea, inhibarea creativității şi a talentului elevilor.

Activitățile proiectate sunt menite să îi implice pe elevi în propria formare, să le dea posibilitatea exprimării libere a talentului, a creativității şi a imaginației lor.Timpul limitat, determinat de orele de curs, cadrul rigid al sălii de clasă, teama de eşec,concretizat într-o notă mică nu pot trezi interesul elevilor pentru lectură, de aceea proiectul acesta, gîndit ca o activitate extracurriculară, poate să îi determine pe elevi să învețe activ, în ritm propriu şi să îi transforme în parteneri ai propriei formări.

Arhitectura, muzica, pictura, sculptura, dansul, cinematografia şi literatura sunt forme de manifestare artistică a căror origine pare a fi comună. Fiecare domeniu al artei dispune de un limbaj specific (literatura-cuvântul, pictura-culoarea, muzica-sunetul, dansul-mişcarea etc.), dar există situații în care aceste arte transcend limbajul specific subsumând elemente din arte surori. De aceea, activitățile propuse au un caracter sincretic, încercând să anuleze granițele rigide dintre disciplinele de învățământ şi să integreze într-un mod armonios cunoştințele asimilate la orele de curs. În acest proiect, literatura, teatrul, desenul, muzica, tehnicile informaționale computerizate, găsesc, aşadar, un teren comun, în care elevii nu sunt doar simpli spectatori, ci actanți, având posibilitatea să interpreteze, să recreeze textul literar şi să contribuie la propriul proces de formare a personalității.

Obiective generale ale proiectului sunt:

1. Cultivarea, susținerea şi valorificarea potențialului artistic al elevilor.
2. Formarea personalității prin descoperire, autocunoaştere şi interrelaționare umană.
3. Implicarea elevilor şi a cadrelor didactice în viața culturală a comunității locale .

Dintre activitățile proiectului derulate enumerăm: „Crăciunul, între atunci şi acum” – spectacol; „Fără Eminescu am fi mai altfel…”-concurs şcolar; „Nota 4 (patru) la teză”-scenetă. Aceste activități s-au derulat atât în incinta colegiului, cât şi la Biblioteca Județeană Lucian Blaga Alba-Iulia.

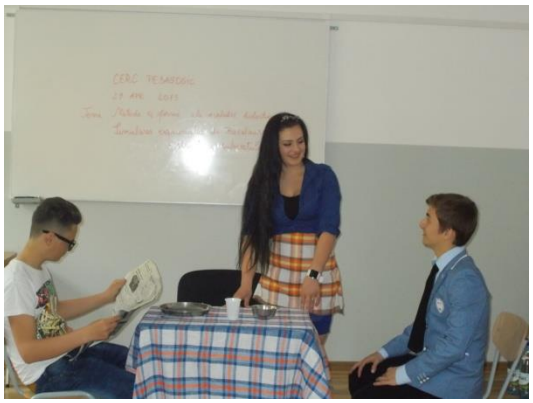

Activitățile desfăşurate au schimbatatitudinea elevilor față de operele literare studiate la clasă şi au recunoscut rolul acestora pentru dezvoltarea personalității lor, i-a determinat să interiorizeze personajul, să aibă o atitudine critică vizavi de actul artistic, şi-au dezvoltat plăcerea de a citi, precum şi capacitatea de a distinge între valoare şi nonvaloare în domeniul estetic. Şi, nu în ultimul rând,i-a ajutat să observe raportul între literatură şi celelalte arte (literatură şi arta dramatică, literatură şi muzică).

Prin proiectul derulat am încercat atingerea obiectivelor care vizează o influență puternică şi de lungă durată asupra elevilor. Am dorit să-i determinăm pe copii să transforme actul de lectură într-o activitate plăcută, prin care să se dezvolte din punct

de vedere personal. De aceea, după finalizarea proiectului, vom organiza şi alte activităti cu teme similare, în care copiii vor putea aplica ceea ce au învățat. Una dintre aceste acțiuni, va consta în realizarea unui portofoliu care va cuprinde materialele realizate în proiect şi care va fi prezentat în cadrul primei activități din ediția a II-a a proiectului. De asemenea,se impune găsirea unor surse de finanțare, deoarece repertoriul trupei de teatru s-a îmbogățit, iar recuzita trebuie să fie din ce în ce mai diversă.

DRAGALECT - Dragalina iubeşte lectura

Prof. dir. Ţepeneu Alideia Petronela
Liceul Teoretic "General Dragalina", Oraviţa, jud. Caraş-Severin

DIRECTOR PROF. ȚEPENEU ALIDEIA-PETRONELA (septembrie 2014-prezent)
Profesor titular de Limba şi Literatura Română (2006-prezent)
Coordonatorcerc dramatic TRUBADURII (2010-prezent)
Coordonatorcerc de lectură DRAGALECT (2012-prezent)

Cea mai mare provocare pentru un profesor de Limba şi Literatura Română este, în secolul internetului, a-i determin pe elevi să citească. Contactul direct al elevilor cu cărțile pierde tot mai mult teren în favoarea comunicării virtuale, informația fiind preluată din mediul on-line,astfel că lectura a ajuns să ocupe un loc neînsemnat în preocupările tinerilor.

Mi-am dat seama că e nevoie să caut o soluție pentru elevii mei, să-i apropii de carte „altfel", prinactivități atractive care să le stârnească interesul şi să-i determine să citească. Şi am găsit-o...în anul şcolar 2012, când am înființat clubul de lectură DRAGALECT pentru a ne înscrie în cea mai mare comunitate de lectură a tinerilor cititori din România, eucitesc.ro. Iată că soluția a venit tot din mediul virtual care şi-a propus să reunească membrii cluburilor de lectură din întreaga țară care pot dezbate on-line volumele propuse ca lecturi suplimentare. Pentru a lua însă parte la discuțiile despre cărțile propuse, inițiate de moderatorul forumului, este nevoie ca elevii să citească în prealabil cărțile respective. Le-am propus, deci, elevilor mei să se înscrie în acest club al liceului, volumele trebuind achiziționate prin parteneriat cu Grup Editorial Art, care propune lunar o carte a lunii respective. Inițial, s-au înscris 32 de elevi din ciclul gimnazial, dar ulterior am extins cercul şi la elevii de liceu. Întâlnirile cerchiştilor au loc lunar, într-un cadru destins, în afara orelor de curs, unde bem ceai şi discutăm despre cartea lunii respective. Este, deci, al treilea an în care elevii mei vin cu drag la întâlniri şi discută, dezbat, îşi exprimă păreri diferite despre mesajul cărții, interacționând cu elevi din acelaşi ciclu (întâlnirile se desfăşoară separat pentru ciclul gimnazial şi liceal), dar din clase diferite.

În luna decembrie a anului 2014, în cadrul întâlnirii cercului de lectură Dragalect am dezbătut

cartea lunii decembrie, şi anume „Charlie şi fabrica de ciocolată”, de Roald Dahl. Au participat 30 de elevi, membriaicercului, care au dezbătut mesajul operei, iar pentru a oferi activității un caracter sincretic, am apelat la desen pentru a crea, în viziunea lor, coperta cărții. Elevii au realizat printr-un exercițiu de imaginație, pe grupe, desene sugestive, pentru a transmite mesajul operei prin desen. Cea mai frumoasă copertă a fost creată de elevele Naomi Sfercoci şi Mădălina Budimir din clasa a IX-a Filologie.

Tot la întâlnirile cercului de lectură din acest an şcolar, elevii au participat la activitatea „Semnul de carte-semnul celor aleşi”, având drept scop confecționarea de semne de carte pornind de la o secvență din cartea preferată citită în cadrul clubului. Au participat 37 de elevi care au lucrat pe grupe pentru a crea semne de carte originale, produsele finale fiind expuse la sfârşitul lunii martie într-o mini-expoziție. Şi această activitate a avut un caracter sincretic, întrucât elevii au folosit materiale textile, pânză, ace, ață, pentru a îmbina mesajul literar cu arta decorativă.

Tot de la textul literar am pornit împreună cu elevii cercului dramatic „Trubadurii” pentru a participa la o competiție al cărei organizator sunt tot eu: „,Noisuntem români!”, Ediția a IV-a, 2014. Cercul dramatic „Trubadurii” a luatființă în anul 2010 cu 30 de membri, elevi ai clasei de filologie a căror dirigintă eram la vremea aceea. Întrucât elevii au absolvit liceul în această vară şi pentru că rezultatele la concursul regional ,,AM_FI_TEATRU” au fostfoartebune (în cei 4 ani în care am participat, am obținut un Premiu III şi o Mențiune), m-am gândit să continui activitatea cercului cu noi membri, respectiv cei 30 de elevi ai clasei a IX-a filologie. Urmărind să atingem obiectivele concursului, respectiv promovarea specificului național, etalarea mândriei de a fi român, am stabilit să ne oprim la un text scris în grai bănățean, pe care să-l dramatizăm. După ce am conştientizat importanța cunoaşterii şi a promovării literaturii dialectale, am făcut exerciții de dicție şi pronunțare corectă în grai bănățean, elevii au creat ei înşişi, sub coordonarea mea, o adaptare cu titlul „***Goşci dă dzîua țării***”, după textul lui Dan Radu Ionescu, ***Uina Sida are goşci*** (comedieîn trei acte).Pentruaceastăadaptare, elevii au căutatinformațiidespresemnificațiaistorică a zilei de 1 Decembrie din manualul de istorie, pentrucaînreplicilebătrânuluițăranvizitat de nepoții de la oraşsă fie date istoriceexacte.De asemenea, elevii au îmbrăcatportul popular, îmbinândjocul de scenă cu melodiipopulare, activitateaavând caracter sincretic.Fiindun concurs la care au participat 12 echipe, am fostmândrisăobținemPremiul I, atâtpentruprestațiaactorilor, câtşipentru costume, dansşimuzicăpopulară.

Întrucât am desfăşurat activități diverse legate de lectura textelor literare, am considerat util şi un demers care să aibă drept scop crearea unor texte literare sau nonliterare pornind de la modele de texte studiate în cadrul cercului literar.

Activitatea s-a desfăşurat în cadrul săptămânii 6-10 aprilie sub titlul „,Cum scriem o revistă şcolară…într-o săptămână „altfel”. Dacă săptămâna „Să ştii mai multe, să fii mai bun” oferă elevilor şansa de a desfăşura activități dintre cele mai variate, elevii cercului de lectură nu s-au depărtat prea mult de la pasiunea care i-a unit, cuvântul. Filologi fiind, adică „iubitori de cuvânt”, elevii au răspuns

cu drag provocării de a crea o revistă şcolară pe parcursul orelor dedicate „săptămânii altfel”.

În prima oră, împreună cu domnul profesor Imbri Bogdan, redactorul-şef al revistei şcolii, am stabilit câteva detalii importante legate de tema revistei, forma acestora, secțiuni, motto, precum şi colectivul redacțional. Întrucât unul dintre cele mai importante proiecte ale şcolii noastre îl constituie revista „Jurnal de liceu”, revistă cu o apariție lunară, obiectivul principal al activității a fost dezvoltarea competențelor de scriere a unui articol publicistic, elevii participanți urmând a deveni în anii următori principalii membri ai colectivului redacțional al revistei şcolii.

Am stabilit ca temă „Adolescența”, una dintre temele operelor literare citite la cerc, astfel că toate articolele revistei vor face referire la adolescenți şi preocupările lor. Astfel, elevii au creat atât texte literare ce se vor regăsi la secțiunea „Jurnal literar”, cât şi texte nonliterare diverse în „Jurnal de călătorie”, „Jurnal de fotografie”, „Jurnal de sport” sau texte eseistice la secțiunea „Jurnal de conştiință” care au presupus documentare din diverse domenii-istorie, geografie, psihologie. Astfel, un alt obiectiv atins în cadrul activității noastre a fost dezvoltarea competențelor de lectură, întrucât scrierea articolelor pentru revistă a presupus studiul unor texte literare sau nonliterare. De exemplu, pentru crearea unei recenzii la secțiunea „Jurnal de carte”, elevii au citit opera literară „De veghe în lanul de secară”, de J.D. Salinger în cadrul clubului de lectură „Dragalect”.

În demersul nostru am fost sprijiniți de Editura Tipoart, care a asigurat tiparul revistei, astfel că elevii au luat contact cu munca în tipografie, dezvoltându-şi interesul pentru domeniul publicistic şi manifestându-şi bucuria de a fi „redactori” ai unei reviste în adevăratul sens al cuvântului.

Din nou despre lectură

prof. Ortenzia Gotcu
Colegiul „Alexandru cel Bun” Gura Humorului, Suceava

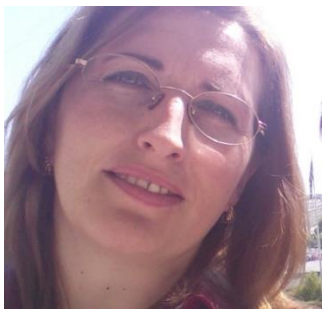

Problema lecturii în şcoală este o temă de actualitate. Deşi tema este periodic relansată, în plan practic pare că nu se întâmplă mare lucru de vreme ce se vorbeşte mereu în massmedia despre „criza lecturii” în rândul adolescenților. Dar fenomenul aşazisei „crizea lecturii”e mult mai complex şi presupune răspunsuri la o serie de întrebări precum: ce trebuie să se citească în şcoală, cât să se citească, cum să se citească, şi mai ales cum să se valorifice lectura. Cu siguranță, dacă s-ar da răspunsuri la asemenea întrebări, fenomenul nu ar mai stârni atâtea îngrijorări cu privire la profilul spiritual al tinerei generații. Ca în majoritatea cazurilor însă, nu facem altceva decât să constatăm o stare de fapt, adesea generalizând apocaliptic şi lamentându-ne de această realitate pe care, curios, nici măcar nu facem prea multe eforturi în a o măsura cum se cuvine.

Din dorința de a arăta că se poate şi altfel, în urmă cu patru ani am inițiat la Colegiul „Alexandru cel Bun" Gura Humorului, Suceava un Cerc de lectură al cărui nume a rămas *Lecturi provinciale.* Activitățile desfăşurate în cadrul proiectului cu acelaşi titlu urmăresc în primul rând lectura ca activitate automotivantă, adică lectura de plăcere, singura care asigură un cititor avizat, un cititor permanent, care va continua această practică dincolo de băncile şcolii. Desigur că tipul acesta de lectură nu este incompatibil cu ceea ce citesc elevi (sau li se cere să citească) la şcoală, deoarece în multe cazuri bibliografia obligatorie se poate tansforma – şi chiar se transformă – în lectură de plăcere. Ca să ne exprimăm într-un limbaj mai tehnic, al psihologiei, lectura telică (cititul cu un scop extern lui însuşi – pentru satisfacerea unei cerințe, pentru obținerea informațiilor folositoare, pentru îmbunătățirea înțelegerii de lectură, pentru a face față anumitor probleme de creştere sau afective etc.) poate deveni paratelică sau autotelică, adică să-şi însuşească un scop independent, neprevăzut inițial, sau să devină un scop în sine, un proces motivat intrinsec.

În acest sens, al incitării la lectură şi al consolidării lecturii autotelice, am demarat proiectul *Lecturi provinciale.* Acesta preia parțial denumirea Proiectului *Lecturi urbane.* Obiectivele proiectului *Lecturi provinciale* urmăresc valorificarea lecturii de plăcere (cea a cititorului concret, real, ceea ce nu se face decât rareori în clasă, profesorul fiind preocupat de lectura de tip metodic/analitic, singura valorizată prin examene), încurajarea exprimării libere a impresiilor, a sentimentelor, a trăirilor provocate de lectura, formarea unor liste de lecturi, cărți care nu intră în bibliografia şcolară, (cărți contemporane, cărți care nu sunt neapărat lecturi canonice, dar prezintă interes pentru alte rațiuni decât interesul strict şcolar), încurajarea schimbului de lecturi / de cărți / de opinii şi posibilitatea de socializare, de grupare a elevilor din diferite şcoli / sau diferiți ani de studiu în jurul unor idei care ar lărgi sau poate ar configura în alt fel sistemul lor de valori, observarea din interior a intereselor (sau a cauzelor lipsei de interes) față de lectură ale elevilor, obținând date care ar permite o discretă (şi democratică!) modelare a viitorului cititor. De asemenea, schimbarea concepției despre rolul literaturii şi despre rostul cărților în viața noastră, descoperirea altor ipostaze ale profesorului de la clasă, stimularea originalității, a exprimării sinelui prin cuvânt sau culoare, dezvoltarea abilităților artistice, implicarea elevilor în activități extraşcolare, transdisciplinare care să cultive deschiderea spre creativitate sunt reprezintă imperative ale activităților derulate.

Formarea, dezvoltarea şi promovarea de competențe cheie necesare în secolul XXI (responsabilitate şi capacitate de adaptare, competențe de comunicare, creativitate şi curiozitate intelectuală, gândire critică şi gândire sistemică, informații şi abilități media, capacități de colaborare interpesonale, identificarea şi soluționarea problemelor, auto-formare, responsabilitate socială) precum şi subordonarea demersurilor celor cinci piloni ai învățării (a învăța să ştii, a învăța să faci, a învăța să munceşti împreună cu ceilalți, a învăța să fii, a învăța să te transformi pe tine pentru a schimba societatea) sunt obiectivele intrinseci ale proiectului.

În desfăşurarea activităţilor proiectului s-au implicat şi se implică, în primul rând, membrii Cercului *Lecturi provinciale.* Activităţile cercului sunt uneori organizate în funcţie de vârsta şi preferinţele de lectură ale elevilor. În fiecare an şcolar, activităţile atractive, interesante şi inedite stârnesc interesul elevilor contribuind astfel la extinderea grupului ţintă şi la atingerea obiectivelor vizate.

O importantă caracteristică a lecturii de plăcere din copilărie şi adolescenţă este faptul că, aproape sigur, ea nu are nicio legătură cu şcoala. Ba dimpotrivă, cititorii din acest grup de vârstă vor căuta – proporţional cu inteligenţa şi spiritul lor de iniţiativă – să pună mâna pe cărţile pe care nu au voie să le citească la anii lor: lectură „de duzină" care se înghite cu frebililtate (romane de scandal, sience fiction, romane poliţiste, scrieri vag sau pur pornografice), dar şi, la extrema cealaltă, cărţi mai dificile şi mai provocatoare, despre care se crede că nu le pot fi pe plac sau că nu le pot înţelege corect (printre ele, chiar şi unii clasici ce le vor fi recomandaţi la şcoală mai târziu). Prin urmare cititorul adolescent tipic, lacom sau vorace, se va delecta cu o hrană eterogenă, constând din câteva genuri preferate – de obicei, cărţi scrise după o anumită reţetă, romane populare, extrem de captivante – dar şi din excepţii surprinzătoare. Aşadar, activitatea *Top 10 cărţi pe care trebuie să le citeşti în liceu*, a lasă în fiecare an elevilor libertatea de a-şi exprima propriul punct de vedere cu privire la lecturile preferate efectuate. Activitatea constă în realizarea unor discursuri persuasive care să valorifice creativitatea elevilor din clasele a XI-a şi a XII-a, scrierea unor recenzii de carte, realizarea unor afişe, materiale powerpoint. Scopul activităţii a vizează împărtăşirea propriilor impresii de lectură ale elevilor (întotdeauna sunt mai convingătoare dacă vin din partea unui „seamăn") şi obţinerea unor date date care să permită o discretă (şi democratică!) modelare a viitorilor cititori. Recenziile de carte şi topul cărţilor vor fi publicate în numărul 2 al revistei liceului.

Cititorul devotat, pasionat, capabil să-şi uite de sine atunci când lectura îl captivează, este capabil şi de scriere creativă. Astfel, lectura de plăcere îl poate transforma într-un veritabil „scriitor" de plăcere, mai cu seamă atunci când finalul unei cărţi nu-i este tocmai pe plac. Dacă ar fi să „rescriem" finalul unei astfel de cărti, cum ar fi acesta? Aceată întrebare a fost punctul de plecare pentru activitatea intitulată *Aş fi vrut să se termine altfel,* care a îmbrăcat forma unui atelier de scriere creativă, scopul activităţii fiind acela de a dezvolta creativitatea elevilor şi de a-i încuraja să-şi exprime propriul punct de vedere în legătură cu lecturile şi creaţiile pe care le-au realizat. Textele suport au făcut parte din lectura obligatorie „Moara cu noroc" de Ioan Slavici şi „Maitreyi" de Mircea Eliade. A fost greu pentru unii elevi (27 de elevi) să intre în pielea naratorilor (obiectiv/subiectiv), a personajelor, să se adapteze registrului stilistic etc. În cazul romanului Maitreyi activitatea de scrie a avut loc abia după ce participanţii au citit integral si romanul „Dragostea nu moare" al Maitreyiei Devi. Reţin opinia unei eleve (Manea Maria, clasa a X-a F) care afirmă: „În ceea ce mă priveşte, lectura celor două romane m-a ajutat să-mi clarific şi să-mi completez întreaga imagine asupra celor două personaje, deoarece numai urmărind alternativ cele două perspective (masculin/feminin) putem cunoaşte şi înţelege pe deplin felul cum gândesc cei doi protagonişti.Aşadar abia după lectura ambelor romane ne putem apuca de scris. Lectura şi scrierea sunt interdependente. Cu siguranţă varianta mea ar fi arătat complet diferit dacă nu aş fi citit şi „Dragostea nu moare".Activitatea s-a desfăşurat în perioada 9 - 18februarie 2015.

În data de 31 martie 2015, 94 de elevi s-au implicat în activităţile dedicate poetului Nichita Stănescu. Activităţile au fost variate: Concurs de creaţie literară (poezie, proză ,eseu) – *Abia am timp să mă mir că exist/ Dar mă bucur întotdeauna că sunt….*Lucrările elevilor au fost evaluate de patru profesori de limba şi literatura

română, adică de subsemnata, alături de profesoarele Maierean Daniela, Apetri Adriana, Dragomirescu Raluca şi profesorul George Checheriță.Concurs pe echipe(clasele a IX-a şi a X-a) intitulat *Cui i-e teamă de Nichita Stanescu?*

Un alt concurs, de traduceri de această dată (engleză, franceză, germană, latină, spaniolă), a fost coordonat de profesoarele Luminița Cîmpan şi Solonaru Elena. Evident s-au tradus fragmente din opera lui Nichita Stănescu.Activitatea intitulată*Exprimă-te prin artă – Nichita în culori…*a vizat exprimarea „în culori" a propriei viziuni artistice pornind de la lectura poeziilor stănesciene *Lecția despre cub* şi *Lecția despre cerc* sau a altor poezii din vol. *Opere imperfecte*sau a altor creații lirice din opera poetului). Profesorul Florin Batîr s-a ocupat de evaluarea creațiilor artistice ale elevilor.Activitățiles-au bucurat de reacții pozitive atât din partea elevilor cât şi a profesorilor participanți la diferitele secțiuni ale concursului. La finalul activității s-au acordat premii.

O altă activitate din calendarul Proiectului *Lecturi provinciale* care s-a bucurat de succes a fost cea organizată în săptămâna „Să ştii mai multe, să fii mai bun!"pe data de 8 aprilie 2015. Au participat de această dată elevi de clasa a XI-a şi a XII-a. Atelierul de lectură (28 de elevi) a avut ca punct de plecare primul capitol („Suporturile durabile sunt cele mai efemere") al suitei de convorbiri moderate discret de eseistul de Jean-Philippe de Tonnac cu Jean-Claude Carrière şi Umberto Eco apărute în 2010 la Ed. Humanitas, Bucureşti, convorbiri reunite sub titlul „Nu speraţi c-o să scăpaţi de cărţi!". Acestea au ca punct de plecare strigătul de alarmă referitor la dispariția cărții, strigăt ce răsună de cel puțin douăzeci de ani de când internetul, cu formidabilele lui posibilități, a început să pătrundă în viața noastră.

Îndrăgostiți cu patimă de obiectul numit carte,Umberto Eco şi Jean-Claude Carrière, păstrători de exemplare cu valoare afectivă, ba chiar colecționari de rarități bibliofile, nu dau crezare acestei apocalipse anunțate pe toate vocile. Pentru amândoi, spiritul va avea întotdeauna nevoie de un mediu în care să se întrupeze, iar textul – fie el dăltuit în piatră ori înscris pe papirus, pe pergament, pe hârtie sau, ca astăzi, pe suport electronic – va fi întotdeauna unul din mediile privilegiate. Redau mai jos câteva din opiniile celor doi, opinii care au stat la baza atelierului de scriere:

Din două una: fie cartea rămâne suportul pentru lectură, fie va exista ceva care va semăna cu ceea ce cartea a fost întotdeauna, chiar şi înainte de inventarea tiparului. De peste cinci sute de ani, variațiile obiectului numit carte nu i-au modificat nici funcția, nici sintaxa. Cartea este ca lingura, ciocanul, roata sau dalta. Odată inventate, nu pot fi ameliorate în mod semnificativ. Nu se poate inventa o lingură mai bună decât o lingură. Cartea a dovedit ce poate, şi nu vedem un alt obiect mai bun decât ea pe care l-am putea crea pentru aceeaşi întrebuințare. Poate că vor evolua elementele sale, poate că paginile nu vor mai fi din hârtie. Dar cartea va ramâne ceea ce este. (Umberto Eco)

Dacă discuția noastră ar fi avut loc cu o sută douăzeci de ani mai devreme, ea s-ar fi limitat la teatru şi carte. Nu existau radioul, cinematograful, înregistrarea vocii şi a sunetelor, televiziunea, imaginile de sinteză, benzile desenate. Or, de fiecare dată când apare o tehnică nouă, ea vrea să demonstreze că se emancipează de regulile şi constrângerile care-au însoțit apariția oricărei alte invenții din trecut. Se vrea orgolioasă şi unică. De parcă noua tehnică i-ar dispensa automat pe noii utilizatori de orice efort de învățare. De parcă le-ar aduce de la sine o nouă competență. De parcă s-ar pregati să

mături tot ce a fost înaintea ei, transformându-i totodată în analfabeți retrograzi pe toți cei care ar îndrăzni s-o respingă. Am fost toată viața martorul acestui şantaj. Deşi, în realitate, se întâmplă pe dos. (Jean-Claude Carrière)

Performanța celor doi scriitori aflați în dialog nu e doar aceea de a ne alunga spaima, un dialog cu asemenea protagonişti devine inevitabil şi el un spectacol al spiritului, iar aici Antichitatea şi Evul Mediu, Orientul şi Occidentul, romanul şi filmul, ideile cele mai subtile şi lucrurile cele mai pamânteşti îşi dau replica şi se oglindesc reciproc, luminând condiția omului în lumea contemporană.

Cerchiştii împărțiți în grupe de 4-5 elevi au savurat capitolul propus spre lectură manifestându-şi dorința de a citi cartea în întregime. Valorificând doar informațiile din capitolul oferit spre interpretare precum şi propria experiență culturală , aceştia au considerat că în niciun caz cartea nu va dispărea (4 grupe) în vreme ce o singură grupă a înclinat balanța în fafoarea dispariției formatului clasic al cărții, considerând că evoluției tehnologiei moderne va duce în viitor la dispariția acesteia. Activitatea propriu-zisă a debutat cu un eseu de cinci minute (pornind de la titlul capitolului), a urmat lectura textului, apoi realizarea şi prezentarea unui eseu argumentativ care a surprins punctul de vedere al grupei referitor la „Destinul cărții în lumea viitorului" (Va dispărea sau va dăinui?). La finalul activității s-au acordat premii.

Pornind de la ideea că pasionații de lectură citesc oriunde, unele activități s-au desfăşurat în cadre mai puțin convenționale. Temele abordate au fost călătoria şi aventura iar locațiile activităților desfăşurate în anii anteriori au fost mai puțin obişnuite (*Picnic...de lectură* – Organizarea unei ieşiri la iarbă verde însoțită de lectura în timpul plimbării cu telescaunul; *Lectură...la înălțime* – Organizarea unei excursii la munte). Anul acesta am ales din nou un spatiu neobişnuit, zidul care înconjoară curtea Casei Poporului, motiv pentru care activitatea s-a intitulat *Zidul…de lectură*.

Alături de bucureşteni, în data de 23 aprilie 2015, am participat la a treia ediție a campaniei *Noaptea Cărților Deschise* organizată de Editura Litera şi ziarul Ringcu ocazia *Zilei Internaționale a Cărții.*Elevii (25 de elevi) au primit gratuit volume precum „Isabel şi apele Diavolului" de Mircea Eliade, „Portret al artistului la tinerețe" de James Joyce, „Anii" de Virginia Wolf, „Moştenirea Stonehenge" de Sam Christer, „Hannibal" de Nic Fields, „Moarte în nori" de Agatha Christie, „Ultima scrisoare de dragoste" de Jojo Moyes, „Gențiane" de Cella Serghi, „Legea conspirației" de Christopher Reich, „Învierea" de Lev Tolstoi ş.a.

Au fost puternic impresionați de amploarea acestui eveniment şi s-au cufundat cu pasiune în lectura cărților primite,contaminați iremediabi de atmosfera care plutea în jurul lor. Sunt convinsă că după ce vor termina lectura cărților *Topul celor 10 cărți ce trebuie citite în liceu* se va modifica.

Consider, aşadar, că activitățile interactive de genul cercurilor de lectură, stimularea creativității şi a talentului elevilor prin promovarea creațiilor proprii, proiectele tematice, vizionarea unor filme şi discutarea lor în paralel cu textul literar, dramatizările unor texte, concursurile pe teme literare sunt soluții prin care lectura îşi poate recăpăta locul bine meritat printre preocupările adolescenților. În ceea ce mă priveşte văd în jurul meu adolescenți care citesc şi citesc mult. E adevărat că nu citesc întotdeauna din bibliografia obligatorie, mărturisind că unele dintre cărți li se par

plictisitoare, lipsite de actualitate etc. (dar asta este o altă discuție!). Nu cred că există cu adevărat o criză. Mai degrabă am putea vorbi despre o „criză" a celor care nu înțeleg că noua generație de cititori nu mai citeşte ceea ce citeam noi când eram elevi. Puțini elevi mai citesc azi *Cireşarii*,*Elevul Dima dintr-a şaptea* sau*Legendele Olimpului* (care încă se mai citeşte!). Scriitorii canonici sunt pentru ei „nişte oameni morți", în schimb autorii contemporani sînt cei care trăiesc şi respiră, cu care, la o adică, te poți chiar împrieteni pe Facebook (saptămâna aceasta o elevă de clasa a X-a mi-a mărturisit că i-a fost acceptată pe Facebook cererea de prietenie de Rick Yancey, autorul cărții *Al cincilea val* – carte achizitionată la clasă prin Comunitatea de lectură a Editurii Art).

Bagajul de lectură cu care aceşti elevi vin la liceu e alcătuit din autori precum Jeff Kinney, autorul seriei *Jurnalul unui puşti,* Roald Dahl care se află în topul preferințelor de lectură cu *Matilda, Charlie şi fabrica de ciocolată, Marele uriaş prietenos* şi de R.J. Palacio, *Minunea*(o carte minunată despre discriminare şi ce înseamnă să fii diferit pe care acum o citeşte şi băiețelul meu care este în clasa a III-a). Puțini îşi mai deschid apetitul pentru lectură cu un Mark Twain, chiar cu un Jules Verne sau cu *Cei trei muschetari.* Dorința noastră a adulților ca aceşti copii să citească exact aceleaşi cărți pe care le-am citit noi „la vremea noastră", cărțile „care contează", mi se pare egoistă şi meschină. Pentru a se ajunge la cărți esențiale, trebuie să se înceapă de undeva. Iar mulți încep în gimnaziu cu *Jurnalul unui puşti*, o lectură facilă şi amuzantă şi, din fericire, nu se opresc aici.Sunt copii care citesc de două ori mai mult față de cât citeam eu cînd eram de vîrsta lor (şi credeți-mă, chiar citeam!), copii care ştiu cărți de pe rost şi sunt fani înfocați ai unei poveşti sau ai unui personaj.Citesc cărți contemporane valoroase şi (sau) potrivite pentru vîrsta lor.

În clasele mari, preferințele se mai schimbă. E adevărat că fetele încep să se reorienteze spre romanele „de dragoste" de duzină sau că băieții sunt oarecum mai fascinați de computer decât de cărți, însă acele lecturi din clasele mici au rămas totuşi ca un fundament. Aceşti copii, chiar dacă se vor opri din citit, sunt şi vor fi oricând în stare, la vârsta adultă, să formuleze o scrisoare decentă (chiar dacă este doar un e-mail), să se exprime corect în spațiul public, să scrie o banală cerere adresată unui director de instituție. Ceea ce nu putem spune despre mulți dintre părinții lor, cei educați în anii '80, care nu au depăşit nivelul „E vară", „Ana are mere" sau „Ce frumos a fost în vacanță" dar au devenit ingineri, medici, profesori, „intelectuali". Toate aceste lecturi trăsnite şi nonconformiste din copilăria de acum cred că vor rămâne întipărite undeva în memoria acestor copii ai noii generații, ca lecții „de viață", dar şi ca modalitate de folosire a cuvintelor.

Pentru cei mai pesimişti pot spune că nu este totul pierdut, deoarece la liceu, Mircea Eliade chiar este la modă, mulți, măcar din curiozitatea față de o scenă celebră, au răsfoit *Răscoala*(*Ion* l-au citit pentru că era obligatoriu!), cei care au mâzgălit versuri pe la 12-13 ani l-au citit integral pe Eminescu şi pe Nichita, iar alții se întreabă de ce nu l-au descoperit pe Minulescu aşa de târziu. Sunt şi fani ai *Nostalgiei* a lui Mircea Cărtărescu. Se citeşte încă şi *Faust*-ul lui Goethe. Aşadar, vorbim de „criză" doar pentru că este un termen la modă (criză economică mondială, criză financiară, criză de emisiuni de calitate, criză de filme bune, criză de imagine, criza din Ucraina etc.) Copiiinoştri citesc, numai că citesc altceva. Noi suntem cei ar trebui să depăşim „criza" şi să ne adaptăm nevoilor lor de lectură.

O carte, vă rog!

Prof. Geanina Oprea
C.N."Mircea cel Bătrân", Rm. Vâlcea

***MOTTO**: „Un volum de hârtie şi carton e un microcosm rezistent şi profund, în care lectorul se poate deplasa în lung şi-n lat,fără să se rătăcească, intra muros." (Regis Debray, „Cours de mediologie generale")*

Cine sunt? Sunt profesoară de limba şi literatura română la C.N.„Mircea cel Bătrân", din Rm. Vâlcea, cea mai „tare profă/consilier de lectură", dacă ar fi să-i citez pe cei mai înfocați iubitori de lectură din cadrul cercului de lectură pe care îl coordonez.

Mă numesc GEANINA OPREA şi sunt inițiatoarea cercului de lectură „O CARTE, VĂ ROG!" din cadrul colegiului vâlcean amintit, cerc a cărui activitate o coordonez începând din 15 ianuarie 2011. Şi pentru că un astfel de drum spre tainele literaturii nu puteam să îl parcurg decât alături de cineva, bineînțeles că am găsit repede partenerii fideli crezului meu: elevii iubitori de lectură, „lectura de plăcere", de altfel şi mottoul cercului nostru! De unde această dorință? Probabil din înverşunarea cu care am dorit să nu renunț la un alt proiect drag mie, un cenaclu literar, „POESIS", pe care l-am înființat şi coordonat cu ani în urmă, pe când predam la un alt liceu din oraş, dar la un liceu cu profil tehnic, Colegiul Tehnic Energetic. Şi, dacă acolo am reuşit să descopăr atâția elevi talentați, care să ne încânte la fiecare întâlnire lunară a cenaclului cu talentul lor artistic, de ce să nu „profit" de pasiunea pentru citit a multor alți elevi, de această dată dintr-un colegiu cu profil teoretic, dar şi umanist? Ar putea crede cineva că „mi-au murit lăudătorii", dar vă asigur că sunt de fel o persoană modestă, care-i lasă pe cei din jur să mă laude, dacă este cazul! Totul ține doar de încăpățânarea moştenită, probabil, de la mama, ardeleancă de fel, venită în Oltenia după un oltean iute, mândru şi foarte harnic! Să fie, totuşi, de la tata această încăpățânare, olteanul cu ochi albaştri ca vioreaua? Cine ştie?...

Dintotdeauna mă ştiu implicată în tot ceea ce fac şi, mai ales, iubitoare de Frumos, de Cuvânt, de Lectura de Plăcere! Tocmai din acest motiv, consider că fiecare dintre noi trebuie să credem cu tărie în ceva, în visul nostru, în realizările noastre, personale şi/sau profesionale. Şi pentru că tot am adus vorba despre realizări, trebuie să mărturisesc sincer că marea mea realizare, personală, o reprezintă FAMILIA. Afirm cu tărie acest lucru, fiindcă mă simt împlinită din acest punct de vedere! Am o familie minunată... o fiică „adorabilă" (am citat-o chiar pe ea!), elevă în clasa a XI-a, o năzdrăvană, aş putea spune, pe care privind-o, îmi amintesc de mine în copilărie. Mă completează perfect un soț răbdător, un om minunat, care m-a încurajat întotdeauna în tot ceea ce fac, m-a îndemnat să spun „în față" tot ce am de spus, cu riscul de a nu plăcea celorlalți, m-a înțeles şi m-a susținut mereu. Consider că... „Cineva, acolo sus, mă iubeşte!", fiindcă am reuşit să trec peste bariera financiară şi mi-am finalizat şi susținut în noiembrie 2010 ***teza de doctorat***, aceasta fiind marea mea realizare profesională cu care mă mândresc, dar nu singura! Ar mai fi acest **cerc de lectură**, care se bucură de un mare succes nu numai în şcoală! Şi nu pot să nu amintesc de elevii mei, chiar şi foştii, care mă sună deseori şi mă felicită de ziua mea sau, pur şi simplu, îmi împărtăşesc emoțiile lor cu diferite ocazii!

Şi pentru că aproape toţi avem şi secrete, ei bine, am şi eu unul! Visez să pot călători şi să am o casă cu muuulte flori, cu muuultă verdeață, într-un „colț de rai”, cu o curte mare, unde să poată alerga în voie cei... 3 cățeluşi pe care-i cresc în apartament: un bichon maltez alb, un shih tzu şi o „ea” pechinez! Lucruri la care doar sper... visez... cine ştie?... poate chiar le voi avea!...

Colegiul Național „Mircea cel Bătrân” din Râmnicu-Vâlcea are o veche tradiție în ceea ce priveşte cercurile de creație, de dramă, cenaclurile şi revistele literare etc.Înființarea unui cerc de lectură a acoperit o dorință mai veche a noastră: crearea unui cadru dedicat exclusiv discuțiilor despre cărți citite din plăcere şi, în acelaşi timp, un cadru pentru promovarea cărților „în vogă” şi pentru stimularea lecturii, în general.

Cercul de lectură „O CARTE, VĂ ROG!”, inițiat în ianuarie 2011, şi-a propus să (re)învie în elevii noştri dorința de a citi şi de a vorbi despre cărți în contexte neconvenționale, în afara constrângerilor impuse de programa şcolară. Ne-am străduit să cultivăm membrilor cercului plăcerea lecturii, proiectul nostru dorindu-se a fi astfel un mijloc de stimulare a interesului pentru actul lecturii, transformându-i pe elevi din cititori pasivi în cititori activi şi motivați.Întâlnirile s-au desfăşurat sub sloganul: „Promovăm plăcerea de a citi!”, obiectivele urmărite de noi fiind, aşadar, de fiecare dată, descoperirea plăcerii de a citi, stimularea interesului pentru literatura română şi universală, resuscitarea interesului tinerilor pentru actul lecturii, însuşirea unor tehnici eficiente de lectură, raportarea critică la valorile prezente în cărțile citite, dincolo de constrângerile catalogului. De fiecare dată pregătim alte strategii şi alte combinații de întrebări în legătură cu cărțile recomandate pentru a evita stereotipiile (de ex., unele întrebări au scopul de a ne furniza informații despre atitudinea/opinia cititorului în legătură cu anumite „aspecte” ale textului discutat). De menționat este faptul că nu impunem un unic răspuns... corect, ci ne deschidem spre pluralitatea interpretărilor.

În acest proiect sunt implicați elevii de liceu (clasele IX-XII), însă am avut bucuria prezenței printre liceeni şi a unor gimnazişti, precum şi colegi - profesori din catedrele de limba şi literatura română, educație plastică, limbi străine**.** Dacă întâlnirile au loc în fiecare lună (ultima săptămână, vineri, de la ora 18.30), locul unde se desfăşoară este de fiecare dată altul, grație şi partenerilor noştri (Biblioteca Colegiului Național „Mircea cel Bătrân”, Librăria „Humanitas”, Biblioteca Județeană ,,Antim Ivireanul”, „Ceainăria Veche”, Palatul Copiilor Rm.Vâlcea, Teatrul „Ariel”, Muzeul Satului Bujoreni etc.

Din toamna anului 2012 pagina de **Facebook** (https://www.facebook.com/CercLecturaCNMB?fref=ts) este un alt loc de... întâlnire iubit de liceenii pasionați de lectură, ulterior formând şi grupul „Lecturiada", https://www.facebook.com/groups/334238826721043/, unde postăm anunțurile privind fiecare întâlnire, invitațiile, fotografiile realizate, precum şi un chestionar destinat iubitorilor de lectură, elevi şi profesori deopotrivă, dar şi spicuiri din paginile revistei cercului, „PARFUMUL UNEI CĂRȚI", sau momente din cadrul unor activități. Nu putem aminti despre faptul că am observat o creştere semnificativă a interesului în momentul realizării paginii de Facebook a cercului.

În timp, am început să fiu preocupată şi de probleme care țin de cercetarea didactică. Dintre instrumentele utilizate pentru a obține date despre interesele de lectură ale elevilor noştri amintim: observația, sondajul, fotografia, înregistrarea video, jurnalul personal şi de lectură, interviul, chestionarul, posterul tematic etc. Dacă la început am avut emoții în privința impactului cercului asupra elevilor, acum sunt sigură de reuşită, fiindcă avem obiective clare, sigure, „verificate". Sunt preocupată permanent de viitorul acestui cerc, de valorizarea rezultatelor, propunând/inițiind diverse moduri prin care să popularizez activitățile cerchiştilor. Spre exemplu, au apărut articole despre întâlnirile noastre, au fost emisiuni la televiziunea locală „VTV", am inițiat diverse acțiuni cu caracter deschis (la care a participat şi un public „întâmplător") dedicate „Zilei Internaționale a Lecturii", fiind, la rândul nostru, parteneri fideli ai librăriei „Humanitas" cu ocazia derulării proiectului „Maratonul de citit", am desfăşurat o amplă acțiune dedicată zilei de 1 iunie, „Un zâmbet pentru o carte", ajunsă la a II-a ediție (în parteneriat cu „Palatul Copiilor" Rm. Vâlcea), am editat două numere ale revistei cercului, „Parfumul unei cărți", iar din 2011 participăm la faza finală a „Lecturiadelor elevilor".

„REVERBERAȚII AUTUMNALE..."

Data de 31 octombrie 2014 ne regăseşte în spațiul intim al *„Ceainăriei cu lavandă"*, entuziasmați, cu bilețele şi postituri atent lipite pe pereți, pentru un decor cald, încărcat de poezie, ceainice, ceşti de ceai şi aplice, aşteptând cu ceaiul cald, aburind în mână, începerea primei întâlniri din acest an şcolar a **Cercului de lectură „O carte, vă rog!"**. Ca întotdeauna, adunarea a fost inedită, plină de energie, cu o atmosferă caldă, ce parcă te îmbia să citeşti... poezie! Participanții au propus, de această dată, o seară de poezie, revenindu-le drept „sarcină" alegerea versurilor favorite, scrierea lor pe postituri colorate, iar apoi lipirea lor prin ceainărie, pentru ca toată lumea să se poată bucura de frumusețea acestor versuri! Decorul astfel creat a fost magic, prietenos, călduros! Doar în câteva minute ceainăria s-a umplut de iubitorii lecturii, dornici să împărtăşească poeziile, versurile ce i-au marcat, le-au modelat personalitatea. Rând pe rând ni s-au „alăturat" **Esenin**, **Eminescu**, **Bacovia**, **Blaga**, **Nichita Stănescu** etc., versurile acestora îmbinându-se perfect într-un balsam al sufletului. Vocile superbe, calde ale celor două eleve din clasa

a X-a, **Giulia Croce** şi **Cristina Ene**, ne-au vrăjit, încremenind timpul, încât, timp de o oră şi jumătate, cu toţii am uitat de realitate, de prezent…

"ETERNUL MISTER FEMININ…"

După binemeritata vacanță de iarnă, iubitorii lecturii s-au reîntâlnit de această dată la librăria „Humanitas", pentru a discuta despre eternul mister… Femeia! Alături de noi s-a aflat colega mea de limba şi literatura franceză, Marcela Barbu, care şi-a lansat romanul „Esther et Xerxes"!

„MARATONUL DE CITIT"

Cu ocazia zilei de *23 aprilie*, ***Ziua Mondială a Cărţii***, librăria *„Humanitas Virgil Ierunca"* a organizat în colaborare cu cercul de lectură, *„O carte, vă rog!"*, un *„Maraton al lecturii"*, sub genericul **Tu citeşti - şi noi donăm!** O inițiativă demnă de apreciere, ce ar trebui, cu siguranță, continuată! Acest eveniment a avut un fond caritativ, deoarece, pentru fiecare participant la această acțiune, librăria a dăruit o carte unei persoane sau instituții care avea nevoie de ea. Tot ceea ce au trebuit să facă membrii cercului a fost să citească fragmente dintr-o carte pe care ei o considerau importantă – şi țineau morțiş s-o împartă cu ceilalți! Şi cum proverbul „După faptă şi răsplată" are întotdeauna şi parfum veridic, cei implicați în activitate au primit 20% reducere la orice produs din librărie!

„CARAVANA CU POVEŞTI…"

Marți, 28.04.2015, elevii claselor a VII-a D, a IX-a E şi a X-a F au avut plăcerea şi ocazia deosebită de a se întâlni, în Sala de Festivități a colegiului, cu scriitoarele **Adina Popescu** şi **Laura Grunberg**, precum şi cu **Matei Sâmihăian**, scriitor şi coordonator de proiect din partea Editurii „Arthur", în cadrul programului „CARAVANA CU POVEŞTI", un proiect inițiat de platforma online a cluburilor de lectură **www.eucitesc.ro**, împreună cu comunitatea scriitorilor de literatură pentru copii "Ordinul Povestitorilor". Iubitorii de lectură au dialogat cu scriitorii prezenți pe teme diverse, într-o atmosferă lejeră, optimist, cei prezenți fiind captivați de poveştile de viață care stau „în spatele" scriitorului de ficțiune: „O atmosferă frumoasă, lejeră, optimistă a domnit pe durata întregii acțiuni care m-a făcut să îmi doresc să mai particip la astfel de evenimente. Cu această ocazie am aflat partea omenească pe care o are oricare scriitor, partea lăsată în umbră de către perfecțiunea operelor aceastea. Un alt aspect, de data aceasta nou, a fost complexitatea care se ascunde în simplitatea poveştilor pentru copii pe care de bună zi le credeam puerile." (**Lorena U.**, clasa a X-a);

„Întâlnirea cu scriitori contemporani mi s-a părut întotdeauna o oportunitate unica de a vedea omul din spatele ficţiunii, mi-a oferit ocazia de a vedea că un scriitor este o persoană normala, ca noi toţi, care iubeşte, comunică şi asculta muzică „bună". Am învăţat că e bine să ai o fărâmă de inocenţă în tot ceea ce faci şi am observat că mulţi dintre noi ne-am maturizat mai devreme decât trebuia. Mi-a plăcut în mod special faptul că doamnele scriitoare au răspuns la toate întrebările cu lejeritate chiar dacă unele se refereau şi la viaţa personală. Cu toate că literatura pentru copii nu este pe placul meu am învăţat lucruri utile de care cu siguranţă o sa ţin cont. Participarea la această activitate mi-a făcut plăcere şi cu siguranţă mi-ar plăcea să se repete." (**Ioana P**., clasa a X-a); „Am simţit bucurie pentru că ambele autoare mi-au răspuns la întrebări,bucurie pentru că am vorbit deschis, mândrie pentru că cele două au putut să ajungă la şcoala noastră şi să ne vorbească despre cărţile acestora." (**Alexandra P**., clasa a VII-a).

„CĂLĂTOR ÎN LUMEA BASMELOR..."

Joi, 30 aprilie 2015, o nouă întâlnire a Cercului de lectură „O carte, vă rog!", i-a purtat pe mircişti în lumea mirifică a basmelor, „CĂLĂTOR ÎN LUMEA BASMELOR..."!Au „călătorit" în lumea mirifică a basmelor, unde totul este posibil, „redevenind" copiii îndrăgostiţi de eroii lor, care învinge întotdeauna răul! I-au „însoţiţ" eroii lui Hans Christian Andersen, Fraţii Grimm, Lewis Carroll, J.K.Rowling, Vladimir Colin, Ion Creangă. Apelând la imaginaţia/creativitatea lor, la talentul literar de care nu duc lipsă, această „călătorie" a fost una de neuitat graţie, mai ales, spiriduşilor din clasa a IV-a (membrii Atelierului de lectură şi scriere creativă „Spiriduşii Lecturii"), care au oferit celor prezenţi un spectacol extraordinar, prin interpretarea unor monologuri ale personajelor preferate!

Suntem convinşi de rolul benefic al cercului de lectură, de faptul că întâlnirile/temele propuse de noi au „prins" la tineri, ştiut fiind faptul că este nevoie de muncă, implicare, seriozitate, pasiune. Interesul pentru lectură în rândul elevilor a crescut şi privim cu optimism viitorul cercului nostru, iar cel mai bun feed-back îl reprezintă gândurile, opiniile, părerile participanţilor.

Festivalul Concurs Naţional de Poezie „Nicolae Labiş”

Prof. Mihaela Dorina Neacşu
Colegiul Tehnic *Petru Muşat* Suceava

Profesor titular de Limba şi literatura română la Colegiul Tehnic „Petru Muşat” Suceava, absolventă a învățământului universitar de lungă durată cu diplomă de licență, gradul didactic I obținut cu media 10 (zece).
Responsabil al *Catedrei de Limba şi literatura română* din 2002 şi responsabil al Cercului pedagogic Liceu Suceava+zona din 2007.

Fie ca ferestrele Şcolii să se afle întotdeauna luminate şi chemătoare! Dascălii şi şcolarii să-şi aducă aminte că sunt unii altora slujitori!
(Marcel Mureşeanu)

La Suceava, printre sărbătorile toamnei, în prag de iarnă, stă în calendar şi *Concursul Național de Poezie „Nicolae Labiş”*.Este un omagiu adus poetului, „Spiritul adâncurilor”, care a trăit „într-o altă lume”, „acolo unde numai frunzele / Amăgitoare-i neputințe sunt veştede”; un omagiu adus lui Nicolae Labiş”care va rămâne o amintire frumoasă”...

Ca în fiecare an, din 1972, şcoala noastră se pregăteşte de sărbătoare, ca să întâmpine poeții, ființe atât de puternice în fragilitatea lor. Ei, cei care scot din focul sacru zborul, ne-au trecut pragul de fiecare dată ca să imprime încă o urmă a trecerii lor eterate prin şcoala noastră. Aşa că, nu ne putem permite, ca în această încercare de consemnare a celor mai importante momente ale existenței noastre, să nu subliniem şi momentele cheie ale întâlnirilor cu poeții, întâlniri ce au devenit o tradiție.

Unii dintre ei au venit aici an de an, iar alții n-au mai venit. Ne ştergem lacrimile pentru cei ce nu vor mai putea veni şi ne reînnoim îmbrățişările pentru cei ce vor veni şi în anii următori.

Evenimentul, repetat an de an în noiembrie – decembrie, este un omagiu adus poetului Labiş, dar mai ales poeziei şi sensibilității față de care, în ciuda profilului acestei şcoli, unii dintre elevii şi profesorii noştri au un adevărat cult şi nu este un paradox pentru că prelucrarea lemnului cere dragoste şi sensibilitate.

Din decembrie 2000, evenimentul reprezintă şi un omagiu adus profesorului şi poetului Vasile Rusu care a inițiat aceste întâlniri şi a făcut din ele o tradiție a şcolii. Tot Vasile Rusu a inițiat cândva, prin anii 80, cenaclul „Orizonturi”, care mai târziu, în 1994, a căpătat un suflu nou, schimbându-şi numele în „Dosoftei”, alături de membrii căruia făcea posibile întâlnirile cu scriitorii din ce în ce mai încărcate de culoare spirituală şi emoție.

De altfel, cei doi poeți, par să-şi fi intersectat destinele. Controversați în viață, dar şi în posteritate, huliți de guri rele, însă mereu deasupra acestora, rămân un exemplu de putere a sensibilității pe care azi mulți o disprețuiesc, considerând-o depăşită.

În fiecare an, evenimentele aveau ceva special care venea atât dinspre personalitatea uneori nepământeană a oaspeților, cât şi din partea gazdelor (cărora li se alăturaseră în ultimii ani şi câțiva elevi şi preoți profesori ai Seminarului Teologic din Suceava). Se pregăteau eseuri şi poezii ale celor mai talentați elevi, expoziții de grafică şi pictură, microconcerte corale de muzică religioasă şi laică (dirijate cu deosebită dăruire şi talent de regretatul preot profesor al Seminarului, Alexandru Lăzăreanu) şi suplimente ale revistei „Orizonturi” dedicate evenimentului. Aproape de fiecare dată se scria frumos despre aceste evadări, în spirit şi suflet, în revista „Bucovina literară” sau în ziarele locale: „ Crai Nou”, din 4 ianuarie 1995 şi din 18 aprilie 1995 – Dumitru Brădățan; „ Bucovina literară”, numere cumulate, 5, 6, 7 / 1995 – Ion Cozmei; „Nord Press” din 23 decembrie 1994 şi din 3 octombrie 1995 – Constantin Hrehor, etc.

Concursul Național de Poezie „ Nicolae Labiş” a luat ființă în 1968. Ideea a aparținut deopotrivă, lui Alexandru Toma (ajuns mai târziu preşedinte al Comitetului Județean de Cultură şi Artă, pe care l-a condus timp de 14 ani) şi lui Marcel Mureşeanu, pe atunci vicepreşedinte al acestei instituții.

Era în momentul apariției județelor, iar Suceava culturală pierduse enorm prin desprinderea de Botoşani (Teatrul „Mihai Eminescu”, Filarmonica, Teatrul de Păpuşi, Memorialul de la Ipoteşti). Pierderea se resimte şi azi.

Primul preşedinte al Comitetului Județean de Cultură şi Artă, Eugen Pleşca, omul care-l cunoscuse pe Labiş, care îi iubea poezia şi încercase să descifreze semnificațiile secvențelor ultime ale destinului său tragic, a fost mereu aproape de festival. În lumea scriitoricească evenimentul, în premieră, a avut un oarecare ecou încă de la început.

Aproape trei sute de scriitori au venit, pe parcursul celor 42 de ediții ale concursului, la Suceava. Mulți dintre laureați s-au întors mai târziu ca invitați şi ca membri în jurii. Şezători literare şi alte festivități s-au petrecut în toate oraşele sucevene, dar mai ales la Suceava şi la Fălticeni, iar pelerinajul de la Mălini n-a lipsit niciodată.

Dintre liceele Sucevei, Grupul Şcolar nr. 2 (actualulColegiul Tehnic „Petru Muşat”) a fost unul privilegiat. Cred că în jumătate dintre ediții, cel puțin, concurenții premiați şi ceilalți oaspeți s-au aflat aici. Doi dintre profesorii şcolii, poeți prin toată ființa lor, Vasile Rusu şi Gheorghe Lupu au devenit gazdele noastre cele mai primitoare. Ceva mai târziu, dar cu aceeaşi ardoare, li s-au alăturat poeții Constantin Hrehor şi Romeo Istrati. Apoi toți directorii, toți profesorii şi toți elevii iubitori de literatură i-au primit extraordinar. S-au lansat zeci de cărți şi reviste, au avut loc recitaluri de poezie şi muzică memorabile. Au avut loc vernisaje de pictură, grafică şi sculptură, de excepție.Această relație îşi are frumusețea ei copleşitoare şi ar fi mare păcat să dispară. Vasile Rusu rămâne arhitectul ei cel mai important, el s-a zidit pe sine în şcoală şi strălucirea ei de azi îi adevereşte jertfa.

„Cum era şi firesc, organizatorii de la Suceava ai concursului „Labiş”, s-au legat mai mult de unii scriitori şi de unele reviste din țară, mai ales de aceia care, la rândul lor, s-au lăsat fascinați de Bucovina şi de ideea de a veghea la starea poeziei româneşti, alături de insomniacii poeți tineri, a căror „năvălire” nu putea fi oprită, chiar în acest „val” aflându-se puterea de a anihila, în bună parte, veleitarismul, imixtiunea politicului în casa literaturii şi grafomania juvenilă”, mărturisea Marcel Mureşeanu într-un interviu acordat profesoarei Mihaela Neacşu cea care a preluat astăzi coordonarea evenimentului.

Printre numele personalităților ce au onorat, cu prezența lor, Colegiul Tehnic „Petru Muşat” Suceava se regăsesc Eugen Simion, Mircea Martin, Sergiu Adam, Dumitru Radu Popescu, Laurențiu Ulici, Nicolae Prelipceanu, Anghel Dumbrăveanu, Marcel Mureşeanu, Andi Andrieş, Corneliu Sturzu, Ion Gheorghe, Adrian Popescu, Marian Popa, Ion Țugui, Radu Cârneci, Romulus Vulpescu, Constantin Cubleşan, Carmelia Leonte, Lucian Vasiliu, Gellu Dorian, Adrian Alui Gheorghe, Radu Florescu, George Vulturescu, Andrei Grigor, Paul Cernat, Vasile Spiridon, Adrian Dinu Rachieru, Negoiță Irimie, Florin Muscalu, Florin Diac, Cassian Maria Spiridon, Valeriu Stancu, Marius Tupan, Gheorghe Tomozei, Alexandru Dobrescu, Aurel Pop, Nicolae Băciuț, Tetyana Tatarchuk, Iurie Levcic, Vasile Tărâțeanu, Ilie Tudor Zegrea, Simion Gociu, Mircea Luțic,Liviu Antonesei, Emilian Marcu, Emil Brumaru, Andreea Brumaru, Ion Mureşan, Călin Vlasie, Ioan Es Pop, Liviu Ioan Stoiciu, Doina Popa, Leo Butnaru, Ilie Luceac, Lucian Vasilescu, Anca Mizumschi, Grigore Ilisei, Gavril Tărmure, Marius Chelaru, Nicolae Corlat, Mihaela Grădinaru, Ioan Ticalo, Nicolae Georgescu, Doina Rizea, Liviu Papuc, Valentin Talpalaru, Adrian Tion, Ioan Prăjişteanu, Dumitru Brăneanu, Cristinel Popa, Valeria Manta – Tăicuțu, Paul Gorban, Alexandru Peterliceanu, Margareta Labiş, Teodora Labiş Crețu, Vasile Timiş –Ministru secretar de stat.

Apoi, sucevenii, mulți şi statornici în prețuirea față de eveniment şi-n dorința de a-l remodela: Ion Beldeanu, Mihail Iordache, Victor T. Rusu, George Damian, Gh. Lupu, Mircea A. Diaconu, Roman Istrati, Nicolae Cârlan, Constantin Hrehor, Ion Manole, Ion Drăguşanul, Doina Cernica, Ion Paranici, Mircea Tinescu, Emil Satco, Rodica Dominte, Ileana Şutac, Pavel Blaj, Carmen Veronica Steiciuc, Liviu Dorin Clement, Constantin Arcu, Viorica Petrovici, Gabriel Daliş, Alexandru Ovidiu Vintilă, Ion Filipciuc, Elena Branduşa Steiciuc, Sabina Finaru, Monahia Elena Simionovici, Ion Cozmei, Gheorghe Patza, Rodica Mureşan, Elena-Maria Cuşnir, Liviu Popescu, Isabel Vintilă, Alis Niculică, Rodica Iordache, Aura Brădățan, Ion Mareş, Cezar Straton, Constantin Severin, Mihai Pânzaru PIM, Gica Pânzaru, Dan Florin Prodan, Georgiana Diaconița, Vlad Sibechi şi alții.

Un cuvânt aparte se cuvine spus despre sora poetului, Margareta Labiş (legată de poet atât prin consangvinitate, cât şi prin profesia de dascăl de literatură), nelipsită de lângă noi şi primitoare gazdă pentru toți, la Mălini. Merită amintite momentele generoase şi calde în care, ca un adevărat şi înțelept dascăl, explica elevilor resorturile intime ale poeziei, dar mai ales sensibilitatea cu care recita, an de an, „Moartea căprioarei”, ca pe o taină, în urma căreia ne descopeream, cu toții, mult mai bogați.

Succesul atâtor ediții ale *Festivalului Național de Poezie Nicolae Labiş* din cadrul parteneriatului cu şcoala noastră a certificat oportunitatea inițierii unui concurs, sub egida Festivalului, dedicat elevilor, motivat deopotrivă de interesul larg de care se bucură evenimentul şi de nevoia tinerilor înşişi de a se raporta critic la multitudinea de teme ale poeziei labişiene cu care sunt confruntați în toamna fiecărui an.

Desfăşurat sub denumirea de „Labiş la el acasă”, Festivalul Concurs de creații ale elevilor (desfăşurat, când la nivel interjudețean, când la nivel județean), aflat la cea de-a II-a ediție în anul şcolar 2013-2014, a avut ca scop formarea la elevi a unor reprezentări viabile despre valoarea poeziei lui Nicolae Labiş posibilă doar prin lectură aprofundată şi prin examinarea critică a textelor literare.

Concursul organizat în cadrul colegiului şi-a propus ca finalitate creații originale ale elevilor şi dezvoltarea capacităților de relaționare şi comunicare inter şi intrapersonală.

Festivitatea de premiere are loc, în fiecare an, în cadrul deschiderii oficiale a *Festivalului Național de Poezie Nicolae Labiş*, sub egida căruia se desfăşoară.

Discuțiile purtate ulterior cu elevii, profesorii şi părinții acestora au evidențiat faptul că această inițiativă, a profesoarei Mihaela Neacşu, s-a bucurat de un real succes, lucru demonstrat şi de dorința de continuare a proiectului şi în anii următori.

Netrecătoare, dincolo de cele bune şi mai puțin bune, au rămas poezia, cărțile şi dreptul la memorie a unui Poet: Nicolae Labiş !

Lectura prin intermediul activităţilor extracurriculare

prof. Ionescu Violeta,
Colegiul Tehnic „Dumitru Moţoc" Galaţi

Educarea tinerilor este nu numai un proces complex şi riguros, mereu provocator şi permanent, într-o continuă evoluție, dar şi o căutare în comun a sensului în viața omului, o comuniune a tuturor minților interesate în descoperirea, promovarea şi valorizarea dragostei şi a spiritului creator, necesare unei societăți moderne.

Lectura operei literare oferă reale virtuți formative, contribuind la transformarea elevului dintr-un element care contemplă într-un factor dinamic şi activ, capabil să recreeze o lume nouă, izvorâtă din paginile cărții citite.

Pentru ca elevii să redescopere frumusețea textelor literare şi, implicit, să-şi dezvolte sensibilitatea şi capacitatea de asimilare a ideilor exprimate atât de plastic de scriitori, se impune identificarea unor modalități de stimulare a interesului pentru lectură al elevilor, cum ar fi: şezătoarea literară, cercurile literare, medalioanele literare, zodiacul literar, concursurile pe teme literare, expozițiile de carte, excursiile literare, expozițiile de carte, atelierele de creații literare etc.

În toate activitățile literare pe care le-am realizat cu elevii mei, am avut ca scop educarea gustului pentru lectură prin participarea la activități extracurriculare pentru că, prin cultivarea plăcerii de a citi şi a interesului pentru lectură, elevii îşi pot îmbunătăți situația şcolară, dar şi dezvoltarea personală şi intelectuală.

Medalionul literar „Mihai Eminescu", ajuns la a patra ediție, s-a desfăşurat în cadrul **proiectului de o zi „Pe urmele lui Eminescu".** L-am omagiat, astfel, pe „Poetul nepereche": am vizionat un material despre viața şi opera lui Eminescu,s-au prezentat referate, s-au ascultat versuri eminesciene recitate de mari actori, muzică pe versuri de Eminescu, am realizat o expoziție de desene, s-au prezentat creații ale elevilor prin care era omagiat „Luceafărul poeziei româneşti" , s-au prezentat referințe critice, s-a organizat un concurs de recitare. La final, toți elevii participanți la activitate au primit diplome care i-au încântat şi motivat să se implice în continuare în astfel de activități.

Un altprilej de educare a gustului pentru lectură, poezie, frumos, a fost activitatea desfăşurată în cinstea zilei poetului Nichita Stănescu care a adus o mare contribuție la descoperirea şi stimularea talentelor şi aptitudinilor elevilor, la cultivarea pasiunii pentru artă, în general, la educarea elevilor pentru folosirea plăcută şi utilă a timpului liber, la dezvoltarea imaginației creatoare şi a sensibilității artistice, la încurajarea inițiativei şi independenței în acțiune şi la stabilirea unor relații mai apropiate între mine şi elevii mei, la dezvoltarea propriei personalități şi la stimularea realizării şi prezentării propriilor creații artistice. Activitatea s-a desfăşurat tot în cadrul unui proiect de o zi intitulat „Poetul şi dragostea". De data aceasta am organizat activitățile sub forma unui atelier de creație.Atelierul de creații literare dă posibilitatea elevilor cu o imaginație bogată să-şi prezinte creațiile literare şi plastice. Şi de acestă dată, elevii au fost recompensați cu diplome, dar şi cu câteva volume de poezii.

Prin intermediul Publicațiilor literare şcolaream încercat să concretizăm activitatea proiectelor literare, stimulând creativitatea elevilor, valorificând rezultatele muncii în colectiv şi dezvoltând dragostea şi devotamentul elevilor față de şcoala în care învață.Astfel, împreună cu elevii mei, am realizat revista şcolară „Vocea lui Moțoc" înregistrată la Biblioteca Națională, având cod ISSN.

Let's Celebrate Mihai Eminescu !

Prof. Creţu Elena Alina
Colegiul Tehnic „Petru Muşat", Suceava

Data de 15 Ianuarie 2015 nu a trecut neexploatată de elevii clasei a XI – a D – intensiv engleză de la Colegiul Tehnic „Petru Muşat" Suceava care au considerat că dețin suficiente cunoştințe pentru a traduce din opera marelui poet.

Zis şi făcut! Înarmați cu volume de poezie, cu dicționare tipărite sau virtuale, elevii şi-au ales poeziile pe care urmau să le transpună din limba lui Eminescu în cea a marelui Will.Activitatea şi-a propus să le dezvolte elevilor capacitatea de a înțelege mesaje transmise în mod figurat, să le îmbogățească vocabularul atât în limba română cât şi în limba engleză prin căutarea de sinonime, variante acceptabile pentru diverse structuri lexicale în ambele limbi, să le stimuleze imaginația şi creativitatea, să–i determine pe elevi să apeleze la cunoştințele dobândite anterior la limba engleză şi, nu în ultimul rând, să-i apropie de opera marelui poet român în mod creativ fără constrângeri dictate de rațiuni metodice.

Împărțiti în echipe de câte 4, elevii au avut la dispoziție 60 de minute pentru a traduce în limba engleză o poezie de cel puțin două strofe, la alegere, din lirica eminesciană.Activitatea nu a fost gândită ca o competiție, însă le-a fost adus la cunoştință elevilor faptul că cea mai reuşită variantă va fi publicată într-o revistă didactică.Prezența profesorului a fost una discretă, însă constructivă, acesta intervenind doar atunci când mesajul prea criptic al poetului îi punea în dificultate pe elevi.

Pe parcursul activității, până şi cei mai timizi elevi şi-au expimat şi susținut punctele de vedere personale în cadrul echipelor. Imaginația şi creativitatea elevilor au generat traduceri pe cât de ingenioase pe atât de surprinzătoare. În egală măsură, elevii cu un nivel mai scăzut de cunoştințe la limba engleză au dovedit că pot fi resurse de interpretare pentru colegii lor şi pot oferi abordări conotative interesante.

Implicarea, atitudinea pozitivită a elevilor, şi dorința manifestată de a relua experiența au reprezentat suficiente argumente pentru a proiecta activitatea pe parcursul semestrului al doilea. Astfel că în fiecare lună vom găsi 60 de minute pentru a forja în tiparele limbii engleze versul românesc.

În martie,vom vedea cum sună necuvintele în non-words, luna aprilie va aduce o schimbare de sens deoarece elevii vor fi puşi în situația de a traduce în limba română, un sonet shakesperean. În luna mai, lirica lui Blaga va fi cea tălmăcită în words, iar sfărşitul de an şcolar aduce cu el nu numai planuri de vacanță ci şi aminitiri din vacanțele unui scriitor moldovean, Ion Creangă. Elevii vor încerca să răstălmăcească dulcele grai moldovenesc din „Amintiri din copilărie" în elegantul speech englezesc.

În loc de concluzie, consider că este binevenit un rechizitoriu al beneficiilor acestei activități: caracterul interdisciplinar îi ajută pe elevi să-şi dezvolte/ îmbunătățească competențele de comunicare în ambele limbi. Apropierea de operele literaturii româneşti şi universale se face într-o manieră mai puțin controlată ceea ce contribuie la afirmarea şi consolidarea unei atitudini personale față de acestea cu o consecință imediată în planul încurajării elevilor față de lectură.Nu în ultimul rând, activitatea încurajează gândirea crtitică fapt ce se reverberează în dezvoltarea intelectuală şi emoțională a elevilor.

ÎnCântarea iubirii

Şi în acest an, în preajma zilei de 14 Februarie, elevii Colegiului Tehnic „Petru Muşat” Suceava „se-ndrăgostesc” alături de cei de la Colegiul Tehnic de Industrie Alimentară. Elevii s-au dovedit a fi perseverenți deoarce sunt deja la cea de-a doua întâlnire prilejuită de această dată, în care au încercat şi chiar au reuşit să-şi dovedească abilitățile de mânuitori de cuvinte şi făuritori de creații literare spre marea încântare a juriului.

În echipaje formate din câte trei elevi stabiliți prin tragere la sorți, liceenii de la cele douăunități de învățământ sucevene au trebuit să compună: o poezie formată din cel puțin două catrene, un cîntec de cel puțin două strofe şi un refren (a fost admis orice gen muzical, mai puțin manele) sau o poveste / narațiune de cel puțin 120 de cuvinte. Toate lucările au avut ca temă iubirea însă perspectiva, viziunea şi abordarea au rămas la latitudinea participanților.

Echipajele au avut de ales un singur gen artistic şi doar 60 de minute la dispoziție pentru a-şi concretiza creația. În creațiile lor, elevii au avut obligația de a folosi 5 cuvinte în posesia cărora au intrat, prin tragere la sorți, la începutul activității. Elevii au putut folosi cele cinci cuvinte la orice formă flexionară, cu sau fără articol. După expirarea celor 60 de minute regulamentare, fiecare echipaj şi-a prezentat creația în fața publicului. Deşi elevii şi-au realizat lucrările în limba română, ca element de noutate şi pentru a oferi o dimensiune interdisciplinară activității, în acest an, au fost încurajați să-şi transpună creațiile în limba engleză.

Fiind conştienți de faptul că elevii noştri au nevoie de stimulii necesari şi de uncadru propice pentru dezvoltarea gândirii creative şi potențarea imaginației, le-am oferit această oportunitate prin care ne-am dorit să promovăm dialogul şi comunicarea între elevii celor două licee în egală măsură oferindu-le ocazia să-şi cultive spiritul de colaborare şi să-şi dezvolte abilitățile de exprimare în limba maternă şi engleză. Efortul, creativitatea, imaginația, spontaneitatea deşi rezistente la orice formă de încadrare într-un clişeu de orice fel, s-au regăsit în diplomele pe care le-auprimit elevii la finalul activității.Muzicalitate şi emoție, delicatețe şi armonie, spirit ludic, fantezie şi optimism, simplitate şi efect, parodie cu arome, reflexivitate şi lirism au fost singurele matrițe în care au fost turnate imaginația şi talentul elevilor la momentul decernării diplomelor.

Miercuri 18 februarie 2015, aula CTIA plină de peste 100 de elevi, creații avangardiste, sau mai romantice, relatări ale unor experiențe personale puse pe seama unor personaje fictive, cântece care au ridicat sala în picioare, poveşti cu happy end, diplome, diverse mesaje pentru toți participanții... toate acestea vorbesc de la sine despre reuşita unei activități care a pornit din dorința de a-i face pe elevi să socialize dincolo de monitorul calculatorului în contextul unei provocări atât de dragi lor: alegerea celei mai potrivite verbalizări a trăirilor generate de un sentiment unic: IUBIREA.

Reflectări ale realității istorice în literatura română

Prof. Manicu Elena Carmen
Prof. Marinca Ana-Maria
Colegiul Tehnic Alexandru Domşa, Alba-Iulia

1. Literatura paşoptistă şi postmodernismul

În perioada 16.02- 20.02.2015 au avut loc activități de informare a elevilor şi de mobilizare a lor în derularea proiectului. Acestora li s-au prezentat scopurile, obiectivele şi planul de acțiune pentru activitățile cu caracter interdisciplinar. S-au stabilit tipurile de activități şi temele lor. Pe parcursul a două săptămâni (23.02-6.03.2015), elevii au avut timp să se documenteze, să strângă informații utilizând material bibliografic din biblioteca şcolii: dicționare enciclopedice, atlase istorice, hărți, dicționare de personaje literare şi de autori, opere ale scriitorilor/poeților români, cărți istorice etc. Aceştia au lucrat individual, dar şi pe grupe, sub îndrumarea profesorilor, fiecare grupă aducându-şi contribuția la realizarea materialelor finale: eseuri, prezentări ppt, desene.

Zilele de 12 şi 13.03.2015 au fost dedicate prezentării produselor şi aprecierii acestora în fața colegilor şi a profesorilor invitați. Acestea au cuprins: prezentarea de eseuri despre personalități istorice şi scriitori din perioada paşoptistă: Gheorghe Asachi, Vasile Cârlova, Ion Heliade Rădulescu, Cezar Bolliac, Grigore Alexandrescu, Andrei Mureşanu, Vasile Alecsandri, Nicolae Bălcescu; susținerea unor eseuri cu caracter interdisciplinar, care vizează implicarea marilor personalități în formarea conştiinței naționale şi a realizării idealurilor de unire:„Literatura paşoptistă patriotică-aspecte generale", „Idealul național în *Hora Unirii* de Vasile Alecsandri", *„Unirea Principatelor”* de Grigore Alexandrescu, „Andrei Mureşanu, creatorul imnului tuturor românilor", Vasile Cârlova şi poezia patriotică: *„Marşulromânilor*"; realizarea unei expoziții de desene cu tema: *„Unirea Principatelor Române”;* lecturarea şi recitarea de poezii patriotice. Aprecierea elevilor s-a concretizat în acordarea de note.

2. Raportul realitate/ficțiune – personalitatea istorică/personajul literar

Pe o perioadă de o săptămână (23.03- 27.03.2015) au avut loc acțiuni de informare şi mobilizare a elevilor. S-au comunicat scopul şi obiectivele activităților, s-au împărțit sarcinile de lucru, echipele în funcție de temele propuse. Sub îndrumarea profesorilor, elevii s-au documentat utilizând materialele bibliotecii şcolii, dar şi internetul (30.03-10.04.2015), cu scopul realizării produselor finale: eseuri, desene, prezentări ppt. Acestea au fost apoi susținute în zilele de 21-24.04.2015 şi au cuprins: prezentarea de materiale ppt având ca tematică: „Figuri legendare ale marilor domnitori români”: Ştefan cel Mare, Alexandru Lăpuşneanu, Mihai Viteazul, Vlad Țepeş, Mircea cel Bătrân; concurs între cele trei claseparticipante, cu întrebări vizând conținuturile prezentate; susținerea de eseuri pe teme precum: „Figura legendară a lui Ştefan cel Mare în drama *Apus de soare* de Barbu Ştefănescu Delavrancea", "Raportul realitate/ficțiune în nuvela istorică *Alexandru Lăpuşneanul”*, de Costache Negruzzi, „Portretul lui Mihai Viteazul în balada *Paşa Hassan*, de George Coşbuc", „Actul dreptății în viziunea autorului popular: *Dreptatea lui Țepeş*", „Condiția omului de geniu reflectată de personajul Mircea cel Bătrân din *Scrisoarea III*, de Mihai Eminescu". Elevii au fost notați la sfârşitul activităților.

Materialele elevilor au fost adunate într-un portofoliu al activităților extracurriculare, iar desenele au fost expuse în Biblioteca şcolii.

O paradigmă a spiritualităţii etnice: „Tătăroaica”, de Oscar Walter Cisek

Toader Alexandra-Florina, Clasa a XII-a U
COORDONATOR: Prof. dr. Popa Lenuţa
Liceul ,, Lazăr Edeleanu'' , Năvodari

1.PARADIGMA CĂUTATĂ

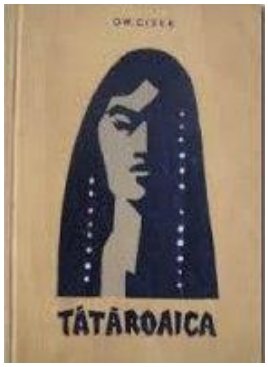

Apreciate ca fiind construcţii mentale acceptate larg, care oferă unei comunităţi temeiul pentru crearea şi consolidarea spaţio-temporală a identităţii de sine, paradigmele etnice pot fi căutate în surse diferite şi compuse din surse variate.Astfel: filosofia valorilor, codurile morale şi preceptele religioase, sistemele politice, literatura şi alte arte, eşafodajul juridic etc., atât în componenta lor populară, dar şi la nivelul superior, elevat, ne oferă matricea etnică a comunităţilor sociale.

Îmi propun ca, în cele ce urmează, să identific elementele mărcii culturale tătăreşti pornind de la textul în proză „Tătătoaica”, de O.W.Cisek. Le voi găsi, oare, într-o lucrare literară cu un titlu atât de sugestiv? La o primă lectură a cărţii (numită de critici : când nuvelă, când roman), s-au prefigurat îndeajuns; la o următoare parcurgere a cărţii, prezenţa lor îmi este evidentă, indubitabilă.

Se cuvine precizat faptul că, pornind de la carte, voi compune caleidoscopic o paradigmă a spiritualităţii etnice tătăreşti aşa cum era ea la începutul sec. al XX-lea, în balcanica lume a Balcicului nostru din Cadrilater...Luând termenul „paradigmă” şi în celelalte sensuri - „caz exemplar, model, protorip, situaţie ideală, structură, tip, arhetip, standard” („Dicţionar de filozofie”, p-523)- se înţelege, dintru început că voi găsi o paradigmă din *illo tempore* faţă de care prezentul este repoziţionat.

La fel de important de precizat sunt şi unghiul de vedere al autorului, precum şi raportarea mea, ca lector, ambele trecând printr-o filiaţie etnică. Astfel, Oscar Walter Cisek (6 dec. 1897-30 mai 1966) reprezintă un scriitor german din România („Tătăroaica” fiind scrisă în limba germană şi, ulterior, tradusă) , iar eu raportându-mă ca etnic român la o paradigmă tătărească transmisă pe filieră germană.

Sintetizând, voi spune că, eu-etnicul român, am căutat o paradigmă a spiritualităţii tătarilor din Balcicul de acum un veac citind şi recitind cartea „Tătăroaica”, lucrarea etnicului german din România , O.W. Cisek.

2.MESAJUL CĂRŢII „TĂTĂROAICA”, DE O.W. CISEK

În 1938, pe când regina Maria a României trecea în eternitate şi lăsa Balcicul ca loc al pelerinajului de suflet, „Tătăroaica”, lucrarea scriitorului O.W. Cisek, avea un deceniu de la publicare. În mod curios, deşi universul livresc este circumscris tocmai acestui topos al românilor (Balcic), din varietatea etnică chiar ei lipsesc cu desăvârşire, acţiunile fiind întreprinse de tătari, turci, bulgari şi greci. E un fel de a spune (*acţiuni întreprinse),*fiindcă dinspre personajul central, treptat-treptat totul se aşază în lumina interesului autorului/cititorului şi totul corelându-se spaţio-temporal.

Tătăroaica Muhibe, femeia abandonată de soţul ei indolent, Seifedin, mama micuţei Nairne, deschide universul cărţii prin postura cataleptică din care trebuie să găsească soluţia supravieţuirii autonome: „Timp de două zile Muhibe îşi privise nemişcată unghiile vopsite, nu mîncase nimic, stînd totuşi dîrză, cu picioarele întinse boiereşte, în faţa colibei scăldate

în soare şi pitită între stînci” (p. 5), „Sub cerul nesfîrşit, ținînd pas cu gîndurile stîrnite ale tătăroaicei, vremea lungă trecea încet; şi puținele nădejdi care-i mai stăruiau în suflet se prăbuşeau, deşi în fiecare din mişcările ei se vădea o voită moleşeală. Frumoasa Muhibe, încrezătoarea Muhibe aşteptase în tăcere şi alungase multe gînduri chinuitoare, izbucnise de multe ori într-un rîs pornit împotriva ei însăşi, pentru a goni orice tulburare, pîndise răbdatoare luni întregi, ghemuită în pragul casei, gata să treacă totul cu vederea, gata să primească orice mîngîiere, orice s-ar întîmpla. Dar acum amărăciunea o copleşise asemenea unor îndelungate aşezări de ape, cuvinte scurte şi aspre cu care dojenea fetița porneau acum dintr-un simțămînt de ruşinoasă, umilitoare neputință.” (p.5-6)

Frumoasa şi dârza Muhibe a desconsiderat convențiile patriarhale tătăreşti părăsindu-şi definitiv căminul părintesc pentru iubirea nestatornică a lui Seifedin. În fapt, fugise de acasă, din cătunul tătăresc apropiat, încropindu-şi o colibă mizeră şi izolată la periferia mahalalei tătăreşti a Balcicului. Acolo venise pe lume, în urmă cu trei ani, micuța Nairne, de acolo, mereu, contempla aceeaşi privelişte, acolo se retrăgea în singurătatea deznădejdii în care o aruncau delăsarea şi lipsa de susținere a soțului iubit, acolo trebuia să hotărască, acum, să răzbată în viață prin propriile-i forțe: ,,Muhibe stătuse multă vreme pe gînduri fără să ştie ce să facă pentru a-şi ajuta, sieşi şi copilei, să îndure mai uşor lipsurile acestor din urmă zile; privea acum cu ochii liniştiți la sclipirea nesfîrşită a mării şi, mai aproape, într-acolo unde coasta colțuroasă decretă a Balcicului ocolea arcul portului, unde izvoarele se prăvăleau în scobitura adîncă a rîpei, spre bătrînul țintirim, răscolit în chip ciudat de morminte necioplite, care sorbea lumina şi se prefăcea într-o pustietate. În depărtare se ivea doar o părere de strălucire orbitoare. Acolo se lăsa din nou verdeața peste tivul țărmului înaintat spre larg, pe care Muhibe se obişnuise de cîțiva ani să-l aibă în fiecare zi în fața ochilor. Neorânduiala clădirilor aşezate ca nişte cutiuțe în rafturi pe coasta de deal a oraşului nu punea stavilă priveliştii pe

care ochii ei se deprinseseră să o cuprindă în priviri fugare.

Muhibe urmări apoi cu privirea o măgăruşă care, urmată de puiul ei cu capul mare, urca încet, cu băgare de seamă pe pietrele stâncilor povârnite, iar dincolo, în lumina vicleană şi înțepătoare, abia se desluşeau pe întinsul coastei înalte cladirile scunde ale marii aşezări de tătari, asemenea unor falduri încremenite de piatră şi pulbere.” (p. 8)

Viața o soma pe Muhibe să întreprindă orice s-ar fi potrivit puterii ei pentru supraviețuirea micuței Nairne şi a sa: „Femeia era gata să rabde orice înjosire, numai să poată trăi din munca ei şi să nu mai fie nevoită să ceară ceva lui Seifedin. Supărarea o mîna mereu înainte. Îi treceau prin minte tot felul de gînduri, pe când pe fața alb-lucie a mării o corabie cu pînze se apropia de micul port. Voia să încerce să care saci cu grâne şi cazane cu apă pentru bogătaşii greci şi bulgari sau să-şi găsească de lucru la moară. Fără îndoială că s-ar pricepe. Ar putea să ajute la bucătăria vreunui birt sau să pietruiască o curte, doar brațele ei nu erau făcute din seu de capră, ci din cu totul alt aluat. ” (p. 10)

Față de trecutul apropiat, când, ca nevastă a lui Seifedin, încă mai era oarecum susținută de acesta, acum, Muhibe simțea somația disperării de a întreprinde ceva salvator excluzându-l pe bărbat din sensul vieții sale. Dar, în lupta pe care şi-o asumă cotidian, tătăroaica Muhibe va întâlni alți bărbați (pe grecul tihnit şi generos; pe hamalii din port şi pe voinicul Fevzulah, provocatorul viril; pe zgârcitul cafegiu Niemedin; pe elegantul proprietar al vilei trandafirii; pe bătrânul proprietar al prăvăliei cu zaharicale, care-o flatează spunându-i „că Nairne e o floare"(p-25); pe Ali, pescarul , căruia-i va schimba existența personală şi familială, existența ei însăşi fiindu-i schimbată de acesta; pe bătrânul negustor bulgar care-i achiziționează peştele prins; pe tatăl lui Ali, ambivalentul bătrân Abdula Habibulah; în fine, pe agricultorul bulgar singur, din locul îndepărtat de mare, unde „viața Muhibei află cel mai firesc rost al ei" (p.84). Mai puțin conturat, universul feminin al cărții este astfel tocmai fiindcă se centrează pe proeminența personajului principal - Muhibe. Astfel, cu excepția micuței Nairne (care-i mobilizează existența) şi a soției lui Ali, aşezata Fatime (care-i va da şansa de prosperitate cu prețul schimbării propriei şanse), Muhibe se raportează la celelalte femei anonime, neconfigurate cititorului, aşa cum sunt: vecina (în grija căreia rămâne uneori copila); bătrâna bucătăreasă a vilei trandafirii; bulgăroaica „bătrână şi linguşitoare" care-i va diminua şansa unei munci consecvente; „alte neveste de tătari, printre coşuri de zarzavat, butoaie cu miros ascuțit şi cârligele măcelarilor de care atârnau bucăți de berbec" (p. 49); sau cele „cinci femei înfăşurate în văluri" (p. 49) care-l înconjurau pe Fevzulah. În tot acest periplu derulat pe cele 85 de pagini ale cărții, scriitorul german din România, O.W. Cisek, ne relevă perspectiva sa, pe care eu, cititorul român, o decodific astfel: lupta unei tătăroaice dârze rămase singure, din periferia Balcicului începutului de secol al XX-lea, pentru schimbarea în bine, pentru şansa la viață a sa şi a fiicei sale.

3. PARADIGMA GĂSITĂ ÎN SCHIMBARE

În acord cu recenziile vremii publicate în limba germană despre versiunile inițiale ale cărții „Die Tatarin"(1928-1929), în zilele noastre se consideră (Gabriela Şandor) că lucrarea evidențiază caracteristicile etniei tătăreşti pe trei coordonate: spațiul exotic, cultura neamului şi prototipul feminin al tătăroaicei. Punctul de vedere exprimat este amendabil întrucât, personal, apreciez că tema smulgerii dintr-un tipar configurat pe fundalul vieții personajului feminin Muhibe este tocmai leitmotivul cărții.

De ce cred aceasta? Câteva ar fi argumentele. Mai întâi, că Muhibe – cea dârză, frumoasă, harnică, demnă (ca atâtea femei tătăroaice) a dat curs chemării inimii pentru aşezarea într-o viață nouă, prin căsătorie şi nu s-a conformat uzanțelor tradiționale, ancestrale, cutumelor. În antiteză cu Fatime, soția cuminte a lui Ali, precum şi cu „toate fetele măritate ale norodului tătăresc"(p.32), autorul prezintă: „Fatime avusese dintotdeauna parte de o soartă mai uşoară ca a ei, păşise în viață fără prea mari dorinți, nu fusese smulsă prin niciun pas greşit de la rosturile liniştite ale neamului lor. Mai ținea doar minte că la nunta ei, cu trei ani în urmă, toată mahalaua tătărească se prefăcuse într-un vîrtej năvalnic şi înveselitor, sărbătorind zile în şir unirea celor doi, în sunetele fonfăite, tremurate, behăite a zece cimpoaie, care adunaseră în jurul lor oaspeți din tot largul ținutului, precum şi pe cei mai buni călăreți ce-şi goneau bidiviii zburdalnici pe plaiurile întinse din spatele Balcicului. Când au năvălit cu coamele şi copitele dezlănțuite, mulțimea a izbucnit în chiote şi strigăte

de bucurie şi de minunare. Fatime, ca toate fetele măritate după vechile datini ale norodului tătăresc, nu a dus-o greu la începutul căsniciei ei, căci părinții şi rudele se străduiau să îi trimită ei şi tânărului soț de-ale mâncării şi tacâmuri care-ți luau ochii. Numai pe Muhibe îndărătnicia oarbă a sângelui o împinsese adânc în crunta sărăcie care o urmărea neînduplecată pretutindeni." (p.32)

În acelaşi timp, chiar aşezarea fizică a colibei familiale (la marginea periferiei tătăreşti) sugerează o opțiune de relativă autonomie (asumată sau impusă), de poziționare şi interioară, şi exterioară față de o comunitate de apartenență. Alegând să fie soția fără nuntă a lui Seifedin, cel neacceptat de familia ei, fugind din satul natal până în apropiatul Balcic, semeața Muhibe reuşea instalarea doar la periferia multiculturală.

Un alt argument, aflat în conexiune cu celelalte, vizează raportarea lui Muhibe la datinile, tradițiile neamului. Cât timp păruse a dăinui iubirea lui Seifedin, cel „cu făgăduielile lui amăgitoare" (p.18), îşi dăruiseră probe tradiționale ale relației lor: „Pe vremea aceea mai avea şi ea un cuvînt de zis, se lăsa uşor amăgită. Şedea, cu el alături, sub o ferestruie joasă, pălăvrăgind şi, între glume şi nimicuri plăcute, mestecând alunele şi migdalele pe care i le aducea el. Chiar şi inele şi cercei îi dăruise pe atunci Seifedin şi ea a fost destul de darnică pentru a-i strecura o batistă brodată de mîna ei, aşa cum cereau bunele datini tătăreşti." (p. 18) Apoi, treptat, datinile reveneau la suprafața vieții lui Muhibe şi a fetiței sale doar în singurătatea lor, dobândind stranietate prin aceasta şi pe un fond de deznădejde ascunsă de ochii lumii: „Voia să gonească din preajma ei imaginea acestei vieți potrivnice şi se porni să joace cu paşi grei, cu Nairne de mână, o horă nebunească în încăperea îngustă a colibei. Se topi cu totul în deşănțarea aceasta dureroasă, în dansul acesta deznădăjduit, până ce nu ea, dezlănțuită, ci firava copilă ceru să înceteze sălbaticul joc. Chiar în clipa următoare degetele Muhibei alunecară peste şalvarii ei fluturători." (p. 32) Mai mult, atunci când, „nu-ți venea să te mai gândeşti la ceva, ci doar să mai simți în gură gustul mâncării sau să ronțăi ceva dulce" (p.47), când se simțea ocrotită în căminul ei,„chiar dacă viața din afara colibei mai stârnea, ca un armăsar dezlănțuit,necazul cuiva" (p. 47), când toată ținuta ei avea „ceva de stăpân cutezător şi mândru" (p. 48), minimaliza tradiția. Le considera, astfel, „înfăşuratele acelea" pe femeile care-l înconjurau pe uriaşul Fevzulah (cel care-i asmuțise simțurile şi-i apărea în coşmaruri). În vizită la Ali şi Fatime, Muhibe pare impasibilă la cultivarea tradiției în mediul familial al gazdelor, la inițiativa lui Abdula Habibulah: „Înainte de plecare, nesăbuitul bătrîn prefăcea de obicei orele amurgului într-o adevărată petrecere care o îndemna pe Muhibe să uite de casă şi de somn. Clipind des din ochi, Abdula scotea din buzunar un caval turcesc şi fluiera un cântec săltăreț ca neastâmpărul unui ied, care se înălța, se răsucea şi o lua de la început, în timp ce Fatime, stârnită de sunetele zvăpăiate, se înveselea în aşa chip, încât lua uneori din cui o tobă din piele de măgar, pe care bătea măsura cu degetele. Nairne avea atunci de ce să se minuneze şi toată fața îi râdea de plăcere. Numai mamă-sa zăcea ca un butuc, pe pernele împrăştiate ale divanului, fără să ia seamă la glumele lui Abdula Habibulah, iar Ali stătea deoparte, amărât şi mut."(p.74-75) Muhibe „simțea că sunetele cavalului şi fumul de tutun nu se potriveau cu viața ei" (p.76),însă, prudent, O.W.Cisek adaugă: „Nu şi-o spunea, fireşte, nici ei însăşi, căci pentru aceasta ea, cea veşnic amenințată de frig şi de oboseală nu era destul de chibzuită. Îi făceau silă cuvintele cu două înțelesuri ale lui

Abdula Habibulah şi privirile tovarăşului ei de muncă şi nu-i plăcea că trebuia să se minuneze de rochiile Fatimei. Tătăroaica ştia bine că Ali nu putea să o mai scoată singur la capăt şi că nici la primăvară nu va ieşi la pescuit decât cu ea împreună. Totuşi era stăpânită de un simțământ de nedesluşită apăsare." (p.76)

În fine, argumentul plecării forțate a lui Muhibe şi a fetiței sale, departe de Balcic, într-un loc al agriculturii, ca principală ocupație, dublat de faptul că numai acolo personajul principal al cărții mai acceptă, fizic , iubirea (unui bulgar,însă) susține teza mea. Autorul spune: „Când se crăpă de ziuă şi Nairne deschise ochii, bucuroasă că are voie să călărească pe dobitocul sur, o altă şosea se ivi în fața ochilor Muhibei ale căror priviri se ridicau arar. Călca lângă măgăruşă de parcă ar fi împărțit cu ea greutatea boccelei, de parcă ar fi dus ea însăşi o boccea, dar una cu mult mai grea de dus ca legătura cu cele câteva biete lucruşoare de alături. Se stăpîni şi îndură cu răbdare totul. Soarele se înalța; lumina lui mângâie umerii înguşti ai copilului, cârlionții lui ca pana corbului şi scaldă apoi în lumina lui blândă ogorul dornic de căldură. Ore, pe care nimeni nu le număra, treceau una după alta şi rămâneau în urmăodată cu marea, care de mult se îndepărtase ca şi cum n-ar mai fi fost. Muhibe nu cunoştea locul. Unde oare se sfârşeşte drumul ei? Păşea peste propria ei moliciune, peste istovirea ei ca peste nişte crăci uscate şi trosnitoare. Şi apoi din nou scârțâiră sub tălpile ei goale zgrunțurii unei şosele proaspăt pietruite. Dar pe neaşteptate se ivi, alături de câmp, o curte țărănească înconjurată de grajduri şi şoproane şi o fântână. Într-acolo se îndreaptă ea şi văzu un plug răsturnat şi vite bălane legănîndu-se pe picioare."(p. 82-83)

În acelaşi timp, pe fundalul vieții purtătoarei unei paradigme culturale în schimbare (ea nefiind singura excepție în lumea feminină tătărească), se derulează elementele unei continuități întemeiate ancestral. Ele ne sunt date de: trăsături fizice şi psihice ale personajelor, limbajul lor, simbolistica religioasă a geamiei şi minaretelor, ocupațiile specifice, vestimentație şi accesorii, arhitectura, bunuri culinare valorizate, floră şi faună, onomastica, raportarea culturală proprie la spațio-temporalitate. Deloc întâmplător, în firul epic al cărții „Tătăroaica", de O. W. Cisek, găsim o condensare de repere culturale etnice din Balcicul începutului de secol al XX-lea. Astfel, complexitatea nativă a firii lui Muhibe (ponderată prin autocenzura educației etnice) iese în evidență în toate împrejurările vieții, dar, îndeosebi, în raportarea la situațiile critice (ca exemple: confruntarea cu Fevzulah, Seifedin, cu Ali etc.). De asemenea, fizicul său tipic (păr ca pana corbului, fața ei de culoarea lemnului de nuc, obrazul lat, buzele cărnoase, trupul puternic îi dau un farmec personal conştientizat.) Interesant sunt creionate şi alte portrete etnice: al lui Seifedin (cel care „îngrijise, căscând, pomii şi vița-de-vie"- p.71şi stătea ceasuri întregi în cafenea); al lui Fevzulah, uriaşul muncitor şi primejdios care-o numise pe Muhibe „mai vrednică" (p. 22) decât alte femei; al Fatimei, soția lui Ali, care-l considera pe acesta „pasărea de aur" (p. 55), aducătoare de belşugul casei.

Limbajul lui Muhibe este mai mult unul intern, în acordul cu spațiul şi cu timpul. Când se exteriorizează, transmite adevărul (ca acela despre caliatea rea a mâncării oferite de bucătăreasa vilei trandafirii; ca în duelurile cu Fevzulah, Seifedin şi Ali), sau declanşează adevărul (ca în destăinuirea Fatimei sau în gângâveala naivă la care-l redusese pe Ali).

Cafenele, cafele şi hamali, şoproane de tutun, pescari, peşte, samsari şi negustori, acadele, pâine

neagră, măr, mălai, turte coapte de mălai, turte uscate de nuci, carne de oaie, brânză de oaie, carne uscată de berbec, acadele cu susan, ciubuce de zahăr, dulceață (de nuci, smochine, trandafiri), lumânări de seu- toate acestea configurează cultural paradigma etnică. Lor li se adaugă geamia şi minaretele, şalvarii viu colorați, cerceii, inelele, lacul unghiilor femeieşti, pieptarul, papucii scârțâitori, turbanele, fesul, basmaua de la gât, surtucul, întărind apartenența la o matrice culturală a tătarilor.Casele „asemenea unor falduri încremenite de piatră şi pulbere" (p.8) fac „mahalaua tătărească tăcută, iar locuitorii ei- însingurați". (p.30).

Flora şi fauna conferă şi ele acel aer „exotic" la care făceau referire recenziile germane ale cărții din anii '30. Aluni, migdali, smochini, trandafiri, indrişaim, rodii cresc laolaltă cu docilii şi harnicii măgari ai locului.

Nu în ultimul rând, o sugestivă onomastică (menționată până aici) evidențiază apartenența la etnia tătarilor, care a atribuit un anumit rost, tâlc numelor feminine şi numelor masculine.

Şi, dincolo de toate, dar încorporându-le, spațio-temporalitatea multietnică a Balcicului începutului de secol al XX-lea, la care Muhibe şi ai săi se raportează specific. Spune autorul: „Tătăroaica stătea la o parte, pe un mic povârniş al țărmului abia acoperit de rare fire de iarbă, iar pe umerii ei se odihnea cerul, care începea să se cufunde în lumina serii ce se apropia cu deznădejdea neopritului ei mers." (p. 33) Comparată cu „nevasta lui Han-Tătar" (p. 61), Muhibe aplică mereu ceea ce-i spusese propria-i fiică („Nu plânge! Să nu-ți fie frică !" – p. 47), ştie să o ia de la început şi câştigă pariul cu viața.

Aceasta este şi lecția pe care cred eu că o dau în istorie etnicii tătari. Cu o matrice culturală proprie, supusă relativelor schimbări de paradigmă, rămân printre câştigătorii vieții, asumându-şi sinuozitățile ei.

Bibliografie :

1. O.W. Cicek- ,, Tătăroaica" (traducere de I. Cassian- Mătăsaru) , Editura de Stat pentru Literatură şi Artă, Bucureşti, 1958
2. Sergiu Anton Berceanu - ,, Dicționarul explicativ al elevului", Editura Bogdana, Bucureşti (p. 315-definiția inițială a cuvântului ,, paradigmă")
3. ,, Dicționar de filozofie " (colectiv de autori) , Editura Politică, Bucureşti, 1978
4. Gabriela Şandor- ,, Aspecte de transfer cultural în *Tătăroaica,* de Oscar Walter Cicek ", în http://reviste.ulbsibiu.ro/gb/GB29/RezumatGB29_Ro.pdf
5. Imagini – http://www.anticariatplus.ro/img/produse/Tataroaica-22ccb7.jpg http://alexandralazarescu.ro/wp-content/uploads/2014/06/regina-maria1.jpg http://www.imagoromaniae.ro/images/detailed/0/balcic-vedere-generala-188.jpg

Odă Baştinei Verejeni

Guţan Olesea, clasa a X- a E
Liceul cu Program Sportiv Suceava

Legenda satului Verejeni

Cică, demult, povârnişurile dealului pe care e aşezat satul Verejeni erau acoperite cu păduri de stejar şi păşuni întinse. Pe aceste locuri se aşezase cu traiul o femeie pe nume Vera. Ea cunoştea multe plante medicinale. Îi mersese vestea peste multe văi şi dealuri, astfel încât veneau la dânsa suferinzi din toate colțurile pentru a se lecui. Într-o zi au sosit oameni tocmai de prin părțile Bugeacului şi au găsit bordeiul pustiu. Mătuşa Vera se stinsese din viață în urma unei ploi torențiale. Necăjiții au găsit în bordeiul ei multe leacuri gata pregătite şi s-au apucat să fiarbă plantele, să guste din zeama lor, iar mulți dintre ei s-au vindecat. Atunci ei au hotărât să rămână pe aceste locuri şi să întemeieze o aşezare omenească, care, la început, a fost numită Vereni, mai tîrziu s-a schimbat în Verejeni,

nume ce îl poartă localitatea până în prezent.

Tradiţii şi obiceiuri

Crăciunul este o zi sfântă pentru toţi consătenii. În această zi minunată, copiii merg pe la casele oamenilor vestind naşterea Domnului Iisus Hristos, prin intermediul celor mai frumoase colinde transmise din strămoşi, păstrate şi valorificate an de an.

De Bobotează, ziua luminată în care a fost botezat Iisus, creştinii satului sărbătoresc cu multă dragoste, plecând la biserică după sfânta agheazmă cu care stropesc în gospodăriile lor.

Toţi oamenii ştiu că, de Florii, Iisus Hristos a intrat în Ierusalim. Creştinii, văzându-L, s-au minunat şi au aruncat înaintea Sa câteva rămurele de sălcii. În ziua de Florii, în biserica satului, preotul dăruieşte credincioşilor

crenguţe de sălcii pentru a se bucura cu toţii de intrarea Domnului în Ierusalim şi pentru a avea mereu linişte şi bunăstare în familii.

În ziua sfântă de Paşte, creştinii sărbătoresc Învierea lui Iisus Hristos. În dimineaţa acestei zile, mama pregăteşte un vas cu apă în care pune un ou roşu, unul nevopsit şi câţiva bănuţi. La început ne spălăm cu oul roşu pentru a fi rumeni şi frumoşi, apoi cu oul obişnuit pentru a fi mereu cinstiţi şi curaţi ca lacrima, şi nu uităm nici de bani, pentru a fi îndestulaţi tot anul cu de toate. După aceasta, toată familia se aşază la masă pentru a gusta din bucatele sfinţite în seara din Ajunul Paştelui.

Paştele Blajinilor este sărbătoarea celor plecaţi în nemurire. Foarte multă lume se adună în cimitirul din sat pentru a slăvi memoria celor care au plecat în nemurire, aprinzând o lumânare la mormântul răposatului şi împărţind pomană de sufletul acestuia. Se crede că, datorită lumânărilor aprinse şi a pomenilor, sufletul celor trecuţi în nemurire va fi iertat de păcate în lumea cealaltă.

Caloianul este un obicei străvechi în satul Verejeni. Ori de câte ori este secetă, oamenii din sat, împreună cu preotul, merg la hotare, însoţiţi de cântece bisericeşti, să aducă ploaia. Cu câteva zile înainte de a face acest ritual, localnicii fac păpuşi pe care le îngroapă la hotar. Toţi se adună într-un cerc, cântă şi rostesc cuvinte de aducere a ploii.

Zile însemnate din Verejeni

21 octombrie - ,,Ziua Satului Verejeni”

În satul Verejeni a devenit o tradiţie ca, la sfârşit de octombrie, să fie sărbătorită Ziua Satului, zi în care comunitatea se bucură de roadele unui an de muncă. Sărbătoarea începe cu un târg de produse agricole, organizat de agricultorii locali şi invitaţi din satele megieşe, urmează o expoziţie cu bucate tradiţionale, toţi participanţii primind diplome. Ca închidere a sezonului sportiv, este organizată trânta tradiţională, tinerii luptându-se pentru pui, cocoş, iepure şi berbec. Programul sărbătorii continuă cu un concert la care participă instituţiile săteşti, Grădiniţa de copii, Gimnaziul Verejeni, Căminul Cultural şi Colectivul Vatra. Sunt felicitaţi copiii născuţi în anul curent şi omagiate persoanelor născute la data de 21 octombrie.

Sărbătoarea este încheiată cu Hora Satului. Toţi sătenii dansează în jurul unui rug şi sunt înveseliţi, în fiecare an, de câte un ansamblu de artişti de la Bălţi sau chiar interpreţi veniţi de la Chişinău. În unul din anii trecuţi au bucurat auzul consătenilor artişti emeriţi precum Zinaida Julea, formaţia Zdop şi Zdup, Cezara, Anişoara Puică şi mult aşteptatul Laurenţiu Popescu cu care verejenenii se mândresc enorm deoarece este originar din sat. Această zi este minunată şi toţi speră ca, pe viitor, Primăria să organizeze sărbători şi mai frumoase şi interesante.

Colectivul Vatra
Trânta din Verejeni

6 mai - Sărbătoarea Sfântul Gheorghe şi hramul localităţii

În ajun, gospodinele, ca nişte furnicuţe, se pregătesc cum ştiu ele mai bine. În zilele premergătoare hramului, acestea fac curăţenie în toată curtea, văruiesc, vopsesc porţile şi îşi pregătesc rezerve de produse alimentare pentru ospăţul specific localităţii, ce va urma în ziua de hram. Localnicii, de asemenea, nu uită să pună brazde la porţi, fiindcă este un obicei din moşi - strămoşi .

Dimineaţa acestei zile însemnate începe pentru fiecare cu slujba religioasă, apoi se întinde o masă mare în curtea bisericii la care participă toţi sătenii.

Hramul bisericii satului Verejeni poartă numele „Sfântului Gheorghe”. Se crede că acest sfânt este protectorul lăcaşului şi al membrilor localităţii noastre. Ca în majoritatea localităţilor, hramul satului este sărbătorit o dată în an, păstrând tradiţiile şi obiceiurile specifice. De hram, vin în ospeţie prieteni, rude, vecini din alte sate. Oaspeţii sunt primiţi cu braţele deschise şi serviţi cu cele mai gustoase bucate.

Când noaptea se lasă peste sat, lăutarii încep a înteţi atmosfera de sărbătoare pentru că flăcăii organizează hora satului sau jocul, aducând lăutari vestiţi. La horă vin toţi locuitorii satului şi, cu mic, cu mare, cântă, dansează şi petrec până dimineaţa.

Bibliografie

1. Gherman, Olga, „Pe paginile veacului Verejenian”, Chişinău, Editura Univers Pedagogic, 2008;
2. Mârzâncu, Iulia, „Istorie şi memorare locală”, Chişinău, Editura Litera, 2012;
3. Nastas, Gheorghe, Colecţia de documente adunate şi publicate în 2001, Chişinău, Editura Universul.

Cartea – izvor de bucurii

Băcăoanu Ioana, clasa a IV-a B,
coordonator bibliotecar Dâncă Cristina
Liceul Tehnologic Adjudeni

De când am desluşit taina cititului, am aflat că întotdeauna cărţile pot fi izvoare nesecate de inspiraţie. Ori de câte ori deschid o carte, mi se deschide o fereastră spre o lume magică plină de idei, informaţii şi fantezii. Cărţile sunt scrise de autori care mai de care mai inspiraţi, care mai pricepuţi şi mai informaţi. Povestea unei cărţi citite nu se termină când se închide ultima filă, ci continuă mereu în imaginaţia noastră.

Cărţile pot să ne comunice tot ceea ce noi avem nevoie. Unele sunt ştiinţifice, altele sunt pedagogice (manualele şcolare), unele sunt de poveşti altele de poezii.

Mie, în mod deosebit, mi-a plăcut cartea „Minunea” scrisă de R.J. Palacio.

La prima vedere, coperta nu m-a atras, dar citind cartea am primit o adevărată lecţie de viaţă, iar personajul principal, Auggi, a devenit un model de ambiţie şi curaj pentru mine.

Citind această carte, eu am reuşit să duc un lucru până la capăt; am descoperit cât sunt de norocoasă în comparaţie cu alţii, şi am mai învăţăt că a fi diferit nu este un lucru rău.

De-ar fi ca eu să scriu o carte
Aş pune-n paginile ei
Poveşti cu tâlc şi fascinante
Pline de farmec şi idei.

Prieten drag şi de nădejde
Pe noptieră zilnic stă,

Când am nevoie de-o idee
Întotdeauna carte-mi dă.

Cartea-i izvor de bucurie,
Comoară de mărgăritar,
Safir neprețuit se ştie
De la poeți primit în dar.

Cartea – izvor de bucurii

MihaicăEmanuela, clasa a IV-a B,
Coordonator bibliotecar Dâncă Cristina
Liceul Tehnologic Adjudeni

Cartea, pentru mine, este ca un tărâm minunat de poveşti, unde se petrec multe aventuri şi totodată descoperi personaje de tot felul: bune şi rele, fantastice şi haioase, înțelepte şi curajoase.

Noi avem nevoie de cărți deoarece ele ne luminează calea şi ne ajută să devenim oameni.

Autorul este persoana care dă viață cărții pe care o scrie încetul cu încetul, cu multă dragoste pentru a ne împărtăşi nouă tainele minții şi ale sufletului.

Cărțile sunt obiectele magice care ne dezvăluie frumusețea poeziei, dar şi cheia întâmplărilor din poveşti.

Mie mi-a plăcut cartea „Misterele matematicii" deoarece am descoperit multe lucruri noi începând de la apariția cifrelor la diferite popoare până la trucuri de magie cu numere.

Toate cărțile citite mi-au oferit bucuria de a pătrunde în lumea lor fermecată şi de a afla lucruri noi şi interesante.

Un personaj cu totul special care m-a fascinat a fost Ulise din „Odiseea"deoarece a înfruntat timp de 24 de ani toate greutățile pentru a-şi revedea patria şi familia, fiind ajutat de prieteni şi cu ajutorul zeiței Atena.

Cartea, pentru mine, rămâne un prieten adevărat deoarece nu m-a dezamăgit niciodată, ci dimpotrivă, mi-a luminat mintea.

De aceea, dacă aş scrie o carte aş dori să transmit frumusețea şi splendoarea unui suflet de copil.

Creația este o căutare ce implică profunde trăiri sufleteşti

Mirabela Talabur-Horja, clasa a VIII-a
Şcoala Gimnazială Nr. 3 Stânceşti(Bunteşti), jud. Bihor
Prof. coordonator Ştef Angelica

Putem oare vorbi despre creație fără a menționa creatorul? Putem înțelege cu adevărat o creație fără a-i cunoaşte creatorul? Vor putea exista vreodată una fără cealaltă?

Făurirea unei opere necesită timp îndelungat, implică profunde trăiri sufleteşti şi toată atenția artistului. Pentru a crea trebuie să cauți, să nu renunți, să-ți dezvălui ție misterele vieții şi, din dragoste pentru omenire, să transmiți mai departe ceea ce ai descoperit.

O creație desăvârşită înseamnă zile întregi de meditație, zeci de file scrise şi rescrise, zile de căutare şi aşteptare, talent şi inspirație.

Acestea le-am aflat citind pagini de proză, poezie şi teatru. Am descoperit că scriitorul Ion Luca Caragiale rescria de zeci de ori un text, până când îl considera demn de citit. Creația sa a fost citită de câteva generații , a trecut şi va trece prin mâinile criticilor literari care, în cea mai mare parte, o admiră şi o elogiază.

Orice mare artist are ca sursă de inspirație universul, lumea pe care o descoperă cu uimire şi admirație. La Eminescu regăsim frumusețea naturii şi dragostea adevărată, pură, istoria, viața, copilăria, meditația asupra timpului, Caragiale ne farmecă şi ne luminează înfățişându-ne scene din viața de zi cu zi, satirizând anumite obiceiuri, pentru că principiul său călăuzitor este:

”Ridendo castigat mores”, Slavici, „premergător şi explorator al frumuseților graiului şi sufletului poporului nostru”(G. Galaction), ne dă învățături.

Scriitorii români şi cei universali valorifică operele populare, acestea au constituit mereu un filon de aur pentru toţi iubitorii de frumos, toţi cei care simt cu intensitate deosebită creația divină. Pentru ca noi, cititorii, să putem pătrunde înţelesul unei astfel de creații trebuie ”să învățăm să ascultăm cărţile”(aşa îşi sfătuia discipolul *Anibalector*, personajul din romanul ”Cititorul din peşteră” de Rui Zink). Atunci vom înțelege că o creație implică profunde trăiri sufleteşti.

Stea călăuzitoare

Florina-Ioana Jude, clasa a VIII-a
Şcoala Gimnazială Nr. 3 Stânceşti(Bunteşti), jud. Bihor
Prof. coordonator Ştef Angelica

Carte - suflet blând,
Vino înspre noi cântând,
Du-ne pe spinări de cai înaripați
Să-ntâlnim zâne, spiriduşi şi feciori de împărați.

Ia-ne pe corabia ta încăpătoare,
Să plutim pe mare...
Lasă-ne să explorăm ținuturi neumblate,
Învață-ne să înălțăm palate.

Descifrează-ne slova tulburătoare
Şi ne fii mereu stea călăuzitoare.

La recomandarea dumneavoastră...

- Ana Ruse, Strălucirea din ambră
- Oscar Walter Cisek, Tătăroaica
- Jason Brink, *Dac-aş fi o muscă*
- Piotr Bednarski, *Zăpezile albastre*
- Richard Bach, *Pescăruşul Jonathan Livingston*
- Mihail Sebastian de *Accidentul*
- Kate Morton, *Orele îndepărtate*
- Martin Suter, *Un prieten perfect*
- William Golding, *Împăratul muştelor*
- Janice Y. K. Lee, *Profesoara de pian*
- Mihail Drumeş, *Scrisoare de dragoste*
- Mihail Drumeş, *Invitație la vals*
- Goethe, *Suferințele tânăruluiWerther*
- James Joyce,*Portret al artistului la tinerețe*
- Virginia Wolf, *Anii*
- Sam Christer, *Moştenirea Stonehenge*
- Nic Fields,*Hannibal*
- Agatha Christie,*Moarte în nori*
- Jojo Moyes, *Ultima scrisoare de dragoste*
- Cella Serghi, *Genţiane*
- Christopher Reich,*Legea conspirației*
- Lev Tolstoi,*Învierea*

La gastronomie et la cuisine française

Prof. Sterian Adina
Şcoala Gimnazială Fîntînele

L'importance de la cuisine et de la gastronomie dans la vie des Français est décrite de la façon suivante: « Les Français mangent bien. Pour eux, la qualité de la nourriture compte, mais ils mangent aussi pour le plaisir. Ils aiment parler de cuisine. Les hommes autant que les femmes aiment discuter des plats et des recettes »[2]. La tradition de « l'art de la cuisine française », sa variété et sa finesse se sont développées tout au long des siècles. Le premier sujet de conversation des Français est représenté par les plaisirs de la table et la gastronomie. Ils ont rédigé un grand nombre d'ouvrages, guides, livres de recettes, livres de grands cuisiniers, aussi beaucoup d'émissions de radio et de télévision. Les plus célèbres sont le guide Michelin, le guide Gault et Millau. Tout au long des siècles, Carême, Vatel, Curnonsky ont élevé la gastronomie au rang d'art. Le maître de la nouvelle cuisine est Bocuse Paul.

La gastronomie du quotidien se transmet de génération en génération; une gastronomie faite des produits régionaux et de traditions familiales. Les ingrédients les plus utilisés dans la cuisine française se remarquent les fromages (« Comment voulez-vous gouverner un pays qui a trois cent cinquante sortes de fromages ? »[3] a exclamé le général de Gaulle à un moment donné), les baguettes, les fruits de mer, le foie gras et l'ail. Molière disait « Il faut manger pour vivre et ne pas vivre pour manger»[4]. Dans le livre « À l'heure actuelle » est décrit le goût des Français en ce qui concerne la cuisine française: « Malgré cette sentence, les Français ont été toujours très sensibles aux plaisirs de la table dont la tradition remonte au moins au XVIIe siècle »[5]. On

n'oublie pas l'importance du chocolat dans la cuisine française et le fait que les desserts sont la partie très attendue d'un repas, tout comme les vins et le champagne.

[2] Bénitez M., Kavanagh B., Sidwell D., *En France*, WSOY, Helsinki, 1996,p. 24
[3] http://dicocitations.lemonde.fr/citations/citation-6783.php
[4] http://www.linternaute.com/proverbe/630/il-faut-manger-pour-vivre-et-non-pas-vivre-pour/
[5] Bonato L., À l'heure actuelle, Dossier de civilisation française, Nouvelle Édition, Turin, 2003, p. 26

Androginul, un pricipiu al perfecţiunii cântat în opera lui Adrian Păunescu

Prof. Groza Claudiu, Şcoala Gimnazială Fîntînele

„Din coasta pe care o luase din om, Domnul Dumnezeu a făcut o femeie şi a adus-o la om"

(Facerea, cap. 2:22)

Iubirea... Iubirea a fost şi este cel mai frumos sentiment cu care a fost binecuvântată omenirea de către Dumnezeu. Miturile despre originea sexualităţii au loc de cinste printre numeroasele materiale mitice explorate de antropologie. Jean Libis este de părere că forţele originare, cele care există înainte de origine, undeva în *illo tempore*, trebuie să aibă un caracter androgin.

Unul dintre filosofii care au cântat cel mai mult iubirea a fost Platon, aşa cum însuşi Schopenhauer a recunoscut: „Cel care s-a ocupat cel mai mult de iubire este Platon, cu deosebire în *Banchetul şi Phaidros*".

Tema lucrării mele, este una preferată de mulţi scriitori, mulţi muzicieni au cântat-o şi mulţi pictori au ales-o şi i-au dat viaţă prin culoare: iubirea. Iubirea s-a născut o dată cu Dumnezeu, deoarece El este „o mare de iubire", dar iubirea dintre bărbat şi femeie s-a născut cu mult timp după aceea. Demult, în *illo tempore*, când bărbatul şi femeia au devenit conştienţi de sexualitatea lor, a apărut şi iubirea pătimaşă între cele două fiinţe asemănătoare şi totuşi atât de diferite.

1. Despre mit...

O primă prezentare a mitului Androginului, apare în *Banchetul* lui Platon, povestea fiind spusă prin gura lui Aristofan, care este „pus" să povestească mitul despre despicarea androginilor primordiali, fiind o poveste care pare mai mult o fabulă filosofică. În fond, teza mitului este în primul rând explicarea cazuală a apariţiei dragostei de cuplu, această temă fiind prezentă în mai multe mituri ale facerii omului: în Biblie (cuplul primordial: Adam şi Eva), în mitologia vedică (Purusha) sau în cea chineză (Pan-ku).

Povestea sună ca una fabuloasă, deoarece ea trece cu mult graniţele credibilului. Acţiunea se petrece „odinioară", când „natura noastră nu era întocmai aşa cum este azi, ci cu totul altmiteri. În primul rând, neamul omenesc se alcătuia într-adevăr din trei genuri, nu din două ca acum, căci pe lângă mascul şi femelă era şi al treilea care avea părţi din celelalte două laolaltă şi al cărui nume stăruie şi în zilele noastre, chiar dacă fiinţa însăşi nu mai e de văzut; exista pe atunci cu adevărat un gen deosebit, androginul care, şi ca înfăţişare şi ca nume, avea părţi din celelalte două laolaltă, din bărbat ca şi din femeie; ceea ce a rămas din el azi nu este decât o poreclă, socotită jignitoare. În al doilea rând, fiecare dintre aceşti oameni arăta la înfăţişare ca un bulgăre dintr-o singură bucată, cu spinarea şi coastele în cerc; avea patru mâini şi tot atâtea picioare câte mâini; apoi, pe un grumaz rotund, două feţe aidoma una alteia, însă un singur cap pentru amândouă feţele, opuse una celeilalte; patru urechi; de două ori părţile ruşinoase; şi toate celelalte care mai rămân, aşa cum se poate presupune din cele descrise. Mersul acestei fiinţe se făcea, ca şi acum, în linie dreaptă, în orice direcţie ar fi dorit fiinţa; sau când

dimpotrivă, începea să alerge repede, făcea tumbe, şi întocmai cum atunci când cineva se învârte ca roata şi face tumbe fără să se clatine, ci doar îşi roteşte picioarele, tot astfel, sprijinindu-se pe cele opt membre ce le avea pe atunci, omul înainta grabnic, dându-se de-a rostogolul."

Deoarece au dorit să stăpânească lumea, „Zeus şi ceilalţi zei s-au sfătuit ce s-ar cuveni să facă şi erau foarte îngrijoraţi: nu se afla pentru ei, într-adevăr, niciun mijloc nici de a-i duce pe oamenii aceştia la pieire, nici de a le stârpi neamul, trăsnindu-i ca pe Giganţi; căci asta ar fi însemnat chiar pentru ei înşişi secătuirea onorurilor şi a ofrandelor ce le vin de la oameni, dar nici nu le puteau îngădui asemenea purtare neruşinată." Cu toate acestea, Zeus a hotărât ca, „ei să fie oameni şi, ajungând mai slabi, să-şi pună capăt obrăzniciei. Acum, într-adevăr, urmă el, mă voi apuca să-i despic pe fiecare în două şi, în vreme ce se vor face şi mai neputincioşi, ne vor fi în acelaşi timp şi mai de folos, întrucât numărul lor va spori. Şi mai presus, ei vor umbla drepţi, pe două picioare. Dar dacă nici după judecata noastră obrăznicia lor nu se va curma, atunci – încheie el – îi voi tăia încă o dată în două, ca să-i fac să sară într-un picior, ca şchiopii. Rostind acestea, el îi taie pe oameni în două, aşa cum despicăm noi scoruşii ca să-i punem la uscat. Îndată ce îi despica în două pe câte unul din aceşti oameni, Zeus îi şi poruncea lui Apollon să-i răsucească faţa precum şi jumătate de gât înspre partea tăieturii, încât omul, văzând priveliştea despicăturii făcute în el, să devină mai modest; i se mai porunci să vindece urmele operaţiei. Şi iată pe Apollon cum întorcea feţele; cum aduna toate colţurile de piele peste ceea ce se numeşte azi pântece, în chipul în care se strânge la gură o pungă, cum le împreuna temeinic către mijlocul burţii, fără să lase decât o gaură: cea pe care o numim întocmai buric. Apoi, fiindcă mai rămăseseră cute, el le ştergea pe cele mai multe netezindu-le şi dădea forma pieptului folosind o unealtă ca aceea cu care cismarii netezesc cutele din pielea întinsă pe calapod. Totuşi el mai lasă câteva creţuri, anume pe cele care înconjoară pântecul şi buricul, ca să păstreze amintirea vechii stări de altădată. Aşadar, după ce natura omului a fost astfel împărţită în două, fiecare jumătate, tânjind după cealaltă jumătate a sa, se alipea aceleia; ele se înlănţuiau una pe alta cu braţele, se îmbrăţişau tăcând, în dorul lor de a se contopi într-o singură fiinţă, sfârşind prin a muri de foame şi, îndeobşte, din lipsa oricăror îndeletniciri, din pricina nedorinţei lor de a face ceva una fără cealaltă." Cu alte cuvinte, cele două jumătăţi se caută toată viaţa şi nu au linişte până când ele nu se unesc atât trupeşte cât şi sufleteşte.

2. Androginul, un principiu al perfecţiunii, cântat în opera lui Adrian Păunescu

Mulţi sunt scriitorii care au cântat iubirea. Poetul Adrian Păunescu se numără printre scriitorii care au închinat zeci de poezii acestui arzător sentiment şi a studiat-o în toate ipostazele acesteia: de la iubirea arzătoare, la abominabila despărţire; de la extazul exuberant, la dezamăgire năucitoare. Aşa se face că iubita se lasă aşteptată „Ca un adolescent/prima oară-mbătat de-o femeie,/te-aştept melancolic/şi cu urechile arzând fratern/spre toate

semafoarele"(*Te aştept*). În poezia *Prima zi de pace* poetul abordează tema despărţirii, o temă care apare destul de des în scrierile lui Adrian Păunescu: „Mâine plecăm fiecare în altă direcţie,/Mâine vei nota o adresă,/Mâine voi nota o adresă/Mâine constructorii vor începe să zidească între noi/Case şi apeducte, cimitire şi formalităţi./Mâine, ultimele împletituri ale ştreangului nostru se rup."O frumoasă declaraţie de dragoste regăsim în poezia *Cu tine*, iar în poezia *Personajul principal*, iubitul moare „pe coperta din faţă" de dorul iubitei după ce şi-a creat o imagine prototip a acesteia. În poezia *Sacra banalitate* cuplul este privit ca o repetabilitate a destinului a fiecrui cuplu, iar în poezia *Hai, nu, serios* regăsim tonul ironic datorită imposibilităţii de a supravieţui unul fără celălalt. Rolul femeii în lume este omagiat în poezia *Femeia: „Ce* face în fond femeia (...) Ea pune lucrurile la locul lor./Aceasta este preocuparea ei fundamentală,/Să pună la loc cea ce noi am stricat,/Să rearmonizeze discordiile (...)" În poezia *Să ne iubim*, poetul îndeamnă umanitatea spre îndeplinirea poruncii *Iubeşte-ţi aproapele ca pe tine însuţi*, abordând o altă ipostază a iubirii: „Dragostea e calea contra morţii,/Dragostea e un atac sublim,/Vă propun o tactică urgentă:/Să ne iubim."

Printre formele iubirii abordate în opera scriitorului, regăsim o prelucrare inedită a mitului Androginului. Astfel, iubitul are puterea unui creator, Adrian Păunescu prelucrând mitul lui Pygmalion: „Dacă tu ai dispărea... Cu un sac întreg de lut/Şi-o spinare de nuiele/Să te fac de la-nceput/Cu puterea mâinii mele" sau „De-ai cădea într-adevăr/În momentul marii frângeri/Aş veni la tine-ncet/Să te recompun din îngeri", iar la final, apare trupul îndrăgostiţilor ca o unitate primordială, ca o întoarcere în atemporalitate: „Dacă tu ai dispărea/Şi din râsu-mi şi din plânsu-mi/Te-aş găsi în sinea mea,/Te-aş zidi în mine însumi." Iată că sentimentele cauzate de macrocosmos sunt diminuate, iar acest lucru determină o întoarcere spre interior, o întoarcere la origine, o reFacere după Facere întărită de adjectivul pronominal posesiv „însumi".(*Dacă tu ai dispărea*)

O altă simbioză între cei îndrăgostiţi regăsim în versurile „Mai miros a tine, mai miroşi a mine". Deoarece cuplul de îndrăgostiţi nu este iertat de blestemul „De-a nu muri de-odată", iubitul, chiar şi după plecarea iubitei, îi simte mirosul, iar prin muşchii organismului simte prezenţa iubitei „până în călcâie". Poezia se încheie cu amintirea unirii de veci a celor doi îndrăgostiţi, în ciuda despărţirii cauzate de cruda moarte „Mai vorbesc cu tine – trist şi dureros/prin al cărnii noastre-mpreunat miros." (*A tine, a mine*) Această poezie îmi aduce aminte de poezia *Cuplu* de Ana Blandiana în care este prelucrat acelaşi mit al androginului în care îndrăgostiţii sunt despărţiţi de moarte, dar cel viu duce povara celui mort: „Stăm spate în spate,/Oasele noastre s-au unit de mult,/Sângele duce zvonuri/De la o inima la alta./Cum eşti?/Dacă ridic braţul/Şi-l întind mult înapoi,/Îţi descopăr clavicula dulce/Şi, urcând, degetele îţi ating/Sfintele buze/Apoi, brusc se-ntorc şi-mi strivesc/Până la sânge gura (...) Suntem egali?/Vom muri de-odată sau unul va purta, încă o vreme, cadavrul celuilalt lipit de el/Şi molipsindu-l lent, prea lent, cu moartea?/Sau poate nici nu va muri întreg/Şi va purta-n eternitate/Povara

dulce-a celuilalt,/Atrofiată de vecie/Cât o cocoaşă,/Cât un neg... (...)"

O amintire a unirii primordiale regăsim în poezia *Blues de dragoste*: „Te mai cuprind la rădăcină/Te-mbrăţişez pe sub pământ". Aşa cum Zeus a despărţit cuplul vinovat, aşa cotidianul desparte cuplul în lirica lui Adrian Păunescu: „Urechea mea nu mai aude/Ce mai întrebi, ce mai suspini,/Fusesem neamuri şi-am fost rude/Şi am rămas doar doi străini." Dacă Toma Novac are nevoie de şapte vieţi disparate pentru a-şi împlini iubirea (*Adam şi Eva*, de Liviu Rebreanu), cuplul în poezia lui Adrian Păunescu se regăseşte în adâncuri: „Vor trece ere curioase,/Şi ne-om găsi cum am fost buni,/Cu nervi şi rădăcini şi oase,/În nişte mine de cărbuni. (...)Şi-atât: ne mai iubim în taină,/Pe patul nostru, sub pământ."

Aceeaşi neputinţă de a trăi despărţiţi şi aceeaşi comlementaritate desăvârşită a Cuplului o regăsim şi în poezia *Ritm de dragoste.* Cele două părţi atât de diferite şi totuşi atât de necesare sunt numite încă din primele versuri ale poeziei: „Sunt bărbatul, eşti femeia,/Mi-eşti opusul omenesc (...) Eşti făcută din lumină/Sunt făcut din piatră grea." Regăsirea după despărţire se face chiar şi de la cea mai mare distanţă: „Două puncte cardinale, Eu sunt Nord şi tu eşti Sud,/ Dar pe fiecare cale,/ Te aud". Unirea celor două părţi este inevitabilă şi trece dincolo de faliile vieţii şi a morţii: „M-aş scula, de drag de tine,/Şi din morţi." Contopirea dintre cei doi se realizează până în cel mai mic detaliu, iar pentru împlinirea iubirii se ajunge până la sacrificiul suprem şi împlinirea totală: „Pe Golgota, de m-ar pune/Şi suprem m-ar condamna,/Aş ruga să-mi fie cruce/Fiinţa ta."

Căutarea perpetuă şi recreerea jumătăţii o regăsim în poezia *Lutierul rănit:* „Eu, în aceşti ani de dragoste şi de acomodare,/Eu, în aceşti ani de patimă şi de acordaj,/Am trăit sentimentul reconfortant teribil/Că reuşisem, după consumarea unei păduri întregi/ De arbori de rezonanţă, să te scot pe tine din unul." În urma neîmplinirii şi a despărţirii, iubitul rămâne olog şi neliniştit, aşa cum au rămas jumătăţile după marcanta despărţire: „Totuşi, cum se poate pleca de lângă lutierul tău,/Decât smulgându-i mâna din umăr şi inima din piept,/Ceea ce e, până la urmă, şi adevărat? Aşa s-au petrecut lucrurile, lutierul îşi caută inima/Peste tot, şi nu şi-o mai găseşte. Nu o mai are."

Împlinirea cuplului se poate realiza doar prin fuga de cotidian. În poezia *Ninsoarea capitală,* cuplul poartă pe umeri marele păcat şi este pregătit să-şi primească pedeapsa: „Să ne ningă până s-or săruta să ne urască,/Să ne ningă în numele tuturor răzbunărilor,/ Să ne ningă, fir-ar a dracului de viaţă." Această fugă se realizează prin contopirea cu natura şi dispariţia lui în adâncurile acesteia: „Noi vom intra în zăpadă definitiv." Această pedeapsă poate fi suportată cu o singură condiţie: împlinirea şi unirea celor doi prin iubire: „...pedepsiţi-ne,/În numele tatălui, şi-al fiului, şi-al sfântului duh. Amin./Dar să fim împreună acum şi pururea/Amin, amin, amin. Ninsoarea capitală."

Ruperea unei părţi din întreg ar însemna o mare durere: „Atât de grabnic mi-ai intrat în sânge,/Atât de mult trăieşti în sinea mea/Încât şi zgâriindu-mă aş plânge/Temându-mă că-n strop te pierd cumva." Astfel, pierderea unei părţi ar însemna neputinţa de a continua viaţa: „Şi

brusc am înţeles că fără tine/Eu însumi mor şi nu pot învia" (*Eu fără tine*)

3. „Dorinţa veche-acum pe moarte zace" (*Romeo şi Julieta,* Shakespeare)

Aş vrea să-mi închei lucrarea de faţă cu un pasaj luat din studiul lui Paul Evdochimov, *Femeia şi mântuirea lumii*. Am ales acest citat deoarece mi se pare că el condensează în sine tema lucrării mele: dorinţa omenirii de a regăsi totalitatea, totalitatea fiind atribuită androginului: „La întrebarea Salomeei: Când va veni împărăţia cerurilor?, Domnul răspunde: Atunci când veţi distruge haina ruşinii şi când doi vor fi unul şi când bărbatul şi femeiescul nu va mai fi ca bărbatul şi femeiescul. Ruşinea este un sentiment simptomatic, el arată că este ceva de ascuns , de păstrat pentru sine. Când bărbatul şi femeia erau în mod desăvârşit unul al celuilalt, ruşinea era de neconceput." Iată că sfârşitul înseamnă regăsirea androginiei. Omul scapă de despărţire, scapă de neliniştea căutării, odihnindu-se în TOTALITATE. De aceea, cupluri celebre precum Tristan şi Isolda, Romeo şi Julieta au alergat spre moarte. Ei erau jumătăţile care s-au regăsit, şi pentru a putea fi fericiţi au alergat spre moarte, adică spre marea totalitate androgină.

„Mi-e dor de tine
Mi-e dor de tine
Mi-e înăuntrul meu de tine
Mi-e nu ştiu cum, mi-e nu ştiu ce
Mi-e dor de tine ca de casă.
Îmi pasă!"
(Îmi pasă, Adrian Păunescu*)*

Bibliografie:

I. Ediţii ale operelor:

1. *Păunescu, Adrian,* Cele mai frumoase poezii de dragoste (vol I şi al II-lea), Biblioteca pentru toţi, Bucureşti, 2011;
2. Platon, *Banchetul şi alte dialoguri,* Editura Mondero, Bucureşti, 2008;
3. Rebreanu, Liviu, *Adam şi Eva,* Editura Minerva, Bucureşti, 1998;
4. Shakespeare, William, *Romeo şi Julieta,* Editura Pandora, Târgovişte, 2000;

II. Tratate şi cărţi de specialitate:

1. Baldock, John, *Femeile din Biblie,* Editura Lider, Bucureşti, 2008;
2. Bădiliţă, Cristian, *Miturile lui Platon,* Editura Humanitas, Bucureşti, 1996;
3. Biblia sau Sfânta Scriptură, Ediţie jubiliară a Sfântului Sinod, Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 2001;
4. Chevalier, Jean, Gheerbrant, Alain, *Dicţionar de simboluri,* vol. II, Editura Artemis, Bucureşti, 1995;
5. Eliade, Mircea, *Mitul reintegrării,* Editura Humanitas, Bucureşti, 2003;
6. Eliade, Mircea, *Mituri, vise şi mistere,* Editura Univers Enciclopedic, Bucureşti, 2008;
7. Eliade, Mircea, *Tratat de istorie a religiilor*, Ediţia a IV-a, Editura Humanitas, Bucureşti, 2008;
8. Evdokimov, Paul, *Femeia şi mântuirea lumii,* Asociaţia filantropică medicală creştină CHRISTIANA, Bucureşti, 1995;
9. Ficino, Marsilio, *Asupra iubirii sau Banchetul lui Platon*, Editura de vest, Timişoara, 1992;
10. Libis, Jean, *Mitul Androginului,* Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2005;
11. Muscă, Vasile, *Introducere în filosofia lui Platon,* Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1994